

*ҚАШҚАДАРЁ ВИЛОЯТИ НИШОН ТУМАНИДА ҚАТТИҚ МАИШИЙ
ЧИҚИНДИЛАРНИ ЙИҒИШ, САРАЛАШ ВА СОТИШ БЎЙИЧА
КЛАСТЕРИНИ ДАВЛАТ ХУСУСИЙ ШЕРИКЛИК АСОСИДА
ХУСУСИЙ ШЕРИККА ТОПШИРИШ БЎЙИЧА*

ЛОЙИХА БАҲОЛАШ ҲУЖЖАТИ

Тошкент 2021

Мундарижа

1. Резюме	3
2. Молия бўлими.....	10
3. Ижтимоий бўлим.....	17
4. Маркетинг тадқиқотлари бўлими.....	23
5. Техник-технологик бўлим.....	31
6. Экологик бўлим.....	40
7. Институционал бўлим	43
8. Архитектура-қурилиш бўлими	46
9. ДХШ тўғрисидаги битимнинг тузилмаси.....	47
10. Давлат томонидан тақдим этиладиган қўллаб-қувватлаш турлари.....	48
11. Лойиҳани амалга ошириш режаси	49
Хулоса.....	51

1. Резюме

Дунёнинг деярли барча мамлакатларида каттик маиший чиқиндилар аҳоли жон бошига ҳар йили 1 фоизга ошмоқда. Ҳозирги кунда чиқиндиларнинг 800 дан ортиқ тури қайд этилган бўлиб, улар сонининг келгусида янада ортиши башорат қилинмоқда.

Статистик маълумотларга кўра, Японияда резина ва кабел буюмларининг 34 фоизи, шиша буюмларнинг 43 фоизи, қоғоз ва картоннинг 54 фоизи чиқиндини қайта ишлаш эвазига олинаркан. Бу борада Хитой тажрибаси янада ҳайратланарли. Улар алюминий, темир, мис каби металллардан ясалган буюмларнинг 33 фоизини, жун, ипак, чарм-атторлик буюмларининг 34 фоизини турли чиқиндиларни қайта ишлашдан олишади.

Айтиш жоизки, атроф-муҳитни ишлаб чиқариш ва истеъмол чиқиндиларидан муҳофаза қилиш табиий ресурслардан оқилона фойдаланиш ҳамда экологик тоза технологияларни амалиётга татбиқ этиш муаммолари билан узвий боғлиқдир.

Таҳлилларга кўра, сўнгги йилларда республикамизда йилига 100 миллион тоннадан ортиқ саноат чиқиндиси (унинг 14 фоизи токсик чиқиндилар тоифасига мансуб), 35 миллион тоннага яқин маиший чиқинди ҳосил бўлади. Чиқиндихоналар ва чиқинди сақлаш омборхоналарида 2 миллиард тоннага яқин саноат, қурилиш ва маиший чиқинди сақланаётгани ҳамда улар 12 минг гектар майдонни эгаллаб турганини инобатга олсак, чиқиндиларнинг салбий таъсирини тасаввур этиш қийин эмас.

Мамлакатимизда сўнгги йилларда амалга оширилаётган кенг кўламли қурилиш ишлари, йилдан-йилга кенгаяётган кичик бизнес ва хизмат кўрсатиш сектори табиий равишда чиқиндини тўплаш ва қайта ишлаш тижоратини кенгайтишига хизмат қилади. Ушбу кенгайтиш эса соҳага хусусий ишбилармонларни жалб қилиш, бу борада давлат-хусусий шериклик (ДХШ) асосида фаолият олиб боровчи корхона ташкил қилишни талаб этади.

Лойиҳани технологик ва молиявий харитасини тузишда бирламчи маълумотлар ва уларнинг ишончилиги жуда муҳим маълумот ҳисобланади. Шунинг учун давлат-хусусий шерикчилиги доирасидаги лойиҳаларда асосий бирламчи маълумотлардан бу бир кишига тўғри келувчи кунлик ҚМЧ нормаси бўлиб ҳисобланади. Мазкур норма 2 хил манбада турлича келтирилган:

1. 27.08.2011 йилда ишлаб чиқилган 0297-11-рақамли санитар қоидалар ва нормаларга муфовиқ 1 киши учун ҚМЧ миқдори 1,17 кг деб қабул қилинган.

2. Ўзбекистон Республикаси Экология ва аτροφ-муҳитни муҳофаза қилиш давлат қўмитаси томонидан вилоятларда ўтказилган эксперимент натижалари кўра Қашқадарё вилоятида 1 киши учун ҚМЧ миқдори 0,75 кг деб қабул қилинган (иловада келтирган).

Юқоридаги бошланғич маълумотлардан келиб чиқиб 2 хил сценарийда ҳисоб-китоб тақдим қилинади ва потенциал талабгорлар хоҳишига кўра бирини танлаш имконияти тақдим қилинади. Лойиҳа-баҳолаш ҳужжатида нисбатан афзал кўрилган (лойиҳа-баҳолаш ҳужжатини тузувчининг субъектив фикрига кўра) сценарий бўйича маълумотлар келтирилади. Иловада эса 2 та сценарий бўйича ҳисоб-китоблар келтирилади.

Лойиҳанинг номи

Қашқадарё вилоятининг Нишон туманида каттик маиший чиқиндиларни тўплаш, ташиш, саралаш кластер хизматларини давлат-хусусий шерикчилиги асосида бошқариш.

Ташаббускор ҳақида

Нишон туманидаги мазкур Давлат-хусусий шериклик асосида бошқариш режалаштирилган лойиҳанинг ташаббускори Экология ва аτροφ-муҳитни муҳофаза қилиш давлат қўмитаси ҳисобланади.

Ўзбекистон Республикаси Экология ва аτροφ-муҳитни муҳофаза қилиш давлат қўмитаси 2017 йил 21 апрелдаги “Экология ва аτροφ-муҳитни муҳофаза қилиш соҳасида давлат бошқаруви тизимини такомиллаштириш тўғрисида”ги ПФ-5024 сонли президент фармонида асосан, собиқ Табиатни муҳофаза қилиш давлат қўмитаси ўрнига ташкил этилган.

Лойиҳанинг ҳисоб-китоб қилинган умумий қиймати

ДХШ асосидаги ушбу лойиҳанинг провард мақсади бўлиб Нишон туманини чиқинди саралаш бўйича тўлиқ (100%) даражада қамраб олиш ҳисобланади. Ушбу лойиҳада давлат тақдим этган асосий воситалар ва хусусий шерикка сотиб олиш таклиф қилинадиган асосий воситалар қатнашади. Мазкур лойиҳанинг умумий қиймати **13 689 658,43** минг сўмни ташкил қилади.

Лойиҳа амалга ошириладиган манзил (вилоят, туман, шаҳар)

Лойиҳа Қашқадарё вилояти Нишон туманида амалга оширилиши мўлжалланган.

Нишон тумани - Ўзбекистон Республикаси Қашқадарё вилоятидаги туман. 1975 йил 6 мартда ташкил этилган. Жанубда Туркменистон, шимолда вилоятнинг Қарши, шарқда Ғузор, ғарбда Касби туманлари билан чегарадош. Майдони 2,1 минг км². Аҳолиси 155,5 минг киши (2021). Нишон туманида 2 та шаҳар (Таллимаржон ва Янги Нишон), 1 та шаҳарча (Нуристон), 8 қишлоқ фуқаролар йиғини (Балхияк, Нишон, Наврўз, Ойдин, Оқолтин, Пахтазор, Қирқкулоч, Ширинобод) бор. Туман маркази – Янги Нишон ш.

Табиати. Туман Қашқадарё воҳасининг жанубида, Қарши чўли зонасида жойлашган. Худуднинг асосий қисми чўл, қир ҳамда адирлардан иборат. Бу ерда Нишон, Гулбодом, Ғовур, Каптарли, Ойдин каби чўл ва яйловлар мавжуд. Иқлими кескин континентал. Йиллик ўртача ҳарорат 14,8°. Январнинг ўртача ҳарорати 0,2° С, энг паст ҳарорат -15° С, июлники 28,8° С, энг юқори ҳарорат 45° С. Вегетация даври 230 кун. Октябрь ойининг охирлари ва ноябрь ойининг бошларидан ҳаво совийди ва намгарчилик бошланади. Йиллик ёғин 180–220 мм. Туман худудидан Аму-Қарши магистрал канали ўтган. Таллимаржон сув омбори бор. Тупроғи, асосан, бўз тупроқ.

Аҳолиси, асосан, ўзбеклар, шунингдек, рус, татар, тожик, туркман, қозоқ, қорақалпоқ, корейс ва бошқа миллат вакиллари яшайди. Аҳоли зичлиги 1 км²га 74 киши.

Нишон туманининг Қашқадарё вилояти харитасидаги ўрни. Фото: Википедиа

Хўжалиги. Нишон тумани хўжалиги пахтачилик, ғаллачилик, сабзавотчилик, полизчилик, чорвачиликка ихтисослашган. Туманда 377 та кичик ва хусусий корхона, 52 та акциядорлик жамияти, Таллимаржон ГРЭС қурилиш бошқармаси, Таллимаржон иссиқлик электр станцияси шўба корхонаси мавжуд. Нишон туманида 3 та ширкат, 1967 та фермер хўжалиги фаолият кўрсатмоқда. 47 196 га. ер майдони суғорилади, шу жумладан, 24 553 га. пахта, 18 640 га. ғалла, 596.6 га. сабзавот ва полиз, 1 637 га. ер ем-ҳашак экинлари билан банд. Туман марказини хўжаликлар билан боғлайдиган йўллар асфалтланган. Туман ҳудудини Катта ўзбек тракти ва темир йўл кесиб ўтган. Нишон–Қарши (25 км.) ва бошқа йўналишларда автобуслар ва йўналишли таксилар фаолияти йўлга қўйилган. Нишон туманида 33 та умумий ўрта таълим мактаби, агроиқтисодиёт коллежи, 3 та касб-ҳунар мактаби, маданият уйлари, стадион бор. Касалхона, фелдшер-акушерлик пунктлари, қишлоқ врачлик пунктлари ва бошқа тиббий муассасаларда 156 врач ва 640 нафар ўрта тиббий ходим ишлайди. 1975 йилдан “Нишон тонги” туман газетаси чиқади.

Лойиҳа кўлами, шу жумладан унинг қуввати, мақсади ва вазифалари

Юқорида айтиб ўтилганидек, лойиҳанинг асосий мақсади аҳолидан чиқинди йиғиб олиш қамров даражасини 100%га чиқариб, йиғилган чиқиндини саралаш ва шу орқали даромад кўриш ҳисобланади.

Бунинг учун, талабгор корхона, давлат шериги томонидан 7 йил давомида бўлиб тўлаш шарт билан берилаётган мавжуд ва сотиб олиниши таклиф қилинган асосий воситаларни келишилган график асосида ишга тушириб халққа манфаат етказиши лозим. Шу боис, давлат шериги қўйидаги шартларни амалга оширишни вазифа қилиб қўяди:

● Аҳолидан чиқинди йиғиш қамров даражасини 100%га етказиш учун зарур махсус техникалар сонини **13** тага етказиш учун қўшимча 5 дона чиқинди ташувчи техникасини инвестиция қилиш;

● Чиқиндиларни йиғиш учун **5** дона махсус жой (чиқинди йиғиш майдончалари) яратиш орқали аҳолига қўшимча қулайлик яратиш ва чиқинди ташишда харажатларни оптималлаштириш;

● Чиқинди йиғиш жойларида, чиқинди йиғилиши мўлжалланган кунлар интервалларида чиқиндиларни тўплашни тартибли ва самарали олиб бориш учун, лойиҳа доирасида **50** дона чиқинди контейнерларини инвестиция қилиш;

● Аҳоли ва юридик шахсларга қўшимча қулайликлар яратиш мақсадида, мажбурий бўлган тўловларни тўлашни ва қарздорликларни текширишни электронлаштиришни йўлга қўйиш.

Инвестиция киритилиши муддати уч йил эканлиги инобатга олинган ҳолда, биринчи йилда қамров ўзгармасдан қолиши ва кейинги йиллардан қамров даражаси, Нишон туманида аҳоли ва юридик шахслардан чиқиндини олиб кетиш ва ҳосил бўлган чиқиндини саралашни, 100%га қўтариш режалаштирилган.

Давлат шериги талабгорга қуввати аҳолидан чиқиндини ташиш учун зарур махсус чиқинди ташувчи техникалар ва бошқа турдаги лойиҳа доирасида қўлланиладиган техникалар харид қилиш, агар мавжуд бўлса улардан шу лойиҳа учун фойдаланиш талабини қўяди.

Лойиҳадан фойда кўрувчилар

Лойиҳа амалга оширилиши Нишон туманида экологик вазиятни барқарорлаштириш, туман аҳолиси чиқинди ташиш бўйича дуч келаётган муаммоларни бартараф этишга хизмат қилади. Тумандаги маҳалла фуқаролар йиғини, кўп қаватли уйлар, шаҳар ичидаги юридик шахслар лойиҳадан асосий фойда кўрувчилар ҳисобланади.

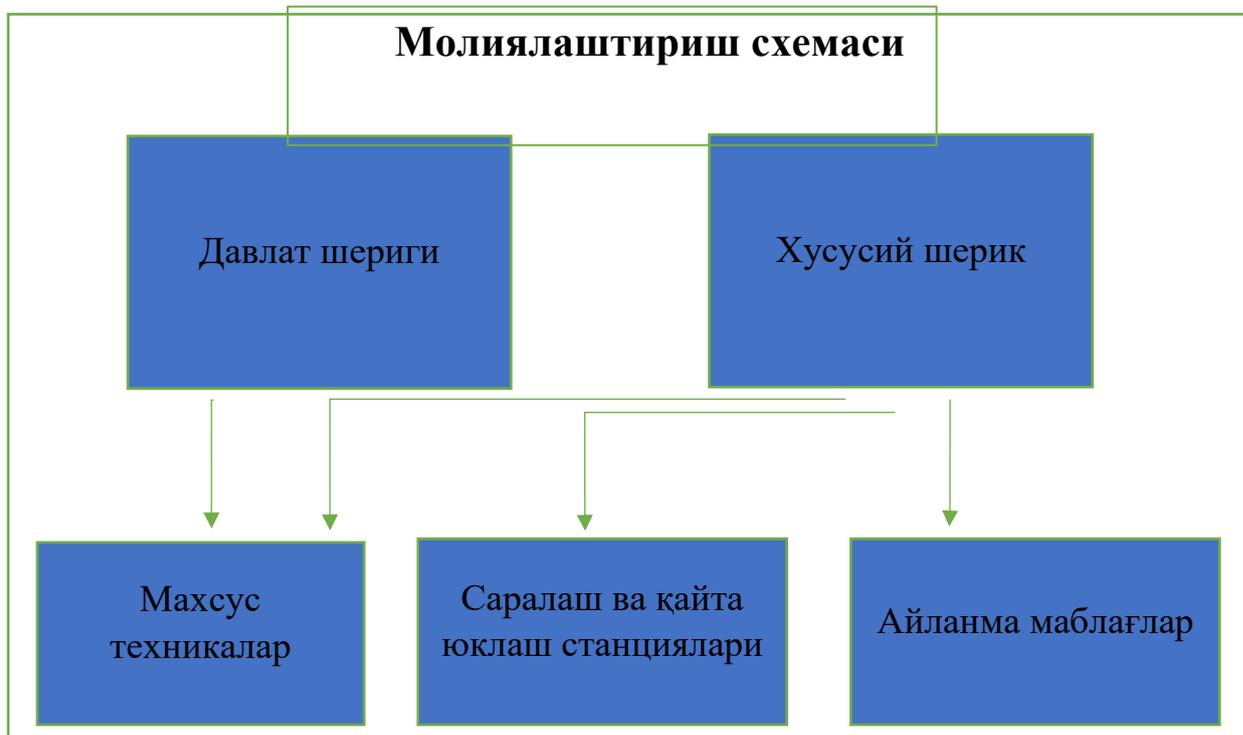
Молиялаштириш манбалари, схемалари ва графиги (йиллар кесимида)

Лойиҳани молиялаштириш манбаси талабгорнинг ихтиёрида бўлиб, талабгорнинг ўз манбалари ёки ташқи манбалардан (кредит, лизинг, бошқа корxonанинг молиявий ёрдами ва ҳоказо) бўлиши мумкин. Лойиҳанинг умумий нархи **13 689 658,43** минг сўмни ташкил қилади.

Лойиҳанинг долзарблиги

Мамлакатимизда амалга оширилаётган ислоҳотларнинг муҳим таркибий қисми атроф-муҳитни муҳофаза қилишни таъминлаш, табиий ресурслардан оқилона фойдаланиш, ҳудудларнинг санитария ва экологик ҳолатини яхшилашга қаратилган.

Шу ўринда Ўзбекистон Республикаси Экология ва атроф-муҳитни муҳофаза қилиш давлат қўмитаси томонидан тизимли равишда қатор ишлар амалга оширилди. Жумладан, маҳаллий ҳокимликлар ҳузуридаги ободонлаштириш бошқармалари негизидаги санитар тозалаш участкалари тасарруфида бўлган 1 439 та махсус техника, 86 та автотарози, 1 102 та чиқинди тўплаш майдончаси, 6 131 та контейнер ва 160 та қаттиқ маиший чиқинди полигонлари давлат унитар корхоналари тасарруфига ўтказилди.

Аммо, шу билан бирга, қаттиқ маиший чиқиндиларни ташиб кетишни ташкил этиш ва улардан фойдаланиш соҳасида хусусий тадбиркорлик фаолиятини янада ривожлантириш борасида ҳали ҳал этилмаган қатор муаммолар мавжуд.

Мухтасар айтганда, Ўзбекистон Республикаси Экология ва атроф-муҳитни муҳофаза қилиш давлат қўмитаси томонидан соҳада инфратузилмани такомиллаштириш бўйича амалга ошириб келинаётган ишлар юртимизда экология ва санитария муҳитини янада яхшилаш, аҳоли саломатлигини

мустаҳкамлаш, шаҳар ва қишлоқларимизнинг янада обод ва кўркем қиёфа касб этиши йўлидаги улкан амалий қадамлардан биридир.

Мазкур лойиҳа ҳам шу ўзгаришларнинг ва ўзгартиришларнинг давоми ўлароқ, ҳудудда экологик вазиятни яхшилаш ва чиқиндиларни йиғиш ҳамда қайта ишлаш орқали аҳолини турмуш даражасини яхшилаш учун хизмат қилади.

2. Молия бўлими

2.1 Лойиҳани амалга ошириш ва молиялаштириш даври

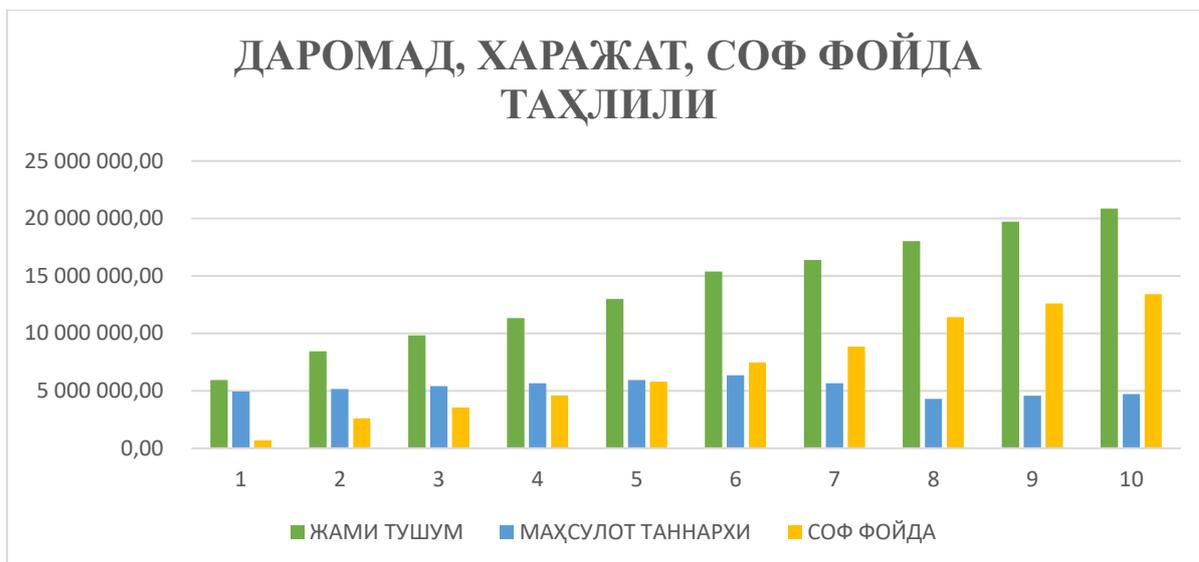
Лойиҳанинг дастлабки қиймати 13 689 658,43 минг сўмни ташкил қилади. Лойиҳани молиялаштириш манбаси - хусусий шерикнинг ўз маблағлари, ҳомийлик маблағлари, тижорат банкларининг кредитлари ҳамда қонунчиликда тақиқланмаган бошқа ташқи манбалар бўлиши мумкин. Лойиҳани молиялаштириш манбаси сифатида бюджет маблағларидан фойдаланиш кўзда тутилмаган.

Лойиҳани амалга ошириш учун, хусусий шерикнинг натижаларида корхонанинг ликвидлиги ва рентабеллиги кўриниши керак. Бунга қўшимча қилган ҳолда, корхонанинг режаларида ҚМЧ соҳасидаги хизматларга бўлган талабни қондириш асосий вазифа сифатида кўрилиши керак.

минг сўм

Кўрсаткичлар	Давлат ташкилоти	Хусусий шерик	ЖАМИ	Структура (%)
Асосий воситалар (ишлаб чиқариш ускуналари ва маҳсус техникалар)	4 381 980,00	12 882 500,00	17 264 480,00	95%
Қурилиш ва реконструкция харажатлари		400 000,00	400 000,00	2%
Жами капитал қўйилмалар	4 381 980,00	13 282 500,00	17 664 480,00	98%
Эксплуатация харажатлари (молиявий харажатлар ва айланма маблағлар)	25 000,00	407 158,43	432 158,43	2%
Лойиҳани тайёрлаш харажатлари	25 000,00	0,00	25 000,00	0,14%
Айланма маблағлар	0,00	357 158,43	357 158,43	1,97%
Лойиҳани амалга ошириш билан боғлиқ бўлган бошқа кўзда тутилмаган харажатлар	0,00	50 000,00	50 000,00	0,28%
Бошланғич инвестицион капитал	4 406 980,00	13 689 658,43	18 096 638,43	100%
Бошланғич инвестицион капитал (АҚШ доллари эквивалентида)	410 333,33	1 274 642,31	1 684 975,65	
Улушлар	24,4%	75,6%	100%	

Ушбу лойиҳани амалга ошириш учун **3 йил** давомида **13 689 658,43** минг сўм миқдорида пул маблағларини жалб қилиш кўзда тутилмоқда. Хусусий шерик билан тузилаётган битим муддати **10 йил**ни ташкил қилади.

2.2 Ишлаб чиқариш харажатлари (эксплуатация харажатлари) ҳисоб-китоби

Умумий эксплуатация харажатлари 432 158,43 минг сўмни ташкил қилади. Ушбу маблағнинг асосий қисми 94,22 фоизи ёки 407 158,43 минг сўми хусусий шерик бўлишга талабгор томонидан қопланади. Давлат шериги сифатида Экология ва атроф-муҳитни муҳофаза қилиш қўмитаси лойиҳани тайёрлаш билан боғлиқ харажатлар учун 25 000,00 минг сўм ажратади.

Лойиҳа тўлиқ қувватда ишласа, унинг бир йиллик умумий харажатлари 6,82 млрд. сўмни ташкил қилади. Харажатлар таркиби қуйидаги жадвалда кўрсатилган:

минг сўм

Харажатлар таркиби	Харажат миқдори	Харажат тури
Ишлаб чиқариш харажатлари	1 815 076	Ўзгарувчан харажат
Электр ва ресурслар харажати	18 906	Доимий харажат
Электр ва ресурслар харажати	359 216	Ўзгарувчан харажат
Ишлаб чиқариш ходимлари иш ҳақи харажатлари	1 596 960	Доимий харажат
Ягона ижтимоий тўлов	191 635	Доимий харажат
Бошқа ишлаб чиқариш харажатлари	36 302	Доимий харажат
Мавжуд асосий воситалар амортизацияси бўйича харажатлар	657 297	Доимий харажат
Инвестиция қилинаётган асосий воситалар амортизация бўйича харажат	1 880 875	Доимий харажат
Бошқа операцион харажатлар	32 522	Доимий харажат
Бошқа операцион харажатлар	32 522	Ўзгарувчан харажат
Администрация иш ҳақи	162 000	Доимий харажат
Ягона ижтимоий тўлов	19 440	Доимий харажат
Банк комиссияси	1 066	Доимий харажат
Банк комиссияси	20 257	Ўзгарувчан харажат
ЖАМИ ХАРАЖАТЛАР	6 824 073	

2.3 Нарх стратегияси, маҳсулот таннархи, тарифлар

Нарх стратегияси компаниянинг фаолият йўналиши ва даромад манбаларига қараб ички ва ташқи факторларга боғлиқ. Корхонанинг аҳоли ва юридик шахслардан чиқиндини ташиш учун оладиган тўлови нархлари миқдори корхонанинг ўзига боғлиқ эмас. Чунки ушбу тўлов нархлари вилоят ҳокимлиги қарори билан бутун Қашқадарё вилояти ҳудудида бир хил этиб белгилаб келинади ва бу тартиб ҳозирда ўзгартирилиши режалаштирилмаган.

Сараланган иккиламчи хом ашёни сотишдан тушадиган тушум миқдори эса эркин бозор шароитида шаклланган талаб ва таклифга боғлиқ.

Қашқадарё вилояти ҳокимлиги қарорига кўра, Қашқадарё вилояти Нишон туманида жисмоний шахслар учун бир йиллик тариф миқдори киши бошига 30 минг сўми, юридик шахслар учун 1 куб метр ҚМЧ учун 40,0 минг сўми ташкил қилади. Тарифларнинг ўсиши (йиллик ўсиш миқдори 5%) ни ҳисобга олган ҳолда лойиҳа амалга оширилиш муддати, 10 йил давомида тарифлар куйидагича бўлиши тахмин қилинмоқда:

Лойиҳа доирасида таклиф қилинаётган тарифлар прогнози

минг сўм

Кўрсаткичлар	1 йил	2 йил	3 йил	4 йил	5 йил	6 йил	7 йил	8 йил	9 йил	10 йил
Жисмоний шахслар учун	30	31,5	33	34,5	36	39	40,5	43,5	46,5	48
Юридик шахслар, 1м. куб ҚМЧ учун (ҚҚС билан)	40,0	42,0	44,0	46,0	48,0	52,0	54,0	58,0	62,0	64,0

Корхонанинг бир йиллик ишлаб чиқарадиган маҳсулотлари ва кўрсатадиган хизматларининг умумий таннархи лойиҳа амалга оширилишининг 1-йилида 5,15 млрд. сўми ташкил этиши прогноз қилинмоқда. Ушбу таннарх таркибига:

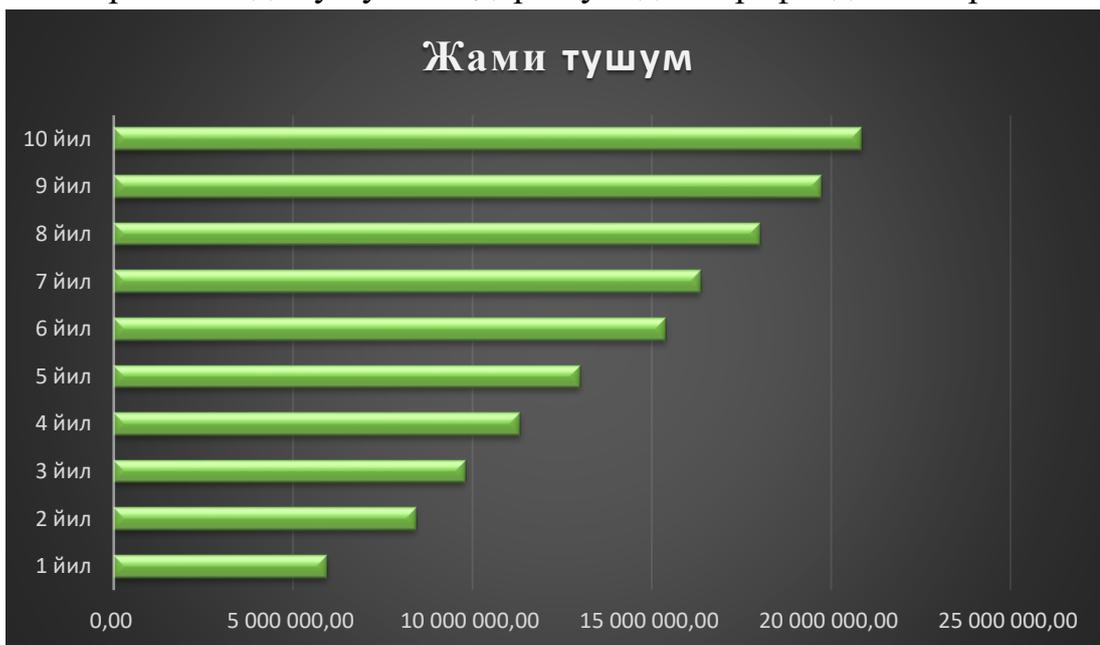
- ишлаб чиқариш харажатлари;
- энергия ресурслари харажатлари;
- ишлаб чиқариш ходимлари иш ҳақи харажатлари ва улар учун тўланган ЯИТ;
- мавжуд ва инвестиция қилинган асосий воситалар амортизацияси харажатлари;
- бошқа ишлаб чиқариш харажатлари;
- бошқа операцион харажатлар;
- маъмурият харажатлари ва улар учун тўланган ЯИТ;
- банк комиссияси;
- солиқлар киради.

2.4 Даромадлар ҳисоб-китоби

Ҳисоб-китобларга кўра, корxonанинг тўлиқ қувватда ишлаш шароитида бир йиллик жами даромадлари миқдори 17,69 млрд. сўмни ташкил қилади. Бунда аҳоли ва юридик шахслардан олинадиган чиқинди учун тўлов 4,68 млрд. сўм, сараланган иккиламчи хом-ашёни сотишдан тушган тушум 13,01 млрд. сўм бўлади. Ҳисоб-китобларда иккиламчи хом ашё (жумладан қоғоз, металл, резина ва ш.к.) саралаб, қайта сотилиши кўзда тутилган. Бироқ, хусусий шерикликка давогар корxonанинг мавжуд ишлаб чиқариш қувватлари, ушбу соҳадаги тажрибасидан келиб чиққан ҳолда, сараланган иккиламчи хом ашё қайта тишланиши, қиймат занжирида қўшимча қиймат яратиши мумкин. Бу эса олиниси мумкин бўлган даромадлар миқдори ва улушини ортишига олиб келади.

Йиллар кесимида тушум миқдори қуйидаги графикда келтирилган:

2.5 Лойиҳанинг молиявий кўрсаткичлари таҳлили (WACC, IRR, NPV)

Лойиҳа доирасида бир қатор молиявий кўрсаткичлар таҳлил қилинади. Ушбу кўрсаткичлар корхонанинг даромадлигини, киритилаётган инвестиция ўзини оқлаш-оқламаслиги, инвестициянинг даромадлик миқдорини тавсифлайди.

Дисконт ставкаси — бу келажакдаги даромад оқимларини ягона жорий қийматга айлантириш учун ишлатиладиган фоиз ставкаси.

Дисконтланган қоплаш муддати (discounted payback period, DPP) – бу лойиҳанинг рентабеллигини аниқлаш учун ишлатиладиган капитал бюджетлаштириш тартиби. Дисконтланган қоплаш муддати келгуси пул оқимларини дисконтлаш ва пулнинг вақт қийматини ҳисобга олиш йўли билан дастлабки харажатларни қоплаш учун қанча вақт кетишини билдиради. Ушбу ўлчов лойиҳанинг мақсадга мувофиқлиги ва рентабеллигини баҳолаш учун ишлатилади.

Соф дисконт даромад (net present value, NPV) – бу келажакдаги тўловлар оқимининг бугунги қийматини топиш учун фойдаланиладиган ҳисоб-китоблар натижасидир. У пулнинг вақт қийматини ҳисобга олади ва шу инвестиция муқобилларини таққослаш учун фойдаланилиши мумкин.

NPV сармоя киритиш учун зарур бўлган капитал нархидан келиб чиқадиган дисконт ставкасига таянади ва салбий NPV бўлган ҳар қандай лойиҳа ёки инвестициядан қочиш керак.

Ички рентабеллик даражаси (internal rate of return, IRR) – бу келажақдаги пул тушумларининг ҳозирги қиймати ва дастлабки инвестиция харажатлари тенглаштирилган фоиз ставкаси, бунда соф дисконт даромад (NPV) 0 га тенг. NPV шу кунгача дисконтланган пул оқими асосида ҳисобланади.

Капитал баҳосининг ўртача қиймати (Weight average cost of capital, WACC) – бу капиталнинг ўртача қиймати, индикатор ҳар хил қимматли қоғозларга, лойиҳаларга сармоя киритиш зарурлигини баҳолашда ва кутилаётган инвестиция даромадларини дисконтлашда ва компания капиталининг нарҳини ўлчашда ишлатилади.

Фойдалилик индекси (Profitability index, PI) – бу лойиҳанинг ёки инвестициянинг жозибадорлигини ўлчайдиган кўрсаткич. PI келажақдаги кутилаётган пул оқимларининг жорий қийматини лойиҳадаги дастлабки инвестиция миқдорида бўлиш йўли билан ҳисобланади.

Кўрсаткич	Ҳисоб-китоб
Дисконт ставкаси	14 %
Лойиҳа амалга ошириш даври, йил	10 йил
Инвестиция даврини ҳисобга олган ҳолда дисконтланган қоплаш муддати (DPP), йил	6 йил
Соф дисконт даромад (NPV) 10 йил учун, минг сўм	13 725 579
Ички рентабеллик даражаси (IRR), %	27 %
Капитал баҳосининг ўртача қиймати (WACC), %	23,0 %
Фойдалилик индекси (PI)	0,2

2.6 Молиявий хавф-хатарларни баҳолаш ва рисклар

Ихтиёрий бизнес учун риск тушунчаси таниш ва ўша бизнеснинг бир қисми ҳисобланади. Бизнесда рискни минимум даражага тушириш мумкин, бироқ уни бутулай йўқ қилиб бўлмайди. Рискни бизнесга салбий таъсир қиладиган воқеа ёки ҳолат сифатида таърифлаш мумкин. Паст даражадаги кўриқлаш туфайли корхонада активларнинг ёки бошқа қимматликларнинг йўқолиши, ускуналар ўғирланиши ана шундай рисклар таркибига кирази.

Бизнесда энг кўп тарқалган риск турлари қўйидагилар:

- стратегик – бизнесга бутунлигича таъсир қиладиган ечимлар;
- мувофиқлик (комплеанс) – қонунлар, қоидалар, стандартлар ва амалиётдаги кодекслар билан иш жараёнини мувофиқлаштириш зарурати;
- молиявий – бизнеснинг молиявий транзакциялари, тизими ва структураси;
- операционал – операцион ва маъмурий тартиб-қоидалар;

- экологик – ташқи ҳодисалар, об-ҳаво ва ноқулай иқлим шароитлари;
- репутацион – корхонанинг жамоат олдида ёки давлат шериги олдидаги обрў-эътибори.

Юқорида тилга олингани каби рискларни йўқотиб бўлмайди. Хавф-хатарни энг паст даражага тушириш учун эса уларни тўғри бошқариш (риск менежмент) талаб этилади. Риск менежмент бизнес турига қараб фарқ қилади.

Хавф-хатарни бошқаришда қуйидаги босқичларга эътибор қилиш керак:

1. Хавфни аниқлаш;
1. Хавфни баҳолаш;
2. Хавфни бошқариш;
3. Кузатиш ва кўриб чиқиш.

Корхонада юзага келиши мумкин бўлган молиявий хавф-хатарларга тўғридан-тўғри бош бухгалтер ҳамда бош директор жавобгар бўлади. Иш жараёнида моддий қийматликлар миқдорининг камайиши, корхона активлари ҳажмининг пасайиши нафақат ўғрилик, кўзбўямачиликдан балки, эҳтиётсизлик оқибатида нотўғри юритиладиган бухгалтерия ҳисоботидан ҳам бўлиши мумкин.

Қаттиқ-маиший чиқиндиларни тўплаш ва қайта ишлаш бизнесида қайта ишланган маҳсулотларни харидорларга сотишда маҳсулот таннархи нотўғри ҳисобланган бўлса ва қайта ишланган хом ашё унга кетказилган харажатдан арзонроққа сотилса, бу корхона учун келгуси даврда зарарли молиявий натижаларга, хусусан салбий пул оқимига олиб келади.

3-бўлимда таъкидланганидек, бош бухгалтернинг вазифалари сирасига молиявий прогнозлар ва риск таҳлили киради. Бу борада бош бухгалтер зарур ҳисоб-китоб таҳлил ишларини амалга ошириши ва керакли чора кўриши ёки чора кўрилиши кераклиги тўғрисида раҳбариятга хабар бериши керак.

Молиявий риск инфляцион жараёнлар, ҳар томонлама тўловга лаёқатсизлик, валютавий тебранишлар ва бошқалардан келиб чиқади.

Бу рискларни компанияда молиявий бошқарув тизимини яратиш ва компаниянинг пул оқимларини самарали бошқариш йўли билан минималлаштириши мумкин.

Форс-мажор rischi – кутилмаган ҳолатлар (табiiй офатлар, иш ташлашлар, урушлар ва бошқалар) оқибатида юзага келадиган риск тури.

Бу рискларни камайтириш чора-тадбирлари корхонанинг молиявий мустақамлиги етарли даражада бўлиши, зарур вақтда корхона форс-мажор ҳолатлари учун ишлатишга етарли пул-маблағлари мавжуд бўлиши билан боғлиқ.

3. Ижтимоий бўлим

3.1 Лойиҳанинг меҳнат ресурсларига эҳтиёжи ва унинг аҳоли бандлигига таъсири

Ҳар қандай лойиҳанинг муваффақиятли амалга ошиши учун зарур бўлган омилларида бири у лойиҳа доирасида ишлайдиган ишчи кучи, яъни меҳнат ресурслари саналади. Лойиҳа доирасида кўп миқдорда тор доирадаги юқори малакали мутахассисларга эҳтиёж сезилмайди. Шунинг учун Қашқадарё вилоятининг Нишон туманида қаттиқ маиший чиқиндиларни тўплаш, ташиш, саралаш клистер хизматларини ташкил қилиш лойиҳаси доирасида ўрта маълумотли ишчилар ишга ёлланиши мақсадга мувофиқ.

Ҳисоб-китобларга кўра, ушбу лойиҳа доирасида Нишон туманида 97 та янги иш ўрни яратилади.

Давлат-хусусий шериклик асосида ташкил этиладиган лойиҳанинг бир йиллий умумий меҳнатга ҳақ тўлаш миқдори 1,97 млрд. сўмни ташкил этади. Ушбу маблағнинг 1,76 млрд. сўми ходимларнинг ойлик иш ҳақи учун, 211,08 млн. сўми ягона ижтимоий тўлов саналади. Ходимларга ойлик ва йиллик тўланадиган ҳақ миқдори қуйидаги жадвалда келтиришган.

Кўрсаткичлар	Сони	Ўртача ойлик иш ҳақи	Йиллик иш ҳақи фонди
Маъмурият			
Директор	1	4 000,00	48 000,0
Директор ўринбосари	1	3 500,00	42 000,0
Ишлаб чиқариш бўйича директор ўринбосари	1	3 500,00	42 000,0
Бош бухгалтер	1	2 500,00	30 000,0
ЖАМИ	4		162 000,00
<i>Ягона ижтимоий тўлов</i>	<i>12%</i>		<i>19 440,00</i>
ИШЛАБ ЧИҚАРИШ ХОДИМЛАРИ			
Сараловчилар	24	2 000,00	576 000,0
Юкловчилар	30	1 200,00	430 560,0
Ҳайдовчилар	19	1 200,00	273 600,0
МФЙларда тўловлар бўйича мутахассис	12	1 200,00	172 800,0
Истеъмолчилар билан ишлаш бўйича мутахассис	3	1 500,00	54 000,0
Юридик шахслар билан ишлаш бўйича мутахассис	2	1 500,00	36 000,0
Қоровул	3	1 500,00	54 000,0
ЖАМИ	93		1 596 960,0
<i>Ягона ижтимоий тўлов</i>	<i>12%</i>		<i>191 635,2</i>
ҲАММАСИ БЎЛИБ	97		1 970 035,2

Лойиҳани бошқарадиган маъмурият ходимлари 4 кишини ташкил қилиб, улар директор, унинг ўринбосари, директорнинг ишлаб чиқариш масалалари бўйича ўринбосари ҳамда бош бухгалтердан иборат. Маъмурият учун йиллик иш ҳақи фонди **181 440** минг сўмни ташкил қилади.

Директорнинг вазифалари қуйидагилардан иборат:

- менежерларни ишга қабул қилиш, танлаш, йўналтириш, ўқитиш ва қайта тайёрлаш ва интизом билан бошқарув (менежмент) самарадорлигини оширади; кадриятлар, стратегиялар, мақсадлар қўйиш ва уларга эришиш; жавобгарликни тайинлаш, иш натижаларини режалаштириш, кузатиш ва баҳолаш;
- нархларни белгилаш ва бизнес битимлари тузиш;
- бизнес учун йўналиш белгилаш;

- ташкилотнинг мақсади, вазифалари ва умумий йўналишини яратиш, мулоқот қилиш ва амалга ошириш;
- компания номидан чеклар ва ҳужжатларни имзолаш;
- ташкилотнинг муваффақиятли одимлашини таъминлаш.

Директор ўринбосари вазифалари:

- директор турли сабабларга кўра иш вазифасини бажара олмай қолганда, унинг номидан корхонани бошқариш, иш жараёни узлуксизлигини таъминлаш;
- корхонада ишлар фаолиятини тўғри ташкил қилиш.

Ишлаб чиқариш бўйича директор ўринбосари:

- ишлаб чиқариш жараёнлари тўғри ташкил этилиши, жойларда юзага келадиган камчиликларни бартараф этишда тўғридан-тўғри масъул;
- ишлаб чиқариш ходимларини назорат қилиш, уларнинг иш фаолиятини юзага келиши мумкин бўлган анормал ҳолатларда қарорлар қабул қилиш ва бу орқали ишлаб чиқариш жараёнидаги муаммоларни бартараф қилиш вазифаларини бажаради.

Бош бухгалтер:

- корхона учун молиявий ва бухгалтерия ҳисоботлари тайёрлаш учун жавобгар;
- корхона раҳбариятига молиявий таҳлиллар, ривожланиш бюджети ва бухгалтерия ҳисоботларини тақдим этади;
- молиявий прогнозлар ва риск таҳлили учун жавобгардир.
- нақд пул маблағларини бошқариш, умумий бухгалтерия ҳисоби ва бир ёки бир нечта мулк учун молиявий ҳисоботни амалга оширади;
- молиявий тизимлар ва сиёсатни ишлаб чиқиш ва бошқариш учун жавобгар;
- иш ҳақи ҳисоблаш учун жавобгар;
- солиқ қонунчилигига риоя этилишини таъминлайди;
- компания учун барча молиявий операцияларни бошқаради;
- компания учун ички аудитор вазифасини бажаради.

Ишлаб чиқариш ходимлари сони эса 93 кишини ташкил қилиб, уларнинг ҳар бири муайян вазифа бажаради.

Нишон туманида чиқиндиларни тўплаш, ташиш ва қайта ишлаш ишларини ташкил қилиш учун 13 дона чиқинди ташувчи машина ҳамда 6 дона

бошқа турдаги махсус техника воситалари зарур. Ушбу техникаларни бошқариш учун 19 нафар ҳайдовчи ишга ёлланади. Шунингдек, ҳар бир чиқинди ташувчи машинада чиқиндиларни юклаш учун 2 нафар юкловчи талаб қилинади.

Чиқиндиларни юклаш жараёнида юкловчи ходимларнинг вақтинчалик меҳнатга лаёқатсизлиги шароитида чиқиндиларни тўплаш ва ташиш жараёнлари узлуксизлигини таъминлаш мақсадида юкловчилар жами сони 1,15 коеффициенти билан ҳисобланган. Шунда 30 нафар юкловчи талаб этилади.

Чиқинди ташиш машиналари ва бошқа махсус техникалар ҳайдовчилари:

- чиқиндиларни юклаш ва туширишда ёрдам беради;
- автотранспорт воситаси созлигини текширади, юк машинаси айрим турдаги хавфли чиқиндиларни ташиш учун мўлжалланган махсус хавфсизлик ускуналари билан жиҳозланганига ишонч ҳосил қилади;
- автотранспорт воситасининг бузилиши, бахтсиз ҳодисалар ёки қоидабузарликлар ҳақида хабар беради.

Юкловчилар:

- чиқинди йиғиш майдончалари, чиқиндилар учун контейнерлар тўпланган чиқиндиларни махсус чиқинди ташиш техникасига юклайди;
- қайта юклаш станциясига олиб борилган ва қайта ишланмайдиган маиший чиқиндиларни Мультилифт техникасига ортади ва ҳайдовчилар билан биргаликда полигонга ташийд.

МФЙларда тўловлар бўйича мутахассис:

- маҳаллаларда жойлашган хонадонларда юриб, аҳолидан чиқиндиларни ташиш учун тўловларни қабул қилади;
- аҳоли билан тўғридан тўғри муносабатга киришиб, чиқиндиларни тўплаш ва ташиш борасида юзага келган эҳтимолий муаммолар тўғрисида корхона раҳбариятини хабардор қилади.

Истеъмолчилар билан ишлаш бўйича мутахассис:

- миждозлар ёки ташриф буюрувчиларни шахсан ёки телефон орқали кутиб олади, уларнинг саволларига жавоб беради ёки керакли ходим томон йўналтиради;
- миждозлар билан барча турдаги алоқа каналлари (телефон, электрон почта, юзма-юз кўришиш ва ш.к.) орвали мулоқот қилади;
- миждозлар билан алоқага чиқиш орқали миждознинг компания маҳсулотлари ва хизматларига қизиқишини ошириш учун барча имкониятлардан фойдаланади;

- потенциал мижозларга сўровлар пайтида аниқ ва фойдали маълумот берилишини таъминлаш учун ташкилот маҳсулотлари, хизматлари, реклама кампаниялари ва бошқалар ҳақидаги янги маълумотлардан доимий равишда хабардор бўлади.

Юридик шахслар билан ишлаш бўйича мутахассис:

- тумандаги юридик корхоналар билан шартномалар имзолайди;
- юридик мижозлар томонидан бажарилган хизматлар учун тўланиши керак бўлган тўловларни қабул қилади.
- туманда янгидан ташкил қилинган юридик фирмаларнинг чиқиндини ташишга эҳтиёжи бор ёки йўқлигини ўрганади. Эҳтиёжи бўлган ширкатларга компания хизматларини таклиф қилади;
- юридик мижозлар билан амалга ошириладиган барча ишларни амалга оширади.

3.2 Меҳнат муҳофазаси ва техника хавфсизлиги нормалари

Ўзбекистон Республикасида меҳнат муҳофазаси ва техника хавфсизлиги нормалари 1996 йил 29 июнь куни тасдиқланган “Меҳнат муҳофазаси бўйича ишларни ташкил этиш тўғрисида”ги Намунавий низомга асосан қўлланилади.

Қаттиқ маиший чиқиндиларни йиғиш, ташиш, қайта ишлаш жараёнларининг ихтиёрий босқичида меҳнат қилаётган ишчи-хизматчилар ва ходимлар зарур техника хавфсизлиги нормаларига амал қилиши керак. Иш берувчи корхона ҳамда Бандлик ва меҳнат муносабатлари вазирлиги томонидан эса ходимларнинг меҳнат муҳофазаси таъминланади. Техника хавфсизлиги нормалари билан ҳар бир ходим танишиб чиқиши меҳнат жараёнида унга сўзсиз бўйсунуши керак. Қаттиқ маиший чиқиндиларни йиғиш, ташиш, қайта ишлаш жараёнидаги техника хавфсизлик қоидалари куйидаги босқичларни ўз ичига олади:

- а) чиқиндиларни қабул қилиш;
- б) очик контейнерларни локализация қилиш ва қайта юклаш;
- в) эргономика;
- г) чиқиндиларни аниқлаш ва таснифлаш;
- д) номаълум чиқиндиларни ўз вақтида синовдан ўтказиш ва аниқлаш;
- е) нормаларга мос келмайдиган кимёвий моддаларни ажратиш;
- ё) юклаш ва тушириш ишлари;
- ж) чиқиндиларни аралаштириш;
- з) лабораторияда қадоқлаш / шикастланган қадоқ;
- и) чиқиндиларни ташишга тайёргарлик;
- й) хавфсиз юклаш тажрибаси;

- к) чиқиндиларни полигонда сақлаш;
- л) полигонда чиқиндини саралаш;
- м) хавфли ёки фавқулудда вазиятларда фойдаланиладиган ускуналарга ўчириш зарурлигини белгилайдиган ёрликлар ёпиштириш;
- н) дезинфекция тартиб-қоидалари.

Лойиҳа доирасида амалга ошириладиган ишлар меҳнат қилувчи ходимлар ва аҳоли учун хавфли таъсир қилиш муддатини камайтириш учун муҳандислик назорати, маъмурий назорат ёки шахсий ҳимоя воситаларидан фойдаланишни ўрганиши керак. Бунда муҳандислик назорати бошқаларига нисбатан афзал усул ҳисобланади.

Техник назорат воситаларига қуйидагилар киради:

- 1) шамоллатиш;
- 2) ёнғинга қарши воситалардан фойдаланиш;
- 3) технологик изоляция;
- 4) техник операциялар;
- 5) механизациялашган қайта ишлаш ускуналари.

3.3 Лойиҳанинг ижтимоий аҳамияти

Лойиҳани амалга ошириш натижасида ҳудудда маълум бир қатлам ижтимоий гуруҳни иш билан таъминлашга эришилади.

Ушбу лойиҳа доирасида тадбиркорнинг стратегик мақсади бўлиб, Нишон туманидаги ҚМЧни қайта ишлаш имкониятларидан максимал даражада фойдаланиш, шунингдек, келажакда уни янада ривожлантириш ҳисобланади. Лойиҳани яратиш учун асосий шартлар:

- сиғимли ички истеъмол бозорининг мавжудлиги;
- туманда тадбиркорнинг яхши ишчанлик обрўси;
- ушбу соҳада инқилобий ўзгаришларни қилишга тайёр бўлган ёш, умидли, изланувчан жамоанинг борлиги;
- ходимларнинг фаолиятни бошлаш учун тайёргарлиги.

Ташкил қилинадиган фаолиятнинг устувор йўналиши Ўзбекистон Республикасининг кўрсатилаётган хизматларга бўлган эҳтиёжини ҳисобга олган ҳолда, давлат шериги ушбу лойиҳани амалга ошириш имкониятлари кўриб чиқади.

Лойиҳада қатнашувчи иккинчи томон, яъни тадбиркор (хусусий шерик)нинг вазифаси – корхонанинг юқори рентабеллигини таъминлаш ва кўшимча иш ўринлари яратилишига ва корхонанинг ижтимоий-иқтисодий манфаатларини қондиришга ҳисса қўшган ҳолда максимал иқтисодий фойда олишдан иборат.

4. Маркетинг тадқиқотлари бўлими

Ушбу саноатдаги бозор тенденциялари, айниқса мамлакатимизда жуда динамик ва айти пайтда мураккаб. Аммо шуниси аниқки, чиқинди йиғиш ва уни қайта ишлаш саноатидаги компания ишонч қозонгандан кейин, Ўзбекистон қонунчилиги асосида фаолият олиб борадиган компаниялар билан чиқиндини ташиш бўйича, шунингдек, қайта ишланган хом ашёни сотиш бўйича доимий ва барқарор шартномалар имзолаш имкониятига эга бўлади.

Охирги тенденциялар шунини кўрсатадики, чиқиндиларни тўплаш саноати, инвестицион жозибадорлик нуқтаи назаридан, қурилиш ва тижорат бизнеси билан рақобатлаша бошлаган. Бу тармоқлар ривожланиши ва кенгайиши билан кўпроқ чиқинди чиқариши табиий. Шунингдек, турар-жой бозорининг доимий талаби чиқиндиларни йиғиш ва қайта ишлаш саноатининг умумий даромадини барқарорлаштиришга ёрдам беради.

Келгусида чиқинди йиғиш хизматларига бўлган талаб аҳоли сонинг доимий ортиши, хусусийлаштириш ва бизнеснинг яратиши билан кўпайиб бораверади.

Хулоса ўрнида, ёқилғи харажатлари бу саноатдаги лойиҳа харажатларининг муҳим қисмларидан бири саналади. Келгуси йилда чиқиндиларни йиғиш ва ташишда фойдаланиладиган махсус техникаларни ҳаракатлантирадиган дизель ёқилғисининг нархи ошиши ушбу бизнес учун потенциал риск ҳисобланади.

4.1 Маҳаллий ва халқаро бозор имкониятлари

ҚМЧни тўплаш, ташиш, саралаш ва қайта ишлаш бозори, ташкилий тузилма нуқтаи назаридан номукамал рақобат бозори ҳисобланади. Шу билан бирга, у ўзининг бир қанча хусусиятларига кўра иқтисодий назарияда монополистик рақобат ва монополия бозори сифатида таснифланадиган бозор турларига ҳам яқинроқ. Ушбу ҳолатлар муқаррар равишда харидорларнинг хатти-ҳаракатларида, уларнинг асосий мақсадларининг ўзгариши, нархлар тизимида ўз натижасини кўрсатади, бу ҳам давлат томонидан амалга оширилаётган жараёнларни доимий равишда аниқ тартибга солишни талаб қилади.

Нишон туманида қаттиқ маиший чиқиндиларни тўплаш, ташиш, саралаш кластер хизматларини давлат-хусусий шерикчилиги асосида бошқариш лойиҳаси ҳудудда чиқиндини йиғиш қамрови даражасини 100 фоиз даражасига чиқариши мўлжалланган. Ҳозирги 80 фоиз қамров даражасида тумандаги уй хўжаликлари ҳамда корхоналарнинг чиқинди ташиш билан боғлиқ эҳтиёжларини тўлалигича қондирмаяпти.

Ўтказилган маркетинг тадқиқотларига кўра, чиқиндиларни йиғиш нуқтаи назаридан, туманда ушбу лойиҳанинг мақсадли бозори сифатида қуйидаги уй хўжаликлари ҳамда корхона ва ташкилотлар лойиҳа доирасидаги ташкил этиладиган корхонанинг мақсадли бозори бўла олади:

- турар-жой бинолари;
- бизнес комплекслари;
- савдо марказлари ва анъанавий бозорлар;
- меҳмонхоналар;
- ресторанлар;
- умумий ўрта таълим мактаблари;
- жамоат объектлари;
- қурилиш майдонлари;
- фермерлар;
- касалхоналар ва бошқалар.

Лойиҳа аҳоли ва юридик фирмалар томонидан чиқариладиган маиший чиқиндиларни Нишон тумани ҳудудида тўплаш, ташиш, саралаш ва қайта ишлашни ташкил этишга қаратилган. Туман аҳолиси 2021 йил ҳолатига кўра, 155 500 кишини ташкил этган ҳамда аҳолининг йиллик ўртача ўсиши 2,42% ни ташкил қилмоқда. Бу эса лойиҳа амалга ошишининг охириги йилига келиб аҳоли сони 198 минг кишига ортишини билдиради. Шунингдек, Қашқадарё вилояти Статистика бошқармаси маълумотларига кўра, Нишон туманининг Ялпи Ҳудудий Маҳсулоти (ЯҲМ) Ўзбекистон ЯИМнинг ўртача ўсиш кўрсаткичи миқдорида ошмоқда. Аҳоли турмуш даражаси ортиши билан, уларнинг истеъмол даражаси ҳам ортади ва бу ҚМЧ миқдори йилдан йилга кўпайишини англатади.

4.2 Лойиҳанинг кўлами

Лойиҳа Нишон тумани ҳудудини, яъни 2,1 минг км². майдонни ҳамда унинг 155 500 нафар аҳолисини қамраб олади. Лойиҳа ҚМЧ хизматларининг сифати билан боғлиқ муаммони ҳал қилиш заруриятига асосан амалга оширилмоқда. Лойиҳанинг асосий мақсади бўлиб, ҚМЧни тўплаш, ташиш, саралаш ва қайта ишлаш тизимини қайта шакллантириш, ҳудуддаги экологик ва санитар-эпидемиологик вазиятни, соғлиқни ва ҳаёт шароитларини яхшилаш ҳисобланади.

Шунингдек, лойиҳа чиқиндиларни қайта юклаш станцияси яратилишини кўзда тутди.

4.3. Рақобатдош устунликлар

Давлат-хусусий шериклик асосида Нишон туманида ташкил этиладиган лойиҳа ва уни амалга оширувчи корхона ушбу бозорда, ушбу бизнесда янги ҳисобланади. Чунки ҳозирга қадар чиқиндини тўплаш иши билан ёки давлат томонидан Экология ва атроф-муҳитни муҳофаза қилиш қўмитаси тасарруфидаги Давлат унитар корхоналари (“Тоza hudud” ДУК каби) шуғулланган ёки умуман ҳеч ким шуғулланмаган. Хусусий капиталнинг ушбу бизнесдаги улуши ниҳоятда паст ва кўпроқ Тошкент шаҳри ҳамда вилоят марказлари билан чекланади. Лойиҳа асосида ташкил этиладиган компания ишга киришишдан олдин бозорни пухта ўрганиши, ўзининг қиёсий устунлигидан муваффақиятли фойдаланиши лозим. Худуд бозорини тадқиқ қилиш асосида рақобатда устунлик берадиган бир нечта омиллар топилди. Улар сирасига мижозлар ва ҳамкорлар ишончи, ҳалоллик, чиқинди йиғишнинг бутун туман худудини қамраб оладиган мукамал тармоғи, кучли бошқарув, кучли операцион ҳаракатланиш ва бошқалар киради.

Қаттиқ маиший чиқинди йиғиш ва уни ташиш тармоғи корхонаси тумандаги кичик ва ўрта бизнес вакиллари, шунингдек, йирик саноат корхоналари билан ижобий алоқаларга эга бўлиши, улар орасида етарлича репутацияси бўлиши корхонага бошқалар билан рақобатда устунлик берадиган яна бир муҳим омиллардан биридир.

Корхона ўз ходимлари ва ишчиларига етарлича ойлик иш ҳақи беради. Уларни турли бонуслар ва ижтимоий ёрдам пакетлари билан қўллаб-қувватлайди. Ходимларга Ўзбекистон меҳнат муносабатларини тартибга солиш бўйича қонунлар ва бошқа қонуности ҳужжатларида белгиланган талаблар бўйича меҳтан қилиш, дам олиш учун шароит яратиб беради ва бу орқали тумандаги бошқа корхона ва ташкилотларга қараганда кадрлар меҳнат бозорида устунликка эришади ва ўз ишининг усталари билан меҳнат шартномалари имзолайди. Бу эса корхонага ходимларнинг ушбу бизнесни ривожлантириш учун бизнес эгалари билан бир қаторда жон куйдириши ва қайғуришини беради ва корхона шиддат билан олға интилади.

4.4 SWOT таҳлил ҳамда Marketing Mix (4P) стратегияси

Ушбу лойиҳанинг муваффақиятли амалга ошиши, ундан манфаатдор томонлар кўзлаган мақсадига эришиши учун лойиҳага таъсир қилувчи ички ва ташқи омилларни ҳисобга олган ҳолда унинг SWOT таҳлилинини амалга ошириш керак.

SWOT таҳлил

Кучли томонлари (S – Strength) — кучли бошқарув, Нишон туманидаги йирик аҳоли пунктига чиқиндини ташиш соҳасида хизмат қиладиган кенг тармоқнинг мавжудлиги, лойиҳанинг афзалликлари, иқтисодий устунлиги, миждозларнинг содиқлик дастури ҳамда соҳадаги тадбиркорнинг ишчанлик обрўси.

Кучсиз томонлари (W – Weakness) — ушбу лойиҳа доирасида катта миқдордаги бошланғич капиталнинг талаб этилиши. Ушбу маблағлар, асосан, чиқинди ташиш бўйича махсус техникалар харид қилиш, чиқиндиларни қайта юклаш станцияси сотиб олиш учун сарфланади.

Имкониятлар (O – Opportunities) — йилдан йилга аҳоли сонининг кўпайиб бориши, худудда кичик ва ўрта тадбиркорлик субъектлари сонининг муттасил ўсиши.

Хавф-хатарлар (T – Threat) — иқтисодиётнинг пасайиши, рақобат муҳитининг ҳаддан ортиқ ортиб кетиши, ўзгарувчан харажатлар, ёқилғи нархининг кескин қимматлашуви. Шунингдек, институционал ўзгаришлар вужудга келиши (қонунчилик ўзгариши ва ш.к.).

Marketing Mix ёки 4P стратегияси маркетингда кенг қўлланиладиган стратегиялардан бири бўлиб, у маркетинг режалаштиришнинг тўртта асосий “координаталарига” асосланади. Улар қуйидагилар:

Product (маҳсулот) – товар ёки хизмат, ассортимент, сифат, маҳсулот хусусиятлари, дизайни ва эргономикаси;

Price (нарх) – нарх, устамалар, чегирмалар;

Promotion (танитиш) – реклама, сотишни рағбатлантириш;

Place (жой) – етказиб бериш, савдо нуқталарининг жойлашуви, тарқатиш каналлари, сотувчи ходимлар.

Marketing Mix модели бозорда маҳсулотни самарали тарғиб қилиш учун сотувни бошқаришни ва ишлаб чиқиши мумкин бўлган барча керакли маҳсулот параметрларини ўз ичига олади.

Ушбу лойиҳа доирасида пул тушумлари а) аҳоли ва юридик шахсларнинг чиқиндилар учун тўлайдиган тўловлардан; б) ҚМЧларни қайта ишлаш ва уларнинг сотувини ташкил этишдан тушади. 4P стратегиясини ҚМЧ сотувини ташкил этиш доирасида қўллаш мумкин.

Product. Аҳоли ва ташкилотлардан чиқинди йиғиб олинishi натижасида қуйидаги қайта ишланадиган хом ашёлар сараланади ва уларни қайта ишлайдиган корхоналарга сотилади:

- қоғоз;
- металл;
- резина;
- полиэтилен;
- текстил;
- шиша маҳсулотлари.

Қайта ишланадиган хом ашёлар Қашқадарё вилояти ва унга ёндош ҳудудлардаги хом ашёни қайта ишлаш билан шуғулланадиган турли хил корхоналарга сотилади. Сотиш жараёнини тўғри амалга ошириш учун хом ашё ассортиментини кўпайтириш, уларни энг мақбул нархда сотишни ташкил қилиши керак.

Price. Чиқиндини тўплаш, ундан сараланадиган иккиламчи хом ашёни сотиш, иккиламчи хом ашё (қоғоз, металл, шиша маҳсулотлари каби) нинг ўзини тўплаш ва сотиш билан Нишон туманида бир нечта корхона, шунингдек жисмоний шахслар шуғулланади. Шунинг учун хусусий шерик томонидан қайта ишланадиган хом ашё сотуви ташкил этилганда нарх таклифи энг яхшилардан бири бўлиши керак, энг кўп маҳсулот харид қиладиган ва доимий харидорлар учун нарх чегирмалари қилинади.

Promotion. Маркетингнинг вазифаси бозорни ўрганиш билангина чегараланиб қолмай, корхона маҳсулотларининг керакли харидорларига етиб боришини таъминлашдан иборат. Айни мақсадга эришиш учун маҳсулотлар тарғиботи, рекламаси тўғри ташкиллаштирилиши керак.

Корхона маҳсулотлари ва улар тўғрисидаги маълумотлар ҳам анъанавий (билбордлар, реклама доскалари, телевидение орқали маркетинг), ҳам замонавий (SMM – ижтимоий тармоқлардаги маркетинг) маркетинг каналлари орқали мақсадли аудиторияга етказилади.

Place. Маҳсулотлар сотуви амалга оширилаётганда сотиш жойи аҳамияти ҳам юқори. Бунда жойнинг етарли инфратузилмаси билан таъминланганлиги, автомобил йўллариغا яқинлиги савдонинг кўпайиши учун муҳимдир.

4.5. Сотиш ва маркетинг стратегияси

Маркетинг стратегияси

Тайёрланган маркетинг стратегияси профессионализм, мижозларга мукамал хизмат кўрсатиш, ҳалоллик ва сифатли хизмат кўрсатишга асосланган. Компания ўзи учун содиқ мижозлар базаси (LCB – loyal customer base) яратилишини таъминлайди.

Корхона ўз ишининг натижалари ва корхона хизматларидан қониққан мижозларнинг тавсиялари, таклифлари ва шикоятларини инобатга олган ҳолда савдо даражасини оширади.

Савдо ва маркетинг жамоаси соҳадаги катта тажриба асосида ишга олинади ва улар ўз мақсадлари ҳамда корxonанинг умумий мақсадларига эришиш учун мунтазам равишда тажриба орттириб боради ва қайта тайёрланади.

Корxonанинг мақсади Нишон туманида чиқиндини тўплаш ва сараланган иккиламчи хом ашёни сотиш бўйича энг етакчи корхонага айланиш саналади. Бунинг учун компания қуйидаги маркетинг ва сотиш стратегияларидан фойдаланиши тавсия этилади:

- Турар-жой бинолари, кўп қаватли уйлар, меҳмонхоналарга ўз бизнесини танитиш мақсадида брошура ва танишув хатлари юбориш ва бу билан бизнесни танитиш;
- Флаер ва визиткалар чоп этиб, уларни мақсабли аудитория саналадиган кичик ва ўрта бизнес корxonаларига тарқатиш;
- Дўстлар ва оила аъоларидан фойдаланиб, бизнес тўғрисида ён-атрофга, туманнинг қишлоқ ҳудудларига маълум қилиш;
- Мактаблар, кутубхоналар, маҳаллий чойхона ва бошқа одамлар гавжум бўладиган жойлардаги эълонлар тахталарида компания ва у таклиф қилаётган маҳсулотлар ҳақида маълумот жойлаш;
- Маҳаллий босма ва электрон оммавий ахборот воситалари, жумладан Телеграм каналлари орқали мақсадли аудиторияга корхона хизматларини реклама қилиш.

Қаттиқ маиший чиқиндиларни йиғиш бизнеси биринчи йилнинг ўзидаёқ даромад келтирадиган бизнеслар сирасига киради.

Сотиш стратегияси

Корхона фаолият олиб бориши натижасида қуйидаги икки манбадан пул тушумлари тушади:

- а) аҳоли ва юридик шахсларнинг белгиланган тарифлар бўйича чиқиндилар учун тўлайдиган тўловлари;
- б) қаттиқ маиший чиқиндилар орасидан хом ашё сифати сотишга яроқли маҳсулотлар сотуви.

Аҳоли томонидан чиқиндилар ташиш учун тўланадиган йиллик тўловлар миқдори 4,67 млрд. сўмни (қамров даражаси 100 % бўлганда), юридик шахслар томонидан тўланадиган тўлов миқдори эса 18,00 млн. сўмни (шартнома қилган юридик ташкилотлар билан) ташкил этилиши прогноз қилинмоқда. Бунда Нишон туманида истиқомат қилувчи 155,5 минг аҳолининг йиллик 30 минг сўмдан, шу ҳудудда Тоза ҳудуд ДУК билан шартнома қилган 15 та юридик шахсларнинг ҳар бир метр куб чиқинди учун 40 минг сўмдан тўлов қилиши кутилмоқда.

ҚМЧ таркибидан саралаб олинган иккиламчи хом ашё савдосидан тушадиган тушум миқдори эса қуйидагича бўлади:

Номи	Ўлчов бирлиги	1 йиллик сараланган иккиламчи хом-ашё	1 тонна сараланган иккиламчи хом-ашёнинг нархи (ҚҚС билан)	Тўлиқ ишлаб чиқариш қувватидаги тушум (ҚҚС билан)
Қоғоз	тонн	8 045	800,00	6 436 300,50
Металл	тонн	979	500,00	489 533,44
Резина	тонн	341	500,00	170 272,50
Полиэтилен	тонн	7 279	700,00	5 095 404,56
Текстиль	тонн	1 660	350,00	581 054,91
Шиша	тонн	1 575	150,00	236 253,09
Жами		19 879		13 008 819,00

4.6 Талаб ва таклиф

Иқтисодиётда исталган турдаги маҳсулот, товар ёки хизматнинг бозор нархи талаб ва таклиф эгри чизиқлари кесишган нуқта белгилаб беради.

Талаб истеъмолчиларнинг маълум турдаги товар ва хизматларга бўлган эҳтиёжи. Талабнинг энг кенг тарқалган миқдорий характеристикаси – хизматларга бўлган талаб эластиклиги деб аталади. Хизматларга бўлган талаб эластиклигининг учта тури мавжуд: нарх эластиклиги, даромад эластиклиги ва турли хизматлар учун ўзаро мослашувчанлик.

<p>Талабнинг нарх эластиклиги = талаб қилинган миқдорнинг %да ўзгариши / нархнинг %да ўзгариши</p>

Нарх эластиклиги маҳсулот нархининг ўзгаришига нисбатан истеъмол ҳажмининг ўзгаришини ўлчаш билан ифодаланади.

Талаб эластиклигининг миқдорий ифодаси муайян мамлакат истеъмолчилик хулқ-атворининг ўзига хос хусусиятларини акс эттиради, чунки у истеъмол имтиёзларининг жамланганлиги, аҳолининг даромад даражалари, миллий хусусиятлари ва иқтисодиёт ривожланишидаги умумий вазият билан белгиланади. Шунинг учун, одатда, бир мамлакат маълумотларидан олинган эластиклик характеристикасини бошқа мамлакат шароитига ўтказиш нотўғри ҳисобланади. Бироқ, умумий қоида шундан иборатки, берилган хизмат жавоб берадиган талаб қанчалик юқори бўлса ва унинг ўрнини босувчилар сони қанчалик кам бўлса, нарх эластиклиги шунчалик паст бўлади. Ўзбекистонда ҳозирча бу коэффициентга тааллуқли ҳисоб-китоблар йўқ.

Нарх омилидан ташқари нархсиз омиллар ҳам талаб ва таклифга таъсир қилади. Талаб миждозлар (аҳоли) сони, жисмоний шахс, оиланинг ўртача даромади билан белгиланади.

Таклиф истеъмолчилар учун мавжуд бўлган маълум бир товар ёки хизматнинг умумий миқдорини тавсифловчи асосий иқтисодий тушунчалардан бири. Таклиф нархга тўғри пропорционал бўлиб, маҳсулот нархи ошса, унинг таклифи ҳам ошишини билдиради.

5. Техник-технологик бўлим

5.1. Технологик ва техник ечимлар акс эттириш

Мамлакатимизда атроф-муҳитни муҳофаза қилишни таъминлаш, табиий ресурслардан оқилона фойдаланиш, шунингдек, ҳудудларнинг санитария ва экологик ҳолатини яхшилаш соҳасида изчил сиёсат амалга оширилмоқда.

Ҳозирда республика ҳудудида умумий қуввати йилига 894 минг тонна ҚМЧни қайта ишлайдиган 183 та корхона, шу жумладан 72 та полимер плёнка ва пластмассани, 65 та қоғоз ва картон буюмларини, 17 та шина ва резинотехника буюмларини, 10 та метални, 6 та шишани, 2 та мой ва текстилни, 11 та бошқа чиқиндиларни қайта ишлаш корхоналари мавжуд.

Шу билан бирга республиканинг 9 та шаҳрида (Андижон, Бухоро, Гулистон, Жиззах, Навоий, Нукус, Термиз, Урганч ва Қарши) умумий қуввати йилига бир миллион тоннадан ортиқ маиший чиқиндиларни қайта ишлаш қувватига эга бўлган, ҚМЧни тўплаш, ташиш, саралаш, утилизация қилиш, қайта ишлаш ва кўмиш бўйича кластерларнинг ташкил этилиши ҚМЧнинг истеъмол қимматига эга таркибларидан фойдаланиш самарадорлигини ошириш йўлидаги муҳим қадамлардан бири бўлди.

ҚМЧ билан боғлиқ ишларни амалга ошириш тизими самарали ишлаганининг асосий омили ҚМЧни ўз вақтида тўплаш ҳамда уларни қайта ишлаш ва (ёки) жойлаштириш жойларигача ташиш ҳисобланади.

Кўрсатилаётган хизматлар сифатини яхшилаш мақсадида органик, қайта ишланадиган ва қайта ишланмайдиган ҚМЧни тўплаш ва олиб чиқиб кетиш жадваллари мақбуллаштирилади, ҚМЧ ҳосил бўладиган олис участкалар учун махсус зичловчи қурилмалар билан жиҳозланган қайта юклаш пунктлари қурилади.

5.2 Лойиҳа тузилиши

Лойиҳа ҳудудда мавжуд чиқиндиларни ташиш ва йиғиш тизимини модернизация қилиш ва қайта қуришни ўз ичига олади. Қаттиқ маиший чиқиндиларни тўплаш, ташиш, утилизация қилиш, қайта ишлаш ва кўмиш бўйича самарали тизимни яратиш лойиҳанинг асосий босқичи ҳисобланади. Ушбу тизимни самарали бажариш учун лойиҳа доирасида 5 та чиқинди ташувчи машина, 50 та контейнер, 1 та чиқиндиларни саралаш комплекси харид қилиш ва 5 та чиқинда йиғиш шаҳобчасини қуриш режалаштирилган.

Давлат томонидан тақдим этиладиган мавжуд асосий воситалар (8 та чиқинди ташувчи, 1 та ассенизатор, 1 та самосвал, 1 та мультилифт, 2 та булдозер ва 1 та экскаватор) маиший чиқиндиларни ташиш билан боғлиқ бўлган ишларни самарали ҳал этишда кўмаклашади.

Давлат томонидан тақдим этиладиган махсус техникалар

<i>Махсус техника тури</i>	<i>Махсус техника русуми</i>	<i>Сони</i>
Мусуровоз	ISUZU NQR 71 L	8
Мультилифт	ISUZU NQR 71 PL	1
Ассенизатор	ISUZU	1
Самосвал	ISUZU NQR 71 PL	1
Булдозер	YTO C-1402	2
Экскаватор	VVS-30-25 D	1

5.3. ҚМЧларни тўплаш, ташиш ва саралашнинг технологик босқичлари

Қаттиқ маиший чиқиндилар ихтисослаштирилган транспорт воситаларида (чиқинди ташиш машиналари ва бошқа ихтисослаштирилган машиналарда) ташилади.

Чиқинди тўплаш шохобчаларидаги, шунингдек ташкилотлардаги қаттиқ маиший чиқиндиларни вақтинчалик тўплаш ва сақлаш учун ташкил этилган жойлардаги чиқинди контейнерлари экипаж юкловчилари томонидан ихтисослаштирилган транспорт воситасининг манипулятор механизмига ўрнатилади ва унинг махсус механизми ёрдамида (механик тарзда) чиқинди кузовига бўшатилади.

Манипулятор механизми билан жиҳозланмаган ихтисослаштирилган транспорт воситасининг чиқинди кузовига контейнерларни бўшатиш экипаж юкловчилари томонидан қўл кучи билан амалга оширилади.

«Сигнал» усулида йўналиш жадвали бўйича етиб келган ихтисослаштирилган транспорт воситасига қаттиқ маиший чиқиндиларни жойлаштириш истеъмолчилар ва экипаж аъзолари томонидан амалга оширилади.

Бунда қаттиқ маиший чиқиндилар махсус чиқинди қопларида (пакетларда) ёки ғилдиракли контейнерларда (40 – 120 л.) сақланган ҳолларда уларни ихтисослаштирилган транспорт воситасига жойлаштириш экипаж юкловчилари томонидан амалга оширилади.

Қаттиқ маиший чиқиндиларни ихтисослаштирилган транспорт воситасига юклаш жараёни пиёдалар, автотранспорт воситалари ҳамда велосипедлар ҳаракатига тўсқинлик қилмаслиги лозим.

Чиқинди сақлаш контейнерлари қаттиқ маиший чиқиндилардан тўлиқ, қолдиқсиз тозаланиши ҳамда санитария талабларига мувофиқ дезинфекция қилиниши керак.

Қаттиқ маиший чиқиндиларни юклаш ва ташиш ишлари уларни тушириб қолдириш, авария ҳолатини пайдо қилиш, инсонлар соғлиғи ва атроф-муҳитга зарар етказиш эҳтимолларини истисно қилувчи усуллар билан амалга оширилади.

Қаттиқ маиший чиқиндиларни ташишга ихтисослаштирилмаган - ағдарма ва бортли махсус транспорт воситаларидан маиший чиқиндиларни ташиш мақсадида фойдаланилганда, чиқиндиларнинг тўкилиши ва суюқликнинг (филтрат) оқиши ҳамда чиқинди чангларининг атмосфера ҳавосига тарқалишини олдини олиш чоралари кўрилиши лозим.

Қаттиқ маиший чиқиндиларни юклаш ва ташишда қуйидагиларга йўл қўйилмайди:

- контейнерларда сақланаётган чиқиндилар ёки чиқинди уюмларидан иккиламчи хом ашё ажратиб олиш;
- юклаш жойида чиқинди қолдиқларини қолдириш ёки уларни ён атрофга сочиб юбориш;
- экипаж аъзоси бўлмаган шахсларни жалб қилиш («сигнал» усулида тўплаш ва олиб чиқиб кетиш ҳоллари бундан мустасно) ёки уларни ихтисослаштирилган транспорт воситасида ташиш.

Ишлаб чиқариш қуввати даражаси, юқорида айтиб ўтилганидек, сменали қуввати ва йилига иш кунлари сонига боғлиқ бўлиб, лойиҳани

баҳолашда консерватизм нуқтаи назаридан қувватни босқичма-босқич ривожлантириш назарда тутилган.

Нишон туманида қаттиқ маиший чиқиндиларни йиғиш, ташиш, саралашни тўғри ташкил этиш учун қуйидаги жараёнлар кема-кетлиги амалга оширилади.

1. Биринчи навбатда аҳоли ва юридик шахслар томонидан ҳосил бўлган ҚМЧ чиқинди йиғиш шаҳобчаларида ёки чиқинди контейнерларида тўпланади.
2. Сигнал усулида эса йўналиш жадвали бўйича қаттиқ маиший чиқиндиларни йиғиш амалга оширилади.
3. Кейинги босқичда йиғилган чиқинди ҳудудда жойлаштириш режалаштирилган саралаш комплексига ташилади.
4. Саралаш босқичидан ўтган қайта ишланмайдиган чиқиндилар қайта юкланади.
5. Қайта юклаш станцияси бир вақтнинг ўзида саралаш комплекси ҳудудига жойлаштириш режалаштирилган.
6. Қайта юкланган ҚМЧ 10-20 м³ ҳажмдаги контейнерларга зичланган ҳолда жойлаштирилади.
7. Контейнерлардаги чиқиндилар махсус техника мультилифт орқали чиқинди полигонига ташилади.

5.3.1. Маиший чиқиндиларни йиғиш пункти

Маиший чиқиндиларни йиғиш уй хўжаликларидан, тижорат ёки давлат идоралари участкаларидан бошланади. Маиший чиқиндиларни йиғиш пункти асосан шаҳарнинг турар жойларида, айниқса кўп қаватли турар-жой бинолари зич жойлашган жойларда ишлайди. Маиший чиқиндиларни йиғиш пунктларини такомиллаштириш керак, чунки улар чиқиндиларни бошқариш тизимининг муҳим қисмидир. Маиший чиқиндиларни йиғиш пунктлари қайта ишланадиган материалларни қўлда ажратиш орқали чиқиндиларни камайтириши мумкин. Ушбу тизим содда бўлса-да, жуда самарали эканлигини исботлади. Кейинчалик, қайта ишланадиган материаллар норасмий сектор томонидан тўпланади, ташилади ва кейинги фойдаланиш учун қайта ишланади.

Қонунчиликка мувофиқ кўп квартирали аҳоли хонадонларидан маиший чиқиндиларни ташиб кетиш махсус чиқинди тўплаш шаҳобчалари орқали амалга оширилиши белгиланган.

Нишон туманидаги мавжуд кўп қаватли уйлар учун дастлабки ҳисоб-китобларга кўра 5 дона намунали чиқиндиларни йиғиш шаҳобчаларини қуришга эҳтиёж бор. Шу сабабли, лойиҳа доирасида хусусий шерик томонидан 5 та чиқиндиларни йиғиш шаҳобчалари қуриш учун инвестиция киритилади.

5.3.2. Чиқинди йиғиш контейнерлари

Ҳозирги Қашқадарё вилояти Нишон туманида чиқинди йиғиш баклари ўрнатилган бўлиб, улар 2016 ва 2018 йиллар оралиғида харид қилинган. Шу билан бирга, вилоятлардаги қаттиқ маиший чиқиндиларни йиғиш тизими чиқиндиларни йиғиш самарадорлигини оширишни истаса, чиқиндини йиғиш бакларини алмаштириш талаб қилинади. Вилоятда асосан **0,75 м³** ҳажмли пўлат баклар ишлатилади.

Лойиҳа доирасида **1,1 м³** ҳажмдаги **50 та** бакларни харид қилиш режалаштирилмоқда. ҚМЧни чиқинди йиғиш пунктларининг ўзида ҳар хил рангдаги қоқоқларга қараб, фуқароларнинг онги ошиб бориши ва тарбияланиши натижасида, дастлаб сараланиши режалаштирилмоқда, яъни фуқаролар қайта ишланиш учун яроқли бўлган турли чиқиндини (шиша идишлар, пластмасса, қоғоз ва бошқалар) тегишли рангдаги қоқоқли контейнерга ташлайди.

5.3.3. Чиқинди ташиш техникалари

Бугунги кунда “Тоза ҳудуд” ДУК Нишон тумани филиали ҳисобида 8 та махсус чиқинди ташувчи техника мавжуд. Туманда йиғилган маиший чиқиндилар махсус техникалар ёрдамида лойиҳа доирасида ишга тушириладиган чиқиндиларни саралаш комплексига келтирилади.

Ҳозирда Нишон туманида 155,5 минг аҳоли рўйхатга олинганлигини, маиший чиқиндиларни қайта юклаш станциялари орқали полигонларга жўнатиш тизими яратилиши ҳисобига, махсус техникалардан самарали фойдаланиш имкониятлари ошиши, яъни ҳар бир техникани бир кунлик қатнови камида 3,0 маротабага етишини ҳисобга олинса, ўртача ҳар 12,0 минг аҳоли учун 1 та чиқинди ташувчи техника лозим бўлади. Шу сабаб, лойиҳа доирасида хусусий шерик томонидан тўла қувватни таъминлаш учун қўшимча 5 та махсус чиқинди ташувчи техника сотиб олиш учун инвестиция киритилади.

Таклиф этилаётган лойиҳа фақат ишлаб чиқариш самарадорлигини дастлабки яхшилашга қаратилганлиги сабабли, биринчи босқичда такомиллаштиришнинг энг яхши варианты Хусусий шерик сифатида қатнашадиган корхонага энг керакли "универсал" технологияларни тақдим этиш эканлиги тўғрисида келишувга эришилади. Ўзбекистонга келсак, бу маълум даражада обрў қозонган, юк ташиш ҳажми 7 дан 12 м³ гача бўлган юк машиналари ҳисобланади.

Нишон туманида ҳосил бўлаётган маиший чиқиндилар, лойиҳа доирасида ишга тушириладиган чиқиндиларни қайта юклаш станциясига келтирилади ҳамда саралашдан ўтказилган чиқиндилар қайта юклаш технологияси ёрдамида контейнерларга зичланиб, махсус мультитифт техникалари ёрдамида Нишон туманидаги чиқинди полигонига жойлаштирилади.

Чиқиндиларни қайта юклаш станцияси

Нишон туманида ҳосил бўлаётган маиший чиқиндиларни махсус чиқинди ташувчи техникалар ёрдамида, лойиҳа доирасида ишга туширилиши режалаштириладиган чиқиндиларни қайта юклаш станцияга олиб келиш орқали, ушбу ҳудудда чиқинди полигонига бўлган эҳтиёжни йўққа чиқаради. Бу эса туман экологик вазиятини яхшилашга катта хизмат қилади. Бунинг учун туманнинг чиқинди полигонига йўналиши қулай бўлган ҳудуддан 0,50 дан 1 Гача бўлган ерга эҳтиёж туғилади. Мазкур ажратилган жойга бир вақтнинг ўзида маиший чиқиндиларни қайта юклаш технологиялари ишга тушириш режалаштирилган. Нишон тумани аҳоли сони ва чиқиндиларни тўпланиш меъёрларини ҳисоб-китоб қилган ҳолда қунига 100 тонна маиший чиқиндиларни қайта юклаш имкониятига эга бўлган 1 та чиқиндиларни қайта юклаш ускунаси учун инвестиция киритилади.

5.4 Лойиҳанинг ҳал қилувчи кўрсаткичлари, компонентлари, шунингдек, уларнинг ҳисоб-китоб қилинган қийматлари

Жадвалда келтирилган асосий воситалар билан таъминланса, Нишон туманида аҳолини маиший чиқиндиларни ташиб кетиш хизмати билан қамраб олиш даражаси 100 фоизга чиқарилади.

Номи	Давлат ташкилотидаги асосий воситалар сони	Хусусий шерик томонидан лойиҳага киритиладиган асосий воситалар сони
Чиқиндиларни саралаш комплекси		1
Чиқинди ташувчи (Исузу) 7м ³ ҳажмли	8	5
Самосвал 25 т.	1	
Мультилифт	1	
Ассенизатор	1	
Бошқа техникалар	1	
Бульдозер	2	
Чиқинди йиғиш майдончалари	3	5
Чиқиндилар учун контейнерлар	12	50

6. Экологик бўлим

6.1. Лойиҳанинг атроф-муҳит ҳолатига таъсири

Ҳозирги вақтда чиқиндиларни қайта ишлаш долзарб, истиқболли ва умуман муҳим йўналиш ҳисобланади. Бунинг долзарблиги нафақат йўқ қилиниши талаб қиладиган чиқиндилар ҳажмида, балки яқин келажакда ушбу ҳажмларнинг жиддий пасайишига умид қилишнинг ҳожати йўқлигини ва сайёрамизнинг ўзини ўзи тиклаш манбаи чексиз эмаслигини англашдадир. Ушбу йўналишнинг аҳамияти атроф-муҳитни муҳофаза қилиш ва экологик вазиятни яхшилаш бўйича аниқ талаблар билан изоҳланади, чунки ифлосланиш кирадиган экотизимларнинг заҳарланиши катта зарар етказди, аммо чиқинди уюмлари ва чиқиндихоналар эгаллаган майдонларнинг ўсиш хавфи камроқ. Ўз навбатида, катта миқдордаги рухсатсиз ахлатхоналар турли хил касалликлар, шунингдек уларни ташувчилар ва атрофдаги экотизимларга жиддий зарар етказиши мумкин бўлган турли хил ҳайвонлар учун жой бўлиши мумкин.

Шу билан бирга, асосан чиқиндиларнинг моҳияти, унинг инсон саломатлиги ва атроф-муҳитга таъсири тўғрисида хабардорликни ошириш орқали кенг жамоатчилик томонидан қўллаб-қувватлашни таъминлаш керак.

Ушбу мақсадга эришиш учун қуйидаги мақсадли вазифаларни бажариш керак:

- ҚМЧни бошқариш соҳасидаги масалаларга ойдинлик киритиш мақсадида аҳоли ва тадбиркорлик субъектлари ўртасида ахборот учрашувлари, семинарлар, тренинглар ва "давра суҳбатлари" ни ўтказиш;
- ҚМЧни бошқариш соҳасидаги долзарб масалаларни, шу жумладан чиқиндиларни алоҳида йиғиш, мавжуд муаммоларни ва уларни ҳал этиш йўллари, шунингдек аниқ мақсадли ижтимоий гуруҳларга (болалар, талаба-ёшлар, уй бекалари, шаҳар ва қишлоқ аҳолиси) йўналтирилган масалаларни оммавий ахборот воситаларининг босма ва электрон кўринишларида кенг ёритиш;
- махсус чиқинди оқимларини йиғиш ва қайта ишлаш тизимларини жорий этиш учун ҳар бир минтақада йиғиш пунктларини яратиш (таркибида симоб мавжуд чиқиндилар, шина чиқиндилари, ишлатилган батареялар, чиқинди мойлар, қадоклаш чиқиндилари ва бошқалар);
- чиқиндиларни йиғиш пунктлари ва ижтимоий объектларни контейнерлар билан жиҳозлаш;
- қайта ишланадиган чиқиндиларни саралаш учун қулайликлар яратиш – ҳар бир вилоятда кунига 4,9 минг тонна ишлаб чиқариш қуввати билан;

- завод чиқиндиларини қайта ишлаш корхоналарини яратиш (компостлаш технологияси бўйича) - корхонанинг ҳар бир ҳудудида кунига 2,4 минг тонна ишлаб чиқариш қуввати билан;
- бозорда сотиш учун қайта ишланадиган материалларни ажратиш;
- кейинчалик маҳсулотни бозорда сотган ҳолда, компост материал сифатида фойдаланиш учун биомассани ҚМЧ дан ажратиш;
- чиқиндиларнинг калория қийматидан фойдаланган ҳолда ёқилгидан олинадиган энергияни алмаштириш;
- ҳосил бўладиган чиқиндиларнинг умумий миқдоридан полигонларда кўмиш учун ҚМЧ ҳажмини 95% дан 54% гача камайтириш;
- қайта ишланадиган иккиламчи хом ашёни сотишдан эришиладиган даромадларнинг даражасини оширишни таъминлаш.

Полигонларнинг экологик хавфини инобатга олиш ниҳоятда муҳим. Чиқиндиҳоналар кўплаб муаммоларни келтириб чиқаради, жумладан, улар орасида касалликка олиб келадиган каламушлар, зарарли ва бадбўй метан газининг чиқиши, сувга тушадиган захарли балчиқ – филтратлар бўлади. Чиқинди билан боғлиқ муаммоларни ҳал қилишга оқилона ёндашган ҳолда, бу муаммоларнинг барчасининг олдини олиш мумкин. Чиқиндини уюм қилиб йиғиш ўрнига анчадан бери бошқа усуллар ихтиро қилинган. Улардан бири чиқиндиларни пиролиз ёрдамида қайта ишлашдир.

6.2 Экология ва атроф муҳитга салбий таъсирини камайтириш бўйича чора-тадбирлар

Мамлакатимизда атроф-муҳитни муҳофаза қилишни таъминлаш, табиий ресурслардан оқилона фойдаланиш, шунингдек, ҳудудларнинг санитария ва экологик ҳолатини яхшилаш соҳасида изчил сиёсат амалга оширилмоқда.

Хусусан, 2017-2018 йилларда каттик маиший чиқиндилар билан боғлиқ ишларни амалга ошириш тизимининг инфратузилмасини такомиллаштириш бўйича кенг кўламли ишлар олиб борилди, 13 та санитария тозалаш давлат унитар корхоналари ҳамда уларнинг туман ва шаҳарлардаги 172 та филиали, шунингдек, 9 та маиший чиқиндилар билан боғлиқ ишларни комплекс амалга ошириш кластерлари ташкил этилди. Кўрилган чора-тадбирлар аҳолининг деярли ярмини санитария жиҳатидан тозалаш хизматлари билан қамраб олинишига имкон берди.

Шу билан бирга қишлоқ аҳоли пунктларида қаттиқ маиший чиқиндиларни тўплаш ва олиб чиқиб кетиш бўйича хизматларнинг етарли даражада таъминланмаганлиги, қаттиқ маиший чиқиндилар билан боғлиқ ишларни амалга ошириш соҳасидаги инфратузилманинг қониқарсиз ҳолатда эканлиги, мавжуд қаттиқ маиший чиқинди полигонларининг санитария талаблари ва экологик меъёрларга мувофиқ келмаслиги мазкур соҳада комплексли чора-тадбирларни қабул қилишни талаб этмоқда.

Қаттиқ маиший чиқиндиларни тўплаш, ташиш, утилизация қилиш, қайта ишлаш ва кўмиш бўйича самарали тизимни яратиш, уларнинг фуқаролар соғлиғи ва атроф-муҳитга зарарли таъсирини бартараф қилиш, шунингдек, Ўзбекистон Республикаси Президентининг 2019 йил 17 январдаги ПФ-5635-сон «2017 — 2021 йилларда Ўзбекистон Республикасини ривожлантиришнинг бешта устувор йўналиши бўйича Ҳаракатлар стратегиясини «Фаол инвестициялар ва ижтимоий ривожланиш йили»да амалга оширишга оид Давлат дастури тўғрисида»ги Фармони ижросини таъминлаш маъсадида:

Қуйидаги асосий вазифаларни амалга оширишни назарда тутувчи, 2019 – 2028 йиллар даврида Ўзбекистон Республикасида қаттиқ маиший чиқиндилар билан боғлиқ ишларни амалга ошириш стратегияси (кейинги ўринларда — Стратегия) тасдиқланди:

- аҳолининг қаттиқ маиший чиқиндиларни тўплаш ва олиб чиқиб кетиш бўйича хизматлар билан тўлиқ қамраб олинишини таъминлашга йўналтирилган санитария жиҳатидан тозалаш инфратузилмасини ривожлантириш;
- қаттиқ маиший чиқиндиларни қайта ишлашнинг самарали ва замонавий тизимини яратиш;
- полигонларга кўмиш учун йўналтириладиган қаттиқ маиший чиқиндилар ҳажмини камайтириш, санитария ва экологик меъёрлар талабларига мувофиқ келадиган замонавий қаттиқ маиший чиқинди полигонларини яратиш, шунингдек, мавжуд полигонларни ёпиш ва рекультивация қилиш бўйича чора-тадбирларни кўриш;
- санитария жиҳатидан тозалаш соҳасида нархлар шаклланишини такомиллаштириш ва тарифларни оптималлаштириш;
- қаттиқ маиший чиқиндилар билан боғлиқ ишларни амалга ошириш объектларидан муқобил энергия манбалари сифатида фойдаланиш.

7. Институционал бўлим

Лойиҳани амалга оширишда иштирок этувчилар давлат шериги ва хусусий шерик ҳисобланади. Уларнинг ўзаро ҳамкорлиги иқтисодий ва ижтимоий муаммоларни ҳал этишга қаратилган. Ўзбекистон Республикаси Экология ва атроф-муҳитни муҳофаза қилиш давлат қўмитасининг давлат-хусусий шериклик лойиҳаларини кўриб чиқиш ишчи гуруҳи лойиҳани кўриб чиқади ва амалга оширишга қарор қилади.

Хусусий шерик мавжуд ва содир бўлиши мумкин бўлган рискларни ўз бўйнига олган ҳолда лойиҳага ўз инвестицияларини жалб қилади.

Лойиҳа ишга туширилгандан кейин харажатлар, фойда ва мажбуриятлар хусусий шерик аъзолари ўртасида тақсимланади.

7.1 Лойиҳани бошқариш

Мазкур лойиҳани бошқариш, талабгор корхона томонидан амалга оширилади. Бошқарув корxonанинг устави ёки шунга тенглаштирилган ҳужжати орқали бўлади.

Корxonанинг эгаси (таъсисчи) бошқарув учун директор тайинлайди. Директор ўз ўрнида маъмурият ва ишчи бўлимни тайинлайди. Ҳужжатлар алмашинуви ёки қарорлар ижроси қуйидаги схема орқали амалга оширилади.

7.2. Лойиҳанинг ҳуқуқий асослари

Лойиҳанинг ҳуқуқий асослари сифатида қуйидаги манбаларни кўрсатиш мумкин:

- Ўзбекистон Республикасининг «Чиқиндилар тўғрисида» ги Қонуни (05.04.2002);
- Ўзбекистон Республикасининг «Давлат-хусусий шериклиги тўғрисида» ги Қонуни (10.05.2019);
- Ўзбекистон Республикаси Президентининг 2019 йил 17 апрелдаги «2019-2028 йилларда Ўзбекистон Республикасида қаттиқ маиший чиқиндилар билан боғли ишларни амалга ошириш стратегиясини тасдиқлаш тўғрисида» ги Қарори (ПҚ-4291-сон);
- Ўзбекистон Республикаси Президентининг 2017 йил 29 декабрдаги «Хусусий тиббиёт ташкилотларини янада ривожлантириш учун кўшимча шароитлар яратиш тўғрисида» ги Қарори (ПҚ-3450-сон);
- Ўзбекистон Республикаси Президентининг 2020 йил 29 сентябрдаги «Маиший ва қурилиш чиқиндилари билан ишлаш соҳасида фаолиятни бошқариш тизимини янада такомиллаштириш чора-тадбирлари тўғрисида» ги Қарори (№ПҚ-4845).

Қаттиқ маиший чиқиндиларни йиғиш, ташиш, утилизация қилиш, қайта ишлаш ва кўмишнинг самарали тизимини яратиш, уларнинг аҳоли саломатлиги ва атроф-муҳитга зарарли таъсирини олдини олиш, шунингдек, Ўзбекистон Республикаси Президентининг 2019 йил 17 январдаги ПФ-5635-сонли "Фаол инвестициялар ва ижтимоий ривожланиш йили"да 2017 - 2021 йилларда Ўзбекистон Республикасини ривожлантиришнинг бешта устувор йўналиши бўйича Ҳаракатлар стратегиясини амалга ошириш Давлат дастури тўғрисида” ги фармонида ҳам кўзда тутилган.

7.3. Шерикларнинг ўзаро ҳамкорлиги ва мажбуриятлар тақсимооти

Қашқадарё вилоятининг Нишон туманида қаттиқ маиший чиқиндиларни тўплаш, ташиш, саралаш кластер хизматларини давлат-хусусий шерикчилиги асосида бошқариш лойиҳаси доирасида давлат шериги сифатида Экология ва атроф-муҳитни муҳофаза қилиш қўмитаси ҳозирда ўз балансида мавжуд бўлган чиқинди ташишга мўлжалланган махсус техникалар ва бошқа асосий воситаларни битим муддатига қадар хусусий шерикка фойдаланишга топширади.

Хусусий шерик эса лойиҳа учун зарур бўлган ва илова қилинган ҳужжатларда кўрсатилган миқдордаги ва сифатдаги махсус техникалар ва асосий воситаларни харид қилади. Ҳамда лойиҳа давомида ушбу воситалардан ўзининг давлат шериги олдидаги мажбуриятларини бажариш (туманда аҳолидан чиқинди йиғиш қамровини 100 фоизга етказиш) мақсадида фойдаланади.

7.4. Институционал хавф-хатарлар

Институционал хавф-хатарлар ҳам давлат шериги томонидан, ҳам хусусий шерик томонидан юзага келтирилиши мумкин. Институционал хавф-хатарлар компания ёки таъминот занжирининг бошқаруви ва стратегиясидаги ўзгаришларни ўз ичига олган ҳодисалар ҳисобланади.

Давлат секторидаги институционал ўзгаришларга мисоллар давлат миқёсида қонунчиликнинг ўзгариши, миллий сиёсат ва бу соҳага қаратилаётган стратегиянинг қайтадан кўриб чиқилиши бўлиши мумкин. Хусусий сектордаги институционал хавф-хатарлар эса компанияни қайтадан ташкил қилиш, уни бошқа компания билан бирлаштириш, бозор конъюнктурасининг ўзгариши ва технологик ютуқлар кўринишида намоён бўлиши мумкин.

Давлат шериги томонидан юзага келиши мумкин бўлган институционал рисклар даражаси ниҳоятда паст. Чунки ҳозирги кунда экология ва атроф-муҳитни муҳофаза қилиш соҳасига ҳам ҳукумат даражасида, ҳам жамоатчилик даражасида эътибор қаратилмоқда. Бирор жойда содир бўладиган экологик қонун бузилиш ҳолатлари жамоат фаоллари эътиборидан четда қолмаяпти ва ушбу масалага ҳукумат номидан Экология ва атроф-муҳитни муҳофаза қилиш қўмитаси ва унинг ҳудудий бошқармалари ўз вақтида муносабат билдириб, тегишли чоралар кўрмоқда.

Хусусий шерик ҳамда эркин бозор муҳити томонидан рўй бериши мумкин бўлган институционал хавф-хатарлар учун корхона ва аввал бошда унинг раҳбари тайёргарлик кўриши лозим. 3-бўлимда ёзилганидек, корxonанинг стратегик ривожланиши ва корхона бош мақсадини ишлаб чиқиш тўғридан-тўғри директорнинг вазифалари сирасига киради. Бозордаги ўзгаришларни вақтида пайқаш, унга кириб келаётган янги ўйинчиларнинг техник ва иқтисодий имкониятларини тўғри баҳолаш, соҳага доир технологик янгиликларни кузатиб бориш ва зарур пайтда улардан унумли фойдаланиш орқали юзага келиши мумкин бўлган институционал хавф-хатарларни олдини олиш ёки минимум даражага тушириш мумкин.

8. Архитектура-қурилиш бўлими

8.1. Қурилиш майдони (трассаси)нинг шаҳарсозлик талаблари

Нишон тумани Қашқадарё воҳасининг жанубий қисмида жойлашган. Туман худудидан А-380 халқаро автомобиль йўли ўтган. А-380 магистрали орқали Нишон тумани Қарши шаҳри ҳамда Туркменистон Республикаси билан боғланади. Лойиҳа бўйича Нишон туманида 5 та чиқинди йиғиш майдончалари қуриш режалаштирилган. Барча чиқиндилар йиғилиб ва сараланиб бўлингач, қайта юклаш станциясидан Нишон туманидаги полигонга жўнатилади.

8.2. Архитектура-режалаштириш лойиҳалари

Мазкур лойиҳа доирасида, Ўзбекистон Республикаси Президентининг “2019 – 2028 йиллар даврида Ўзбекистон Республикасида қаттиқ маиший чиқиндилар билан боғлиқ ишларни амалга ошириш стратегиясини тасдиқлаш тўғрисида” ги ПҚ-4291сонли Қарорига асосан, Нишон тумани қаттиқ маиший чиқиндиларни янги ташкил этиладиган полигонларга ташиб чиқариладиган туман қаторига киради. Йиғилган ҚМЧ Нишон туманида йиғилиб саралангандан сўнг, қайта юклаш станциясидан шу туманнинг ўзида жойлашган полигонга жўнатилади.

9. ДХШ тўғрисидаги битимнинг тузилмаси

9.1. ДХШ моделлари учун вариантларни баҳолаш, тўлов механизми ва давлат даромадларини қўллаб-қувватлаш

Давлат-хусусий шериклик битимидаги келишувга асосан, лойиҳанинг умумий қиймати **13 689 658,43** минг сўм бўлиб, бунга қўшимча равишда давлат шериги томонидан 4 406 980,00 минг сўмлик асосий воситалар тақдим этилади.

Давлат шериги томонидан тақдим этилаётган асосий воситалар хусусий шерик бўлишга талабгорга лойиҳа даврида вақтинчалик фойдаланишга топширилади, фақат давлат шеригининг мавжуд техникалари, бугунги кундаги баҳоланган қийматида 7 йилга бўлиб тўлашга берилади. Давлат шериги мазкур лойиҳа бўйича қуйидаги жадвалда кўрсатилган асосий воситаларни тақдим этади.

Махсус техника тури	Махсус техника русуми	Сони
Мусуровоз	ISUZU NQR 71 L	8
Мультилифт	ISUZU NQR 71 PL	1
Ассенизатор	ISUZU	1
Самосвал	ISUZU NQR 71 L	1
Бульдозер	YTO-C1402 (100)	2
Экскаватор	VVS-30-25 D	1

Бундан ташқари, юқорида айтилган чиқинди йиғишни 100%га чиқариш учун талабгорга қуйидаги асосий воситалар давлат шериги томонидан таклиф қилинади.

Асосий восита тури	Таклиф этилаётган нарх (сум)	Сони
Чиқинди саралаш комплекси	9 292 500 000	1
Чиқинди ташувчи техника	605 000 000	5
Чиқинди йиғиш шахобчаси	70 000 000	5
Чиқинди учун контейнерлар	4 300 000	50

10. Давлат томонидан тақдим этиладиган қўллаб-қувватлаш турлари

Мазкур лойиҳани амалга ошириш учун талабгордан давлатнинг тегишли органидан рўйхатдан ўтган бўлиши, ўзининг муҳрига эга бўлиши етарли ва қўшимча сертификат ва лицензия талаб қилинмайди.

10.1. Давлат-хусусий шериклик лойиҳасини амалга ошириш учун зарур бўлган активлар ва мол-мулк тарзидаги қўйилмалар

Давлат шериги лойиҳани амалга ошириш истагида бўлган талабгорга таклиф этилган асосий воситалардан ташқари талабгорга тендерда қатнашиш учун Давлат шериги томонидан талабгорнинг молиявий талабларини бажаришига ишонч ҳосил қилиш учун 30 000 000 сўм (ёки унга тенглаштирилган банк, суғурта ташкилоти хати) миқдорида гаров суммаси ҳам талаб қилинади.

10.2. Давлат-хусусий шериклик лойиҳасини амалга ошириш жараёнида бюджет маблағлари

Нишон туманидаги ушбу лойиҳага бюджет маблағларидан молиялаштириш кўзда тутилмаган.

11. Лойиҳани амалга ошириш режаси

11.1. Маркетинг режаси

Лойиҳанинг муваффақияти кўп жиҳатдан маркетинг сиёсатига боғлиқ бўлади. Шунинг учун қуйидаги режаларни амалга ошириш мақсадга мувофиқ:

- рақобат муҳитига тез кириш ва бозор улушини олиш;
- мижозларнинг барча истакларини инобатга олишни назарда тутадиган ижобий имидж яратиш;
- барқарор савдо ҳажмини таъминлаш ва кафолатланган фойда олиш.

Асосий стратегия қайта ишлашга яроқли материаллардан ўз ишлаб чиқариши учун фойдаланадиган корхоналар билан барпо этиладиган узок муддатли ҳамкорликни яратишдир. Барқарор алоқаларнинг мавжудлиги хом ашёни сотиш кафолати ва янада қулай форматда ҳамкорлик қилиш имкониятидир.

Доимий ва ўзаро манфаатли муносабатларни ўрнатиш учун бозорга одатдагидан уч-беш фоизга арзонроқ маҳсулотлар билан чиқиш режалаштирилган. Кўриниб турибдики, бундай ҳамкорлик ҳар қандай корхона учун янада фойдали бўлади ва келажакда хомашё нархини бироз ошириб юбориш мумкин бўлади.

Савдо 100% олдиндан тўлов асосида амалга оширилиши керак. Бундан ташқари, кейинги иш пайтида тўғридан-тўғри омбордан хом ашёни олиш учун шароитларни жорий қилиш мумкин - бу унинг нархини пасайтиради.

Бундай ҳолатда реклама махсус харажатларни талаб қилмайди, аммо ижобий имиджни олиш ва потенциал мижозларни хабардор қилиш учун анъанавий маркетинг усулларида фойдаланилади.

11.2. Лойиҳани ишлаб чиқиш, амалга ошириш муддатлари ва графиги

Мазкур лойиҳани амалга ошириш учун талабгор мавжуд асосий воситалардан фойдаланиб ишни бошлаши ва тушумлардан давлат шериги қўйган талабларни бажаришни бошлаши лозим. Лойиҳанинг прогнозланган даромадларини ҳисобга олган ҳолда, давлат шериги қуйидаги лойиҳани амалга ошириш графигини тавсия қилади:

минг сўм

Амалга ошириладиган иш турлари	Давр			
	2021 йил	2022 йил	2023 йил	2024 йил
Лойиҳалаш смета ҳужжатларини тайёрлаш	25 000			
Чиқинди йиғиш шахобчалари куриш		350 000		
Чиқинди ташиш машиналари харид қилиш	3 025 000			
Чиқинди контейнерлари харид қилиш			215 000	
Чиқинди саралаш комплекси харид қилиш			9 292 500	
Маъмурий-маиший бино куриш				400 000

11.3. Асосий манфаатдор томонлар ва уларнинг лойиҳани амалга оширишдаги роли

Нишон туманидаги мазкур лойиҳанинг асосий манфаатдорлари Нишон туманининг аҳолиси ҳисобланади. Лойиҳа туманда ҚМЧ йиғилиши ва туман озодалигига сабаб бўлувчи асосий туртки сифатида хизмат қилади.

Давлат шериги лойиҳа якунида электронлаштирилган тўлов ва қарздорликлар маълумот тизимга эга бўлади. Қолаверса, ташкил этилган чиқинди йиғиш майдонлари ва контейнерлар ҳам давлат ихтиёрида қолади.

10 йил лойиҳа давомида аҳоли ва юридик шахслардан тушадиган тушумдан ва сараланган чиқиндиларнинг иккиламчи хом ашёларини сотишдан тушадиган тушумдан даромад қилиши режалаштирилган.

Хулоса

Қашқадарё вилоятининг Нишон туманида қаттиқ маиший чиқиндиларни йиғиш, қайта ишлаш лойиҳасининг кутилаётган таъсири туман атрофини ва минтақа аҳолиси учун ҳаёт сифатини яхшилаш ҳисобланади. Хизматлар ва қаттиқ маиший чиқиндиларни бошқариш яхшиланади, бу эса уй хўжаликларини нафақат кўрсатилаётган хизматлардан, балки тарифлар ва тизимнинг бошқа жиҳатларидан қониқиш даражасини оширади. Худудларни ободонлаштириш бошқармаси чиқинди йиғишни яхшилаб, ишни назорат қилиш ва чиқинди ташийдиган транспорт воситаларининг ҳаракатланиш жадвалини яхшилайдди. Бу, ўз навбатида, туман аҳолиси томонидан экологик ва ижтимоий ёндашувларни қабул қилишни кучайтиради.

Чиқиндиларни бошқариш бўйича билимларни ошириш уй шароитида, айниқса, аёллар ва болаларнинг саломатлиги ва гигиенасини яхшилашга ҳисса қўшади. Яхшиланган чиқиндиларни йиғиш жараёни соғлиқ учун жиддий экологик хатарлар хавфини камайтиради.

Лойиҳанинг иқтисодий фойдаси туман ҳудудида чиқиндиларни йўқ қилиш ҳамда қайта ишлаш билан боғлиқ хизматлар самарадорлигини доимий ошириб бориш билан боғлиқ. Бу эса тадбиркорга моддий кўринишда наф келтиради, давлат шериги учун эса экология ва атроф-муҳит билан боғлиқ муаммоларнинг камайишига олиб келади.

Лойиҳани амалга ошириш қаттиқ маиший чиқиндиларни бошқариш станцияларини қуриш ҳамда чиқиндиларни йиғиш ва утилизация қилишни рационализация қилиш орқали қаттиқ маиший чиқиндиларни бошқаришда тўғридан-тўғри самарадорликни оширади.

ИЛОВАЛАР

Бирламчи маълумотлар

Кўрсаткичлар	Ўлчов бирлиги	Миқдори
Битим муддати	йил	10
Курс	АҚШ доллари	10740
Лойиҳада кўзда тутилаётган туманлар	сони	1
Фаолиятга оид маълумотлар		
<i>Чиқиндининг морфологик таркиби</i>	<i>Фоизда</i>	<i>Қайта ишланадиган хом-ашё сифатидаги нархи, сўм</i>
Қоғоз	18,90%	800
Металл	2,30%	500
Резина	0,80%	500
Полиэтилен	17,10%	700
Текстиль	3,90%	350
Шиша	3,70%	150
Чиқинди нормаси		
Норма	кг/1 киши	0,75
Битта чиқинди ташувчи техниканинг юк ташиш қуввати	машина/тонна	3
Кунлик ўртача қатновлар сони	ҳисоб-китоблар асосида	3
Ишлаб чиқаришга оид бирламчи маълумотлар		
<i>Кўрсаткичлар</i>	<i>Ўлчов бирлиги</i>	<i>Миқдори</i>
Иш вақти	соат	8
Смена	сони	2
Ишлаб чиқариш кунлари	кун	365
Ишлаб чиқариш ва транспортларга тегишли эҳтиёт қисмлар*	<i>Асосий воситанинг бошланғич қийматидан</i>	3,00%
Ишчилар учун униформа нормаси	йил/сон	12
Бошқа ишлаб чиқариш харажатлари	<i>Ишлаб чиқариш харажатлари суммасидан</i>	2,00%
Бошқа операцион харажатлар	<i>Тушум суммасидан</i>	0,50%
Банк комиссияси	<i>Харажатлар суммасидан</i>	0,50%

Худудга тегишли маълумотлар					
Туман (шаҳар) номи	Чиқинди полигони умумий майдони (ГА)	шундан чиқиндилар билан тўлган майдон (ГА)	Аҳоли сони	Чиқиндининг йиллик миқдори, тонна	Талаб қилинадиган жами махсус техника сони
Нишон тумани	10	0,5	155 500,00	42 568,13	13
Жами			155 500,00	42 568,13	13

Давлат-хусусий шериклик бўйича бирламчи маълумотлар ва инвестицион шартлар				
Номи	Давлат ташкилотидаги асосий воситалар сони	Баҳоланган қиймати, минг сўм	Хусусий шерик томонидан лойиҳага киритиладиган асосий воситалар сони	Бир бирлигининг нархи (Бозордаги ўртача нархлар асосида), минг сўм
Чиқинди саралаш комплекси (йилига 100 минг тонна қувватга эга бўлган)			1	9 292 500,00
Чиқинди ташувчи (Исузу) 7м ³ ҳажмли	8	380 193,75	5	605 000,00
Самосвал 25 т.	1	224 400,00		
Мультилифт	1	329 074,00		
Ассенизатор	1	331 500,00		
Бошқа техникалар	1	223 850,00		
Бульдозер	2	115 803,00		
Чиқинди йиғиш майдончалари	3		5	70 000,00
Чиқиндилар учун контейнерлар	12		50	4 300,00

Солиқ ставкалари		
Солиқлар	Ставка	Изоҳ
Фойда солиғи	15%	
ҚҚС	15%	
Мулк солиғи	2%	ўртача йиллик қийматидан
Сув ресурсларидан фойдаланганлиги учун солиқ	0,182	1 куб.м./минг сум
ЯИТ	12%	МХТЖдан

Табийий ресурс ва электрга бўлган талаб		
Тури	бирлик	миқдор
Электр	кВт/соат	125
Газ	м.куб/кун	3,00
Сув	м.куб/кун	20,00

ЛОЙИХАНИНГ БОШЛАНҒИЧ ҚИЙМАТИ

минг сўм

Кўрсаткичлар	Давлат ташкилоти	Хусусий шерик	ЖАМИ	Структура (%)
Асосий воситалар (ишлаб чиқариш ускуналари ва махсус техникалар)	4 381 980,00	12 882 500,00	17 264 480,00	95%
Қурилиш ва реконструкция харажатлари		400 000,00	400 000,00	2%
Жами капитал қўйилмалар	4 381 980,00	13 282 500,00	17 664 480,00	98%
Эксплуатация харажатлари (молиявий харажатлар ва айланма маблағлар)	25 000,00	407 158,43	432 158,43	2%
Лойиҳани тайёрлаш харажатлари	25 000,00	0,00	25 000,00	0,14%
Айланма маблағлар	0,00	357 158,43	357 158,43	1,97%
Лойиҳани амалга ошириш билан боғлиқ бўлган бошқа кўзда тутилмаган харажатлар	0,00	50 000,00	50 000,00	0,28%
Бошланғич инвестицион капитал	4 406 980,00	13 689 658,43	18 096 638,43	100%
Бошланғич инвестицион капитал (АҚШ доллари эквивалентида)	410 333,33	1 274 642,31	1 684 975,65	
Улушлар	24,4%	75,6%	100%	

ДАВЛАТ ТАШКИЛОТИ ТОМОНИДАН ТАҚДИМ ҚИЛИНАДИГАН МАВЖУД ЧИҚИНДИ ТАШУВЧИ ВА МАХСУС ТЕХНИКАЛАР РЎЙХАТИ

минг сўм

Худудлар	Ум. Т/р	Махсус техника тури	Махсус техника русуми	Давлат рақами	Тех.паспорти серияси, рақами	Ишлаб чиқарилган йили	Техниканинг умумий ҳолати (Созносоз)	Қиймати			Ҳисобот рақами	Баҳоланган вақти
								Баланс	Қолдиқ	Баҳолаш		
Нишон тумани	1	Мусоровоз	ISUZU NQR-71 L	70/109 КВА	ААС 0146065	2021 йил	СОЗ	0,00	0,00	580 000,00	02/01-Г	08.01.2021
	2	Мусоровоз	ISUZU NQR-71 L	70/923 ВВА	ААС 3036306	2014 йил	СОЗ	146 301,05	175 327,96	324 600,00	02/01-Г	08.01.2021
	3	Мусоровоз	ISUZU NQR-71 L	70/924 ВВА	ААЕ 0274009	2014 йил	НОСОЗ	146 301,05	175 327,96	297 550,00	02/01-Г	08.01.2021
	4	Мусоровоз	ISUZU NQR-71 L	70/925 ВВА	ААЕ 0274073	2014 йил	СОЗ	146 301,05	175 327,96	324 600,00	02/01-Г	08.01.2021
	5	Мусоровоз	ISUZU NQR-71 L	70/926 ВВА	ААЕ 0274038	2014 йил	СОЗ	146 301,05	175 327,96	324 600,00	02/01-Г	08.01.2021
	6	Мусоровоз	ISUZU NQR-71 L	70/342 UAA	ААС 7570956	2014 йил	СОЗ	146 301,05	175 327,96	297 550,00	02/01-Г	08.01.2021
	7	Мусоровоз	ISUZU NQR-71 L	70/542 UAA	ААС 7570955	2014 йил	СОЗ	141 625,86	169 725,19	459 850,00	02/01-Г	08.01.2021
	8	Мусоровоз	ISUZU NQR-71 L	70/844 KAA	ААС 3036320	2018 йил	СОЗ	414 000,00	436 637,52	432 800,00	02/01-Г	08.01.2021
	9	Мультилифт	ISUZU NQR-71 L	70/415 GBA	ААС 0415986	2018 йил	СОЗ	396 200,00	470 105,97	329 074,00	02/01-Г	08.01.2021
	10	Самосвал	ISUZU NQR-71 L	70/341 UAA	ААС 757095	2014 йил	СОЗ	117 155,52	140 399,80	224 400,00	02/01-Г	08.01.2021
	11	Ассенизатор	ISUZU	70/917 ВВА	ААС 7570751	2017 йил	СОЗ	211 600,00	253 582,57	331 500,00	02/01-Г	08.01.2021
	12	Бульдозер	YTO C-1402	70/327 JA	UZAA 098341	2014 йил	НОСОЗ	146 633,42	174 430,82	115 225,00	02/01-Г	08.01.2021
	13	Бульдозер	YTO C-1402	70/325 JA	UZ AA 098344	2014 йил	СОЗ	146 633,42	174 430,82	116 381,00	02/01-Г	08.01.2021
	14	Экскаватор	VVS-30-25 D	70/324 JA	UZ AA 098334	2014 йил	НОСОЗ	193 556,11	230 248,68	223 850,00	02/01-Г	08.01.2021
Жами										4 381 980,00		

АСОСИЙ ВОСИТАЛАР ҚАЙДНОМАСИ ВА ЭСКИРИШ ҲАРАЖАТЛАРИ

минг сўм

№	Асосий воситалар	Амортизация нормаси	Сони	Бир бирлигининг нархи	Бошланғич қиймати	Қолдиқ қиймати	Эскириш суммаси									
							1 йил	2 йил	3 йил	4 йил	5 йил	6 йил	7 йил	8 йил	9 йил	10 йил
	Мавжуд асосий воситалар															
1	Чиқинди ташувчи машиналар	15%	8	380 193,75	3 041 550,00	3 041 550,0	456 232,50	456 232,5	456 232,5	456 232,5	456 232,5	456 232,5	304 155,0			
2	Бошқа техникалар	15%			1 340 430,00	1 340 430,0	201 064,50	201 064,5	201 064,5	201 064,5	201 064,5	201 064,5	134 043,0			
	Инвестиция сифатида хусусий шерик томонидан киритиладиган асосий воситалар															
1	Административ-маиший бино (саралаш комплексига тегишли)	3%	1	400 000,00	400 000	400 000	12 000,00	12 000,0	12 000,0	12 000,0	12 000,0	12 000,0	12 000,0	12 000,0	12 000,0	12 000,0
2	Чиқинди саралаш комплекси (йилига 100 минг тонна қувватга эга бўлган)	15%	1	9 292 500,00	9 292 500	9 292 500	1 393 875,00	1 393 875,0	1 393 875,0	1 393 875,0	1 393 875,0	1 393 875,0	929 250,0			
3	Чиқинди ташувчи (Исузу) 7м ³ ҳажмли	15%	5	605 000,00	3 025 000	3 025 000,0	453 750,00	453 750,0	453 750,0	453 750,0	453 750,0	453 750	302 500,0			
4	Чиқинди йиғиш майдончалари	3%	5	70 000,00	350 000	350 000,0	10 500,00	10 500,0	10 500,0	10 500,0	10 500,0	10 500,0	10 500,0	10 500,0	10 500,0	10 500,0
5	Чиқиндилар учун контейнерлар	5%	50	4 300,00	215 000	215 000,0	10 750,00	10 750,0	10 750,0	10 750,0	10 750,0	10 750,0	10 750,0	10 750,0	10 750,0	10 750,0
	Жами				17 664 480	17 664 480	2 538 172	1 703 198	33 250	33 250	33 250					
	<i>Кумулятив амортизация</i>						2 538 172,00	5 076 344	7 614 516	10 152 688	12 690 860	15 229 032	16 932 230	16 965 480	16 998 730	17 031 980

Тегишли ҳудудларда аҳоли сони динамикаси статистикаси ва прогнозлари тўғрисида маълумот

Худуд	Факт											Ўртача йиллик ўсиш суръати, %	Прогноз									
	2011	2012	2013	2014	2015	2016	2017	2018	2019	2020	2021		2022	2023	2024	2025	2026	2027	2028	2029	2030	2031
Нишон тумани	122 400	124 600	127 400	130 400	133 900	137 500	141 000	144 900	148 600	152 300	155 500	2,42%	159 267	163 126	167 078	171 126	175 272	179 519	183 868	188 323	192 886	197 559
Жами	122 400	124 600	127 400	130 400	133 900	137 500	141 000	144 900	148 600	152 300	155 500		159 267	163 126	167 078	171 126	175 272	179 519	183 868	188 323	192 886	197 559

Худудда юридик шахслар сони ва прогнозлари тўғрисида маълумот

Худуд	2021	Ўртача йиллик ўсиш суръати, %	Прогноз									
			2022	2023	2024	2025	2026	2027	2028	2029	2030	2031
Нишон тумани	15	5,00%	16	17	17	18	19	20	21	22	23	24
Жами	15		16	17	17	18	19	20	21	22	23	24

Худудлар бўйича аҳоли томонидан чиқарилган чиқинди миқдорлари прогнозлари тўғрисида маълумот

тонна

Худуд	Прогноз									
	2022	2023	2024	2025	2026	2027	2028	2029	2030	2031
Нишон тумани	43 599	44 656	45 738	46 846	47 981	49 143	50 334	51 553	52 802	54 082
Жами	43 599	44 656	45 738	46 846	47 981	49 143	50 334	51 553	52 802	54 082

Худудлар бўйича аҳоли томонидан чиқарилган чиқиндининг иккиламчи хом-ашёларга ажратилиши прогнози

тонна

Кўрсаткичлар	1 йил	2 йил	3 йил	4 йил	5 йил	6 йил	7 йил	8 йил	9 йил	10 йил
Қоғоз	8 240,30	8 439,94	8 644,43	8 853,86	9 068,37	9 288,08	9 513,11	9 743,59	9 979,66	10 221,45
Металл	1 002,79	1 027,08	1 051,97	1 077,45	1 103,56	1 130,30	1 157,68	1 185,73	1 214,46	1 243,88
Резина	348,80	357,25	365,90	374,77	383,85	393,15	402,67	412,43	422,42	432,65
Полиэтилен	7 455,51	7 636,14	7 821,15	8 010,64	8 204,72	8 403,50	8 607,10	8 815,63	9 029,22	9 247,98
Текстиль	1 700,38	1 741,58	1 783,77	1 826,99	1 871,25	1 916,59	1 963,02	2 010,58	2 059,30	2 109,19
Шиша	1 613,18	1 652,26	1 692,29	1 733,30	1 775,29	1 818,30	1 862,36	1 907,48	1 953,69	2 001,02

7-1 ИЛОВА

ЖИСМОНИЙ ШАХСЛАР УЧУН ТАРИФЛАР

минг сўм

Кўрсаткичлар	1 йил	2 йил	3 йил	4 йил	5 йил	6 йил	7 йил	8 йил	9 йил	10 йил
Жисмоний шахслар учун	30	31,5	33	34,5	36	39	40,5	43,5	46,5	48
Юридик шахслар, 1м. куб ҚМЧ учун (ҚҚС билан)	40,00	42,00	44,00	46,00	48,00	52,00	54,00	58,00	62,00	64,00

ТУШУМ РЕЖАСИ

минг сўм

Кўрсаткичлар	1 йил	2 йил	3 йил	4 йил	5 йил	6 йил	7 йил	8 йил	9 йил	10 йил
Аҳолига кўрсатилган хизматдан тушган тушум	2 599 244,61	4 110 779,13	4 410 868,74	4 723 086,44	5 047 843,76	5 600 987,65	5 957 329,70	6 553 638,38	7 175 344,79	7 586 258,97
<i>Нишон тумани</i>	<i>2 599 244,61</i>	<i>4 110 779,13</i>	<i>4 410 868,74</i>	<i>4 723 086,44</i>	<i>5 047 843,76</i>	<i>5 600 987,65</i>	<i>5 957 329,70</i>	<i>6 553 638,38</i>	<i>7 175 344,79</i>	<i>7 586 258,97</i>
Юридик шахсларга кўрсатилган хизматлардан тушган тушум	18 000,00	19 845,00	21 829,50	23 962,84	26 254,94	29 864,99	32 564,32	36 725,32	41 221,01	44 678,25
Қоғоз	1 648 059,65	2 126 865,74	2 662 483,08	3 258 221,18	3 917 536,89	4 829 801,66	5 137 079,86	5 651 284,30	6 187 389,51	6 541 725,94
Металл	125 348,45	161 765,58	202 503,67	247 814,44	297 960,81	367 346,03	390 717,05	429 826,52	470 601,72	497 551,91
Резина	43 599,46	56 266,29	70 436,06	86 196,33	103 638,54	127 772,53	135 901,58	149 504,88	163 687,55	173 061,53
Полиэтилен	1 304 713,89	1 683 768,71	2 107 799,10	2 579 425,10	3 101 383,37	3 823 592,98	4 066 854,89	4 473 933,40	4 898 350,03	5 178 866,37
Текстиль	148 783,16	192 008,71	240 363,06	294 144,97	353 666,53	436 023,76	463 764,15	510 185,39	558 583,77	590 572,48
Шиша	60 494,25	78 069,48	97 730,03	119 597,40	143 798,48	177 284,39	188 563,45	207 438,01	227 116,48	240 122,88
Жами тушум	5 948 243,47	8 429 368,64	9 814 013,24	11 332 448,70	12 992 083,32	15 392 673,99	16 372 775,01	18 012 536,20	19 722 294,85	20 852 838,32

ЁММ Ҳаражатлари

Саралаш пунктдан энг узоқ бўлган йиғим пункти - 50 км, рейс - 100 км. Ўз навбатида - ўртача қатнов - 50 км. Автомобилда ўртача қатновлар - 3,0 та бир кунда. Натижада чиқинди ташувчи машинанинг кунлик юриш масофаси - 150 км.

Кўрсаткичлар	Ўлчов бирлиги	
Ахлат ташувчиларнинг жами сони	дона	13
Ёқилғи нархи, л/минг сўм	л/минг сўм	2,70
100 км га ёқилғи харажати мусуровоз	куб	31,00
100 км га ёқилғи харажати мултилифт	куб	40,00
Кунлик ўртача юриш масофаси	км	150

Йиллик ўртача бир автомобильнинг юриш масофаси, км	км	54 750,00
Йиллик ўртача бир автомобильга харажат, минг сўм	минг сўм	45 825,75
Барча автомобилларга йиллик жами харажат, минг сўм	минг сўм	595 734,75
Кунлик ўртача юриш масофаси (мултилифт)	км	186,00
Йиллик ўртача мултилифтнинг юриш масофаси	км	67 890,00
Йиллик ўртача мултилифтга харажат, минг сўм	минг сўм	73 321,20
Мултилифт техникасига кетадиган ёқилғи харажатлари, минг сўм	минг сўм	0,00
Бошқа махсус техникаларга (20%) харажатлар, минг сўм	минг сўм	18 330,30
Мойлаш материаллари, минг сўм	минг сўм	8 500,00
Йиллик жами ЁММ харажатлари, минг. сўм	минг сўм	622 565,05

Махсус чиқинди ташувчи техникалар ёрдамида ҚМЧ саралаш пунктга ташилади ва шу ернинг ўзида қайта юкланиб полигонга ташилади. Полигон Нишон туманида жойлашган. Полигонгача ўртача 30 км., кунлик қатновлар сони 6,2 марта, кунлик масофа 186 км.ни ташкил қилади.

Автопаркнинг техник хизмат кўрсатиш харажатлари

Кўрсаткичлар	Ўлчов бирлиги	Сони
Жорий таъмир	марта	6
Жорий таъмир	марта	3
Капитал таъмир	марта	1
Хизмат кўрсатиш нархи:		
Жорий таъмир	минг сўм	500
Жорий таъмир	минг сўм	1500
Капитал таъмир	минг сўм	6000
1 автомобилга йиллик харажатлар		
Жорий таъмир		3 000,00
Жорий таъмир	минг сўм	4 500,00
Капитал таъмир	минг сўм	6 000,00
1 автомобилга йиллик жами харажатлар	минг сўм	13 500,00
Жами юк машиналари учун харажат	минг сўм	175 500,00
Жами махсус техникалар учун харажат (+25% юк машиналарга нисбатан)	минг сўм	33 750,00
Автопарк учун жами йиллик харажатлар		209 250,00

ИШЛАБ ЧИҚАРИШ УЧУН ХОМ-АШЁЛАР САРФИ ҲИСОБИ

минг сўм

№	Кўрсаткичлар	Ўлчов бирлиги	Харажатлар нормаси бўйича	Бир бирлигининг нархи	Сумма	Изоҳ
1	Эҳтиёт қисмлар бўйича харажатлар		529 934,40	1,00	529 934,40	<i>*Асосий востанинг бошланғич қийматидан</i>
2	Ёқилғи харажатлари				622 565,05	<i>Транспортлар учун кунлик сарф нормасидан</i>
3	Юк машиналар ва махсус техникалар учун техник кўрик харажатлари				209 250,00	<i>Техник кўрик бўйича сарф нормасидан</i>
4	Сараланган иккиламчи хом-ашё учун қоплар ва идишлар	сони	198 793,14	2,00	397 586,29	<i>100 кг лик қоплар</i>
5	Униформа	сони	12,00	50,00	55 740,00	<i>1 та ишчи учун йилига 12 марта униформа нормасида</i>
	Жами				1 815 075,74	

Электр ва ресурслар ҳаражати

минг сўм

Кўрсаткичлар	Ўлчов бирлиги	Йиллик талаб	Бир бирлигининг нархи	Йиллик қиймати
Электр энергияси	кВт.соат	730 000	0,45	328 500,00
Сув	м3	7 300	6,70	48 910,00
Газ	м3	1 095	0,65	711,75
Жами				378 121,75

ИШ ҲАҚИ ХАРАЖАТЛАРИ

минг сўм

Кўрсаткичлар	Сони	Ўртача ойлик иш ҳақи	Йиллик иш ҳақи фонди
Маъмурият			
Директор	1	4 000,00	48 000,00
Директор ўринбосари	1	3 500,00	42 000,00
Ишлаб чиқариш бўйича директор ўринбосари	1	3 500,00	42 000,00
Бош бухгалтер	1	2 500,00	30 000,00
ЖАМИ	4		162 000,00
Ягона ижтимоий тўлов	12%		19 440,00
ИШЛАБ ЧИҚАРИШ ХОДИМЛАРИ			
Сараловчилар	24	2 000,00	576 000,00
Юкловчилар	30	1 200,00	430 560,00
Ҳайдовчилар	19	1 200,00	273 600,00
МФЙларда тўловлар бўйича мутахассис	12	1 200,00	172 800,00
Истеъмолчилар билан ишлаш бўйича мутахассис	3	1 500,00	54 000,00
Юридик шахслар билан ишлаш бўйича мутахассис	2	1 500,00	36 000,00
Қоровул	3	1 500,00	54 000,00
ЖАМИ	93		1 596 960,00
Ягона ижтимоий тўлов	12%		191 635,20
ҲАММАСИ БЎЛИБ	97		1 970 035,20

ЖАМИ ҲАРАЖАТЛАР

минг сўм

Харажатлар таркиби	Доимий харажатлар улуши (%)	Ўзгарувчан харажатлар улуши (%)	Доимий харажатлар	Ўзгарувчан харажатлар	Жами	Улуш, % да
Ишлаб чиқариш харажатлари	0%	100%	0	1 815 076	1 815 076	27%
Электр ва ресурслар харажати	5%	95%	18 906	359 216	378 122	6%
Ишлаб чиқариш ходимлари иш ҳақи харажатлари	100%	0%	1 596 960	0	1 596 960	23%
Ягона ижтимоий тўлов	100%	0%	191 635	0	191 635	3%
Бошқа ишлаб чиқариш харажатлари	100%	0%	36 302	0	36 302	1%
Мавжуд асосий воситалар амортизацияси бўйича харажатлар	100%	0%	657 297	0	657 297	10%
Инвестиция қилинаётган асосий воситалар амортизация бўйича харажат	100%	0%	1 880 875	0	1 880 875	28%
Бошқа операцион харажатлар	50%	50%	32 522	32 522	65 044	1%
Администрация иш ҳақи	100%	0%	162 000	0	162 000	2%
Ягона ижтимоий тўлов	100%	0%	19 440	0	19 440	0%
Банк комиссияси	5%	95%	1 066	20 257	21 323	0%
ЖАМИ ХАРАЖАТЛАР			4 597 003	2 227 070	6 824 073	100%

ИШЛАБ ЧИҚАРИШ ҲАРАЖАТЛАРИ ЙИЛЛИК КЕСИМДА

Харажатлар таркиби	1 йил	2 йил	3 йил	4 йил	5 йил	6 йил	7 йил	8 йил	9 йил	10 йил
Ишлаб чиқариш харажатлари	453 768,93	571 748,86	698 804,16	834 934,84	980 140,90	1 179 799,23	1 225 176,12	1 315 929,91	1 406 683,70	1 452 060,59
Электр ва ресурслар харажати	108 710,00	133 004,33	159 094,73	186 981,21	216 663,76	258 068,09	267 993,79	287 845,18	307 696,57	317 622,27
Ишлаб чиқариш ходимлари иш ҳақи харажатлари	1 596 960,00	1 676 808,00	1 756 656,00	1 836 504,00	1 916 352,00	2 076 048,00	2 155 896,00	2 315 592,00	2 475 288,00	2 555 136,00
Ягона ижтимоий тўлов	191 635,20	201 216,96	210 798,72	220 380,48	229 962,24	249 125,76	258 707,52	277 871,04	297 034,56	306 616,32
Бошқа ишлаб чиқариш харажатлари	36 301,51	38 116,59	39 931,67	41 746,74	43 561,82	47 191,97	49 007,04	52 637,20	56 267,35	58 082,42
Мавжуд асосий воситалар амортизацияси бўйича харажатлар	657 297,00	657 297,00	657 297,00	657 297,00	657 297,00	657 297,00	438 198,00			
Инвестиция қилинаётган асосий воситалар амортизация бўйича харажат	1 880 875,00	1 880 875,00	1 880 875,00	1 880 875,00	1 880 875,00	1 880 875,00	1 265 000,00	33 250,00	33 250,00	33 250,00
ИШЛАБ ЧИҚАРИШ ХАРАЖАТЛАРИ ЖАМИ	4 925 547,65	5 159 066,73	5 403 457,27	5 658 719,27	5 924 852,72	6 348 405,05	5 659 978,48	4 283 125,33	4 576 220,18	4 722 767,60
Бошқа операцион харажатлар	32 522,05	34 148,15	35 774,25	37 400,35	39 026,46	42 278,66	43 904,76	47 156,97	50 409,17	52 035,28
Администрация иш ҳақи	162 000,00	170 100,00	178 200,00	186 300,00	194 400,00	210 600,00	218 700,00	234 900,00	251 100,00	259 200,00
Ягона ижтимоий тўлов	19 440,00	20 412,00	21 384,00	22 356,00	23 328,00	25 272,00	26 244,00	28 188,00	30 132,00	31 104,00
Банк комиссияси	1 066,14	1 119,45	1 172,76	1 226,07	1 279,37	1 385,99	1 439,30	1 545,91	1 652,52	1 705,83
Солиқлар (мулк солиғи)	8 212,15	8 038,58	7 865,01	7 691,44	7 517,87	7 344,30	7 104,30	6 864,30	6 624,30	6 384,30
ОПЕРАЦИОН ХАРАЖАТЛАР	223 240,34	233 818,18	244 396,02	254 973,86	265 551,70	286 880,95	297 392,36	318 655,18	339 918,00	350 429,41
СОТИЛГАН МАҲСУЛОТЛАР (ХИЗМАТЛАР) ТАННАРХИ	5 148 787,99	5 392 884,92	5 647 853,29	5 913 693,13	6 190 404,42	6 635 286,00	5 957 370,84	4 601 780,51	4 916 138,18	5 073 197,01

СОЛИҚЛАР ҲИСОБИ

минг сўм

СОЛИҚ ТУРИ	Ставка	1 йил	2 йил	3 йил	4 йил	5 йил	6 йил	7 йил	8 йил	9 йил	10 йил
Фойда солиғи	15%	121 150,14	456 678,35	626 103,74	813 967,05	1 021 379,52	1 314 709,84	1 563 376,27	2 012 643,00	2 221 917,15	2 367 903,84
Жами		121 150,14	456 678,35	626 103,74	813 967,05	1 021 379,52	1 314 709,84	1 563 376,27	2 012 643,00	2 221 917,15	2 367 903,84

СОЛИҚ ТУРИ	Ставка	1 йил	2 йил	3 йил	4 йил	5 йил	6 йил	7 йил	8 йил	9 йил	10 йил
<u>Ҳисобланган ККС</u>	15%	436 826	563 294	704 758	862 091	1 036 205	1 277 176	1 358 536	1 494 639	1 636 559	1 730 423
<u>ККС зачет</u>	15%	82 483	101 496	121 928	143 777	167 044	199 399	207 068	222 406	237 745	245 414
<u>ККС (фарқи)</u>		354 343	461 798	582 830	718 314	869 161	1 077 778	1 151 468	1 272 233	1 398 814	1 485 010

СОЛИҚ ТУРИ	Солиқ ставкаси	1 йил	2 йил	3 йил	4 йил	5 йил	6 йил	7 йил	8 йил	9 йил	10 йил
Сув ресурсларидан фойдаланганлик учун солиқ	0,182 минг.сўм 1 куб.м учун	332,15	398,58	465,01	531,44	597,87	664,30	664,30	664,30	664,30	664,30

Фойда ва зарарлар тўғрисидаги ҳисобот

минг сўм

Кўрсаткичлар	1 йил	2 йил	3 йил	4 йил	5 йил	6 йил	7 йил	8 йил	9 йил	10 йил
ЖАМИ ТУШУМ	5 948 243,47	8 429 368,64	9 814 013,24	11 332 448,70	12 992 083,32	15 392 673,99	16 372 775,01	18 012 536,20	19 722 294,85	20 852 838,32
МАҲСУЛОТ ТАННАРХИ	4 925 547,65	5 159 066,73	5 403 457,27	5 658 719,27	5 924 852,72	6 348 405,05	5 659 978,48	4 283 125,33	4 576 220,18	4 722 767,60
ЯЛПИ ТУШУМ	1 022 695,82	3 270 301,91	4 410 555,97	5 673 729,43	7 067 230,60	9 044 268,94	10 712 796,53	13 729 410,87	15 146 074,67	16 130 070,71
Маъмурий харажатлар	181 440,00	190 512,00	199 584,00	208 656,00	217 728,00	235 872,00	244 944,00	263 088,00	281 232,00	290 304,00
Операцион харажатлар	33 588,19	35 267,60	36 947,01	38 626,42	40 305,83	43 664,65	45 344,06	48 702,88	52 061,70	53 741,11
ОПЕРАЦИОН ДАРОМАДЛАР	807 667,63	3 044 522,31	4 174 024,96	5 426 447,01	6 809 196,77	8 764 732,29	10 422 508,48	13 417 619,99	14 812 780,98	15 786 025,61
СОЛИҚ ТЎЛАНГУНГА ҚАДАР БЎЛГАН Фойда	807 667,63	3 044 522,31	4 174 024,96	5 426 447,01	6 809 196,77	8 764 732,29	10 422 508,48	13 417 619,99	14 812 780,98	15 786 025,61
Фойда солиғи	121 150,14	456 678,35	626 103,74	813 967,05	1 021 379,52	1 314 709,84	1 563 376,27	2 012 643,00	2 221 917,15	2 367 903,84
БОШҚА СОЛИҚЛАР	8 212,15	8 038,58	7 865,01	7 691,44	7 517,87	7 344,30	7 104,30	6 864,30	6 624,30	6 384,30
СОФ Фойда	686 517,49	2 587 843,96	3 547 921,21	4 612 479,96	5 787 817,25	7 450 022,44	8 859 132,20	11 404 977,00	12 590 863,83	13 418 121,77
<i>Жамғарилган фойда</i>	<i>686 517,49</i>	<i>3 274 361,45</i>	<i>6 822 282,66</i>	<i>11 434 762,62</i>	<i>17 222 579,87</i>	<i>24 672 602,32</i>	<i>33 531 734,52</i>	<i>44 936 711,52</i>	<i>57 527 575,35</i>	<i>70 945 697,11</i>
<i>Фойда тақсимоти</i>										
Ялпи даромад/Жами тушум	17%	39%	45%	50%	54%	59%	65%	76%	77%	77%
Соф фойда/Жами тушум	12%	31%	36%	41%	45%	48%	54%	63%	64%	64%

АЙЛАНМА КАПИТАЛ ҲАРАКАТИ

минг сўм

Кўрсаткичлар	Айланиш коэф.	Инвест. давр	1 йил	2 йил	3 йил	4 йил	5 йил	6 йил	7 йил	8 йил	9 йил	10 йил
ЖОРИЙ АКТИВЛАР		0	901 223	1 244 415	1 451 051	1 674 915	1 916 933	2 254 596	2 379 629	2 589 641	2 808 403	2 952 242
Дебитор қарздорлик	8	0	743 530	1 053 671	1 226 752	1 416 556	1 624 010	1 924 084	2 046 597	2 251 567	2 465 287	2 606 605
Хом-ашё захираси	3		25 209	31 764	38 822	46 385	54 452	65 544	68 065	73 107	78 149	80 670
Тайёр маҳсулот захираси	36	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
Эҳтиёт қисмлар	1	0	132 484	158 980	185 477	211 974	238 470	264 967	264 967	264 967	264 967	264 967
ЖОРИЙ ПАССИВЛАР		0	547 283	573 230	600 384	628 747	658 317	705 378	628 886	475 903	508 469	524 752
Кредитор қарздорлик	9	0	547 283	573 230	600 384	628 747	658 317	705 378	628 886	475 903	508 469	524 752
Айланма капитал		357 158	353 940	671 186	850 667	1 046 169	1 258 616	1 549 218	1 750 743	2 113 739	2 299 934	2 427 490
Айланма капиталдаги ўзгариш		357 158	-3 218	317 245	179 481	195 502	212 448	290 601	201 525	362 996	186 196	127 556

	Қопланиш кун		Айланиш коэффиценти
			(360 / Қопланиш кун)
Тушум тушиш даври	45	кун	8
Омбордаги ва ишлаб чиқаришдаги хом-ашёлар қолдиғи	120	кун	18
Тайёр маҳсулот қолдиғи	10	кун	36
Эҳтиёт қисмлар қолдиғи	360	кун	1
Мол етказиб берувчилар билан ҳисоб китоблар	40	кун	9

ПУЛ ОҚИМИ ҲАРАКАТИ ТЎҒРИСИДА ҲИСОБОТ

минг сўм

Кўрсаткичлар	0 йил	1 йил	2 йил	3 йил	4 йил	5 йил	6 йил	7 йил	8 йил	9 йил	10 йил
ЖАМИ ТУШУМ	0	5 948 243,47	8 429 368,64	9 814 013,24	11 332 448,70	12 992 083,32	15 392 673,99	16 372 775,01	18 012 536,20	19 722 294,85	20 852 838,32
АЙЛАНМА КАПИТАЛДАГИ ЎЗГАРИШ	357 158,43	-3 218,09	317 245,24	179 481,42	195 501,52	212 447,67	290 601,31	201 525,41	362 995,71	186 195,61	127 555,82
ТЎЛАНГАН ҚҚС		354 343,07	461 798,10	582 830,47	718 313,88	869 160,95	1 077 777,70	1 151 468,39	1 272 232,52	1 398 814,01	1 485 009,52
СОФ ТУШУМ	-357 158,43	5 597 118,49	7 650 325,30	9 051 701,35	10 418 633,30	11 910 474,70	14 024 294,97	15 019 781,22	16 377 307,97	18 137 285,23	19 240 272,98
ИШЛАБ ЧИҚАРИШ ТАННАРХИ	-357 158,43	2 387 375,65	2 620 894,73	2 865 285,27	3 120 547,27	3 386 680,72	3 810 233,05	3 956 780,48	4 249 875,33	4 542 970,18	4 689 517,60
ЯЛПИ ТУШУМ	0,00	3 209 742,84	5 029 430,56	6 186 416,08	7 298 086,03	8 523 793,99	10 214 061,92	11 063 000,74	12 127 432,64	13 594 315,05	14 550 755,37
Маъмурий харажатлар	0	181 440,00	190 512,00	199 584,00	208 656,00	217 728,00	235 872,00	244 944,00	263 088,00	281 232,00	290 304,00
Операцион харажатлар	0,00	33 588,19	35 267,60	36 947,01	38 626,42	40 305,83	43 664,65	45 344,06	48 702,88	52 061,70	53 741,11
ОПЕРАЦИОН ДАРОМАДЛАР	0,00	2 994 714,64	4 803 650,96	5 949 885,07	7 050 803,61	8 265 760,16	9 934 525,27	10 772 712,68	11 815 641,77	13 261 021,35	14 206 710,27
Ўз капитали	0,00										
Асосий капиталга инвестициялар	13 282 500,00										
Молиявий харажатлар	75 000,00										
Солиқ тўловлари		129 362,29	464 716,93	633 968,75	821 658,49	1 028 897,39	1 322 054,14	1 570 480,57	2 019 507,30	2 228 541,45	2 374 288,14
СОФ ПУЛ ТУШУМЛАРИ	-13 357 500,00	2 865 352,35	4 338 934,04	5 315 916,31	6 229 145,12	7 236 862,77	8 612 471,13	9 202 232,11	9 796 134,47	11 032 479,91	11 832 422,12
БАРЧА ТЎЛОВЛАРДАН КЕЙИНГИ СОФ ПУЛ МАБЛАҒЛАРИ	-13 357 500,00	2 865 352,35	4 338 934,04	5 315 916,31	6 229 145,12	7 236 862,77	8 612 471,13	9 202 232,11	9 796 134,47	11 032 479,91	11 832 422,12
Битимга асосан тўловлар	0,00	625 997,14	625 997,14	625 997,14	625 997,14	625 997,14	625 997,14	625 997,14	625 997,14		
СОФ ПУЛ ОҚИМЛАРИ	-13 357 500,00	2 239 355,21	3 712 936,89	4 689 919,17	5 603 147,98	6 610 865,63	7 986 473,98	8 576 234,97	9 796 134,47	11 032 479,91	11 832 422,12
КУМУЛЯТИВ ПУЛ ОҚИМЛАРИ	0,00	2 239 355,21	5 952 292,10	10 642 211,27	16 245 359,25	22 856 224,87	30 842 698,86	39 418 933,82	49 215 068,29	60 247 548,20	72 079 970,32

ЗАРАРСИЗЛИК НУҚТАСИ

Кўрсаткичлар	минг сўм
Тўлиқ ишлаб чиқариш қувватидаги тушум (ҚҚС билан)	13 008 819
Доимий ҳаражатлар	4 597 003
Ўзгарувчан ҳаражатлар	2 227 070
ЗАРАРСИЗЛИК НУҚТАСИ	43%

Соф дисконтланган пул оқимлари ҳисоб-китоби

минг сўм

Давр	Пул оқимлари	Дисконт ставкаси	Дисконтланган пул оқимлари	Соф дисконтланган пул оқимлари	IRR	Инвестициянинг фойдалилик коэффициенти
0 йил	-18 096 638	14,0%				0,0
1 йил	2 239 355	14,0%	1 964 347	-16 132 292		0,0
2 йил	3 712 937	14,0%	2 856 984	-13 275 307	-48%	0,2
3 йил	4 689 919	14,0%	3 165 562	-10 109 746	-21%	0,2
4 йил	5 603 148	14,0%	3 317 513	-6 792 232	-4%	0,2
5 йил	6 610 866	14,0%	3 433 476	-3 358 756	7%	0,2
6 йил	7 986 474	14,0%	3 638 530	279 774	14%	0,2
7 йил	8 576 235	14,0%	3 427 384	3 707 158	19%	0,2
8 йил	9 796 134	14,0%	3 434 124	7 141 282	23%	0,2
9 йил	11 032 480	14,0%	3 392 575	10 533 857	25%	0,2
10 йил	11 832 422	14,0%	3 191 723	13 725 579	27%	0,2

Хусусий капитал	минг сўм	13 689 658,43
Жалб қилинган маблағлар	минг сўм	4 406 980,00
Жами	минг сўм	18 096 638,43
Хусусий капитал улуши	%	75,6%
Жалб қилинган маблағлар улуши	%	24,4%
Хусусий капитал қиймати	%	27%
Жалб қилинган маблағлар қиймати	%	11,9%
Фойда солиғи	%	15%
WACC	%	23,04%

арий 1 киши учун 1,17 кг/кун

Бирламчи маълумотлар

Кўрсаткичлар	Ўлчов бирлиги	Миқдори
Битим муддати	йил	10
Курс	АҚШ доллари	10740
Лойиҳада кўзда тутилаётган туманлар	сони	1

Фаолиятга оид маълумотлар

Чиқиндининг морфологик таркиби	Фоизда	Қайта ишланадиган хом-ашё сифатидаги нархи, сўм
Қоғоз	18,90%	800
Металл	2,30%	500
Резина	0,80%	500
Полиэтилен	17,10%	700
Текстиль	3,90%	350
Шиша	3,70%	150

Чиқинди нормаси

Норма	кг/1 киши	1,17
Битта чиқинди ташувчи техниканинг юк ташиш қуввати	машина/тонна	3
Кунлик ўртача қатновлар сони	ҳисоб-китоблар асосида	3

Ишлаб чиқаришга оид бирламчи маълумотлар

Кўрсаткичлар	Ўлчов бирлиги	Миқдори
Иш вақти	соат	8
Смена	сони	2
Ишлаб чиқариш кунлари	кун	365
Ишлаб чиқариш ва транспортларга тегишли эҳтиёт қисмлар*	Асосий воситанинг бошланғич қийматидан	3,00%
Ишчилар учун униформа нормаси	йил/сон	12
Бошқа ишлаб чиқариш харажатлари	Ишлаб чиқариш харажатлари суммасидан	2,00%
Бошқа операцион харажатлар	Тушум суммасидан	0,50%
Банк комиссияси	Харажатлар суммасидан	0,50%

Худудга тегишли маълумотлар

Туман (шаҳар) номи	Чиқинди полигони умумий майдони (ГА)	шундан чиқиндилар билан тўлган майдон (ГА)	Аҳоли сони	Чиқиндининг йиллик миқдори, тонна	Талаб қилинадиган жами махсус техника сони
Нишон тумани	10	0,5	155 500,00	66 406,28	21
Жами			155 500,00	66 406,28	21

Давлат-хусусий шериклик бўйича бирламчи маълумотлар ва инвестицион шартлар

Номи	Давлат ташкилотидаги асосий воситалар сони	Баҳоланган қиймати, минг сўм	Хусусий шерик томонидан лойиҳага киритиладиган асосий воситалар сони	Бир бирлигининг нархи (Бозордаги ўртача нархлар асосида), минг сўм
Чиқинди саралаш комплекси (йилига 100 минг тонна қувватга эга бўлган)			1	9 292 500,00
Чиқинди ташувчи (Исузу) 7м ³ ҳажмли	8	380 193,75	12	605 000,00
Самосвал 25 т.	1	224 400,00		
Мультилифт	1	329 074,00		
Ассенизатор	1	331 500,00		
Бошқа техникалар	1	223 850,00		
Бульдозер	2	115 803,00		
Чиқинди йиғиш майдончалари	3		5	70 000,00
Чиқиндилар учун контейнерлар	12		50	4 300,00

Солиқ ставкалари

Солиқлар	Ставка	Изоҳ
Фойда солиғи	15%	
ҚҚС	15%	
Мулк солиғи	2%	ўртача йиллик қийматидан
Сув ресурсларидан фойдаланганлиги учун солиқ	0,182	1 куб.м./минг сум
ЯИТ	12%	МХТЖдан

Табийий ресурс ва электрга бўлган талаб

Тури	бирлик	миқдор
Электр	кВт/соат	125
Газ	м.куб/кун	3,00
Сув	м.куб/кун	20,00

ЛОЙИХАНИНГ БОШЛАНҒИЧ ҚИЙМАТИ

минг сўм

Кўрсаткичлар	Давлат ташкилоти	Хусусий шерик	ЖАМИ	Структура (%)
Асосий воситалар (ишлаб чиқариш ускуналари ва махсус техникалар)	4 381 980,00	17 117 500,00	21 499 480,00	96%
Қурилиш ва реконструкция харажатлари		400 000,00	400 000,00	2%
Жами капитал қўйилмалар	4 381 980,00	17 517 500,00	21 899 480,00	98%
Эксплуатация харажатлари (молиявий харажатлар ва айланма маблағлар)	25 000,00	507 942,92	532 942,92	2%
Лойиҳани тайёрлаш харажатлари	25 000,00	0,00	25 000,00	0,11%
Айланма маблағлар	0,00	457 942,92	457 942,92	2,04%
Лойиҳани амалга ошириш билан боғлиқ бўлган бошқа кўзда тутилмаган харажатлар	0,00	50 000,00	50 000,00	0,22%
Бошланғич инвестицион капитал	4 406 980,00	18 025 442,92	22 432 422,92	100%
Бошланғич инвестицион капитал (АҚШ доллари эквивалентида)	410 333,33	1 678 346,64	2 088 679,97	
Улушлар	19,6%	80,4%	100%	

ДАВЛАТ ТАШКИЛОТИ ТОМОНИДАН ТАҚДИМ ҚИЛИНАДИГАН МАВЖУД ЧИҚИНДИ ТАШУВЧИ ВА МАХСУС ТЕХНИКАЛАР РЎЙХАТИ

минг сўм

Худудлар	Ум. Т/р	Махсус техника тури	Махсус техника русуми	Давлат рақами	Тех.паспорти серияси, рақами	Ишлаб чиқарилган йили	Техниканинг умумий ҳолати (Созносоз)	Қиймати			Ҳисобот рақами	Баҳоланган вақти
								Баланс	Қолдиқ	Баҳолаш		
Нишон тумани	1	Мусоровоз	ISUZU NQR-71 L	70/109 КВА	ААС 0146065	2021 йил	СОЗ	0,00	0,00	580 000,00	02/01-Г	08.01.2021
	2	Мусоровоз	ISUZU NQR-71 L	70/923 ВВА	ААС 3036306	2014 йил	СОЗ	146 301,05	175 327,96	324 600,00	02/01-Г	08.01.2021
	3	Мусоровоз	ISUZU NQR-71 L	70/924 ВВА	ААЕ 0274009	2014 йил	НОСОЗ	146 301,05	175 327,96	297 550,00	02/01-Г	08.01.2021
	4	Мусоровоз	ISUZU NQR-71 L	70/925 ВВА	ААЕ 0274073	2014 йил	СОЗ	146 301,05	175 327,96	324 600,00	02/01-Г	08.01.2021
	5	Мусоровоз	ISUZU NQR-71 L	70/926 ВВА	ААЕ 0274038	2014 йил	СОЗ	146 301,05	175 327,96	324 600,00	02/01-Г	08.01.2021
	6	Мусоровоз	ISUZU NQR-71 L	70/342 UAA	ААС 7570956	2014 йил	СОЗ	146 301,05	175 327,96	297 550,00	02/01-Г	08.01.2021
	7	Мусоровоз	ISUZU NQR-71 L	70/542 UAA	ААС 7570955	2014 йил	СОЗ	141 625,86	169 725,19	459 850,00	02/01-Г	08.01.2021
	8	Мусоровоз	ISUZU NQR-71 L	70/844 KAA	ААС 3036320	2018 йил	СОЗ	414 000,00	436 637,52	432 800,00	02/01-Г	08.01.2021
	9	Мультилифт	ISUZU NQR-71 L	70/415 GBA	ААС 0415986	2018 йил	СОЗ	396 200,00	470 105,97	329 074,00	02/01-Г	08.01.2021
	10	Самосвал	ISUZU NQR-71 L	70/341 UAA	ААС 757095	2014 йил	СОЗ	117 155,52	140 399,80	224 400,00	02/01-Г	08.01.2021
	11	Ассенизатор	ISUZU	70/917 ВВА	ААС 7570751	2017 йил	СОЗ	211 600,00	253 582,57	331 500,00	02/01-Г	08.01.2021
	12	Бульдозер	YTO C-1402	70/327 JA	UZAA 098341	2014 йил	НОСОЗ	146 633,42	174 430,82	115 225,00	02/01-Г	08.01.2021
	13	Бульдозер	YTO C-1402	70/325 JA	UZ AA 098344	2014 йил	СОЗ	146 633,42	174 430,82	116 381,00	02/01-Г	08.01.2021
	14	Экскватор	VVS-30-25 D	70/324 JA	UZ AA 098334	2014 йил	НОСОЗ	193 556,11	230 248,68	223 850,00	02/01-Г	08.01.2021
Жами										4 381 980,00		

АСОСИЙ ВОСИТАЛАР ҚАЙДНОМАСИ ВА ЭСКИРИШ ҲАРАЖАТЛАРИ

минг сўм

№	Асосий воситалар	Амортизация нормаси	Сони	Бир бирлигининг нархи	Бошланғич қиймати	Қолдиқ қиймати	Эскириш суммаси									
							1 йил	2 йил	3 йил	4 йил	5 йил	6 йил	7 йил	8 йил	9 йил	10 йил
	Мавжуд асосий воситалар															
1	Чиқинди ташувчи машиналар	15%	8	380 193,75	3 041 550,00	3 041 550,0	456 232,50	456 232,5	456 232,5	456 232,5	456 232,5	456 232,5	304 155,0			
2	Бошқа техникалар	15%			1 340 430,00	1 340 430,0	201 064,50	201 064,5	201 064,5	201 064,5	201 064,5	201 064,5	134 043,0			
	Инвестиция сифатида хусусий шерик томонидан киритиладиган асосий воситалар															
1	Административ-маиший бино (саралаш комплексига тегишли)	3%	1	400 000,00	400 000	400 000	12 000,00	12 000,0	12 000,0	12 000,0	12 000,0	12 000,0	12 000,0	12 000,0	12 000,0	12 000,0
2	Чиқинди саралаш комплекси (йилига 100 минг тонна қувватга эга бўлган)	15%	1	9 292 500,00	9 292 500	9 292 500	1 393 875,00	1 393 875,0	1 393 875,0	1 393 875,0	1 393 875,0	1 393 875,0	929 250,0			
3	Чиқинди ташувчи (Исузу) 7м ³ ҳажмли	15%	12	605 000,00	7 260 000	7 260 000,0	1 089 000,00	1 089 000,0	1 089 000,0	1 089 000,0	1 089 000,0	1 089 000	726 000,0			
4	Чиқинди йиғиш майдончалари	3%	5	70 000,00	350 000	350 000,0	10 500,00	10 500,0	10 500,0	10 500,0	10 500,0	10 500,0	10 500,0	10 500,0	10 500,0	10 500,0
5	Чиқиндилар учун контейнерлар	5%	50	4 300,00	215 000	215 000,0	10 750,00	10 750,0	10 750,0	10 750,0	10 750,0	10 750,0	10 750,0	10 750,0	10 750,0	10 750,0
	Жами				21 899 480	21 899 480	3 173 422	2 126 698	33 250	33 250	33 250					
	<i>Кумулятив амортизация</i>						3 173 422,00	6 346 844	9 520 266	12 693 688	15 867 110	19 040 532	21 167 230	21 200 480	21 233 730	21 266 980

Тегишли ҳудудларда аҳоли сони динамикаси статистикаси ва прогнозлари тўғрисида маълумот

Худуд	Факт											Ўртача йиллик ўсиш суръати, %	Прогноз									
	2011	2012	2013	2014	2015	2016	2017	2018	2019	2020	2021		2022	2023	2024	2025	2026	2027	2028	2029	2030	2031
Нишон тумани	122 400	124 600	127 400	130 400	133 900	137 500	141 000	144 900	148 600	152 300	155 500	2,42%	159 267	163 126	167 078	171 126	175 272	179 519	183 868	188 323	192 886	197 559
Жами	122 400	124 600	127 400	130 400	133 900	137 500	141 000	144 900	148 600	152 300	155 500		159 267	163 126	167 078	171 126	175 272	179 519	183 868	188 323	192 886	197 559

Худудда юридик шахслар сони ва прогнозлари тўғрисида маълумот

Худуд	2021	Ўртача йиллик ўсиш суръати, %	Прогноз									
			2022	2023	2024	2025	2026	2027	2028	2029	2030	2031
Нишон тумани	15	5,00%	16	17	17	18	19	20	21	22	23	24
Жами	15		16	17	17	18	19	20	21	22	23	24

Худудлар бўйича аҳоли томонидан чиқарилган чиқинди миқдорлари прогнозлари тўғрисида маълумот

тонна

Худуд	Прогноз									
	2022	2023	2024	2025	2026	2027	2028	2029	2030	2031
Нишон тумани	68 015	69 663	71 351	73 079	74 850	76 664	78 521	80 423	82 372	84 367
Жами	68 015	69 663	71 351	73 079	74 850	76 664	78 521	80 423	82 372	84 367

Худудлар бўйича аҳоли томонидан чиқарилган чиқиндининг иккиламчи хом-ашёларга ажратилиши прогнози

тонна

Кўрсаткичлар	1 йил	2 йил	3 йил	4 йил	5 йил	6 йил	7 йил	8 йил	9 йил	10 йил
Қоғоз	12 854,87	13 166,31	13 485,30	13 812,02	14 146,66	14 489,40	14 840,45	15 200,01	15 568,27	15 945,46
Металл	1 564,35	1 602,25	1 641,07	1 680,83	1 721,55	1 763,26	1 805,98	1 849,74	1 894,55	1 940,45
Резина	544,12	557,30	570,81	584,64	598,80	613,31	628,17	643,39	658,97	674,94
Полиэтилен	11 630,59	11 912,38	12 200,99	12 496,59	12 799,36	13 109,46	13 427,08	13 752,39	14 085,58	14 426,84
Текстиль	2 652,59	2 716,86	2 782,68	2 850,10	2 919,15	2 989,88	3 062,32	3 136,51	3 212,50	3 290,33
Шиша	2 516,56	2 577,53	2 639,98	2 703,94	2 769,45	2 836,55	2 905,27	2 975,66	3 047,76	3 121,60

7-1 ИЛОВА

ЖИСМОНИЙ ШАХСЛАР УЧУН ТАРИФЛАР

минг сўм

Кўрсаткичлар	1 йил	2 йил	3 йил	4 йил	5 йил	6 йил	7 йил	8 йил	9 йил	10 йил
Жисмоний шахслар учун	30	31,5	33	34,5	36	39	40,5	43,5	46,5	48
Юридик шахслар, 1м. куб ҚМЧ учун (ҚҚС билан)	40,00	42,00	44,00	46,00	48,00	52,00	54,00	58,00	62,00	64,00

ТУШУМ РЕЖАСИ

минг сўм

Кўрсаткичлар	1 йил	2 йил	3 йил	4 йил	5 йил	6 йил	7 йил	8 йил	9 йил	10 йил
Аҳолига кўрсатилган хизматдан тушган тушум	2 599 244,61	4 110 779,13	4 410 868,74	4 723 086,44	5 047 843,76	5 600 987,65	5 957 329,70	6 553 638,38	7 175 344,79	7 586 258,97
<i>Нишон тумани</i>	<i>2 599 244,61</i>	<i>4 110 779,13</i>	<i>4 410 868,74</i>	<i>4 723 086,44</i>	<i>5 047 843,76</i>	<i>5 600 987,65</i>	<i>5 957 329,70</i>	<i>6 553 638,38</i>	<i>7 175 344,79</i>	<i>7 586 258,97</i>
Юридик шахсларга кўрсатилган хизматлардан тушган тушум	18 000,00	19 845,00	21 829,50	23 962,84	26 254,94	29 864,99	32 564,32	36 725,32	41 221,01	44 678,25
Қоғоз	2 570 973,05	3 317 910,55	4 153 473,60	5 082 825,04	6 111 357,56	7 534 490,59	8 013 844,59	8 816 003,51	9 652 327,63	10 205 092,46
Металл	195 543,59	252 354,31	315 905,73	386 590,53	464 818,86	573 059,80	609 518,60	670 529,37	734 138,68	776 180,97
Резина	68 015,16	87 775,41	109 880,25	134 466,27	161 676,13	199 325,15	212 006,47	233 227,61	255 352,58	269 975,99
Полиэтилен	2 035 353,66	2 626 679,19	3 288 166,60	4 023 903,16	4 838 158,06	5 964 805,05	6 344 293,63	6 979 336,11	7 641 426,04	8 079 031,53
Текстиль	232 101,73	299 533,59	374 966,37	458 866,15	551 719,78	680 197,07	723 472,08	795 889,21	871 390,69	921 293,07
Шиша	94 371,03	121 788,38	152 458,85	186 571,95	224 325,62	276 563,64	294 158,98	323 603,30	354 301,71	374 591,69
Жами тушум	7 813 602,84	10 836 665,57	12 827 549,64	15 020 272,38	17 426 154,71	20 859 293,94	22 187 188,37	24 408 952,80	26 725 503,12	28 257 102,93

ЁММ Ҳаражатлари

Саралаш пунктдан энг узоқ бўлган йиғим пункти - 50 км, рейс - 100 км. Ўз навбатида - ўртача қатнов - 50 км. Автомобилда ўртача қатновлар - 3,0 та бир кунда. Натижада чиқинди ташувчи машинанинг кунлик юриш масофаси - 150 км.

Кўрсаткичлар	Ўлчов бирлиги	
Ахлат ташувчиларнинг жами сони	дона	20
Ёқилғи нархи, л/минг сўм	л/минг сўм	2,70
100 км га ёқилғи харажати мусуровоз	куб	31,00
100 км га ёқилғи харажати мултилифт	куб	40,00
Кунлик ўртача юриш масофаси	км	150

Йиллик ўртача бир автомобильнинг юриш масофаси, км	км	54 750,00
Йиллик ўртача бир автомобильга харажат, минг сўм	минг сўм	45 825,75
Барча автомобилларга йиллик жами харажат, минг сўм	минг сўм	916 515,00
Кунлик ўртача юриш масофаси (мултилифт)	км	186,00
Йиллик ўртача мултилифтнинг юриш масофаси	км	67 890,00
Йиллик ўртача мултилифтга харажат, минг сўм	минг сўм	73 321,20
Мултилифт техникасига кетадиган ёқилғи харажатлари, минг сўм	минг сўм	0,00
Бошқа махсус техникаларга (20%) харажатлар, минг сўм	минг сўм	18 330,30
Мойлаш материаллари, минг сўм	минг сўм	8 500,00
Йиллик жами ЁММ харажатлари, минг. сўм	минг сўм	943 345,30

Махсус чиқинди ташувчи техникалар ёрдамида ҚМЧ саралаш пунктга ташилади ва шу ернинг ўзида қайта юкланиб полигонга ташилади. Полигон Нишон туманида жойлашган. Полигонгача ўртача 30 км., кунлик қатновлар сони 6,2 марта, кунлик масофа 186 км.ни ташкил қилади.

Автопаркнинг техник хизмат кўрсатиш харажатлари

Кўрсаткичлар	Ўлчов бирлиги	Сони
Жорий таъмир	марта	6
Жорий таъмир	марта	3
Капитал таъмир	марта	1
Хизмат кўрсатиш нархи:		
Жорий таъмир	минг сўм	500
Жорий таъмир	минг сўм	1500
Капитал таъмир	минг сўм	6000
1 автомобилга йиллик харажатлар		
Жорий таъмир		3 000,00
Жорий таъмир	минг сўм	4 500,00
Капитал таъмир	минг сўм	6 000,00
1 автомобилга йиллик жами харажатлар	минг сўм	13 500,00
Жами юк машиналари учун харажат	минг сўм	270 000,00
Жами махсус техникалар учун харажат (+25% юк машиналарга нисбатан)	минг сўм	33 750,00
Автопарк учун жами йиллик харажатлар		303 750,00

ИШЛАБ ЧИҚАРИШ УЧУН ХОМ-АШЁЛАР САРФИ ҲИСОБИ

минг сўм

№	Кўрсаткичлар	Ўлчов бирлиги	Харажатлар нормаси бўйича	Бир бирлигининг нархи	Сумма	Изоҳ
1	Эҳтиёт қисмлар бўйича харажатлар		656 984,40	1,00	656 984,40	<i>*Асосий востанинг бошланғич қийматидан</i>
2	Ёқилғи харажатлари				943 345,30	<i>Транспортлар учун кунлик сарф нормасидан</i>
3	Юк машиналар ва махсус техникалар учун техник кўрик харажатлари				303 750,00	<i>Техник кўрик бўйича сарф нормасидан</i>
4	Сараланган иккиламчи хом-ашё учун қоплар ва идишлар	сони	310 117,30	2,00	620 234,61	<i>100 кг лик қоплар</i>
5	Униформа	сони	12,00	50,00	69 600,00	<i>1 та ишчи учун йилига 12 марта униформа нормасида</i>
	Жами				2 593 914,31	

Электр ва ресурслар ҳаражати

минг сўм

Кўрсаткичлар	Ўлчов бирлиги	Йиллик талаб	Бир бирлигининг нархи	Йиллик қиймати
Электр энергияси	кВт.соат	730 000	0,45	328 500,00
Сув	м3	7 300	6,70	48 910,00
Газ	м3	1 095	0,65	711,75
Жами				378 121,75

ИШ ҲАҚИ ХАРАЖАТЛАРИ

минг сўм

Кўрсаткичлар	Сони	Ўртача ойлик иш ҳақи	Йиллик иш ҳақи фонди
Маъмурият			
Директор	1	4 000,00	48 000,00
Директор ўринбосари	1	3 500,00	42 000,00
Ишлаб чиқариш бўйича директор ўринбосари	1	3 500,00	42 000,00
Бош бухгалтер	1	2 500,00	30 000,00
ЖАМИ	4		162 000,00
Ягона ижтимоий тўлов	12%		19 440,00
ИШЛАБ ЧИҚАРИШ ХОДИМЛАРИ			
Сараловчилар	24	2 000,00	576 000,00
Юкловчилар	46	1 200,00	662 400,00
Ҳайдовчилар	26	1 200,00	374 400,00
МФЙларда тўловлар бўйича мутахассис	12	1 200,00	172 800,00
Истеъмолчилар билан ишлаш бўйича мутахассис	3	1 500,00	54 000,00
Юридик шахслар билан ишлаш бўйича мутахассис	2	1 500,00	36 000,00
Қоровул	3	1 500,00	54 000,00
ЖАМИ	116		1 929 600,00
Ягона ижтимоий тўлов	12%		231 552,00
ҲАММАСИ БЎЛИБ	120		2 342 592,00

ЖАМИ ҲАРАЖАТЛАР

минг сўм

Харажатлар таркиби	Доимий харажатлар улуши (%)	Ўзгарувчан харажатлар улуши (%)	Доимий харажатлар	Ўзгарувчан харажатлар	Жами	Улуш, % да
Ишлаб чиқариш харажатлари	0%	100%	0	2 593 914	2 593 914	30%
Электр ва ресурслар харажати	5%	95%	18 906	359 216	378 122	4%
Ишлаб чиқариш ходимлари иш ҳақи харажатлари	100%	0%	1 929 600	0	1 929 600	22%
Ягона ижтимоий тўлов	100%	0%	231 552	0	231 552	3%
Бошқа ишлаб чиқариш харажатлари	100%	0%	51 878	0	51 878	1%
Мавжуд асосий воситалар амортизацияси бўйича харажатлар	100%	0%	657 297	0	657 297	8%
Инвестиция қилинаётган асосий воситалар амортизация бўйича харажат	100%	0%	2 516 125	0	2 516 125	29%
Бошқа операцион харажатлар	50%	50%	50 734	50 734	101 469	1%
Администрация иш ҳақи	100%	0%	162 000	0	162 000	2%
Ягона ижтимоий тўлов	100%	0%	19 440	0	19 440	0%
Банк комиссияси	5%	95%	1 367	25 973	27 340	0%
ЖАМИ ХАРАЖАТЛАР			5 638 900	3 029 837	8 668 737	100%

ИШЛАБ ЧИҚАРИШ ҲАРАЖАТЛАРИ ЙИЛЛИК КЕСИМДА

Харажатлар таркиби	1 йил	2 йил	3 йил	4 йил	5 йил	6 йил	7 йил	8 йил	9 йил	10 йил
Ишлаб чиқариш харажатлари	648 478,58	817 083,01	998 657,01	1 193 200,58	1 400 713,73	1 686 044,30	1 750 892,16	1 880 587,87	2 010 283,59	2 075 131,45
Электр ва ресурслар харажати	108 710,00	133 004,33	159 094,73	186 981,21	216 663,76	258 068,09	267 993,79	287 845,18	307 696,57	317 622,27
Ишлаб чиқариш ходимлари иш ҳақи харажатлари	1 929 600,00	2 026 080,00	2 122 560,00	2 219 040,00	2 315 520,00	2 508 480,00	2 604 960,00	2 797 920,00	2 990 880,00	3 087 360,00
Ягона ижтимоий тўлов	231 552,00	243 129,60	254 707,20	266 284,80	277 862,40	301 017,60	312 595,20	335 750,40	358 905,60	370 483,20
Бошқа ишлаб чиқариш харажатлари	51 878,29	54 472,20	57 066,11	59 660,03	62 253,94	67 441,77	70 035,69	75 223,51	80 411,34	83 005,26
Мавжуд асосий воситалар амортизацияси бўйича харажатлар	657 297,00	657 297,00	657 297,00	657 297,00	657 297,00	657 297,00	438 198,00			
Инвестиция қилинаётган асосий воситалар амортизация бўйича харажат	2 516 125,00	2 516 125,00	2 516 125,00	2 516 125,00	2 516 125,00	2 516 125,00	1 688 500,00	33 250,00	33 250,00	33 250,00
ИШЛАБ ЧИҚАРИШ ХАРАЖАТЛАРИ ЖАМИ	6 143 640,87	6 447 191,13	6 765 507,05	7 098 588,62	7 446 435,83	7 994 473,77	7 133 174,83	5 410 576,97	5 781 427,11	5 966 852,17
Бошқа операцион харажатлар	50 734,39	53 271,11	55 807,83	58 344,55	60 881,27	65 954,71	68 491,43	73 564,87	78 638,31	81 175,03
Администрация иш ҳақи	162 000,00	170 100,00	178 200,00	186 300,00	194 400,00	210 600,00	218 700,00	234 900,00	251 100,00	259 200,00
Ягона ижтимоий тўлов	19 440,00	20 412,00	21 384,00	22 356,00	23 328,00	25 272,00	26 244,00	28 188,00	30 132,00	31 104,00
Банк комиссияси	1 366,99	1 435,34	1 503,69	1 572,04	1 640,39	1 777,09	1 845,44	1 982,14	2 118,84	2 187,19
Солиқлар (мулк солиғи)	8 212,15	8 038,58	7 865,01	7 691,44	7 517,87	7 344,30	7 104,30	6 864,30	6 624,30	6 384,30
ОПЕРАЦИОН ХАРАЖАТЛАР	241 753,54	253 257,04	264 760,54	276 264,04	287 767,54	310 948,10	322 385,17	345 499,31	368 613,45	380 050,52
СОТИЛГАН МАҲСУЛОТЛАР (ХИЗМАТЛАР) ТАННАРХИ	6 385 394,40	6 700 448,17	7 030 267,59	7 374 852,65	7 734 203,37	8 305 421,87	7 455 560,01	5 756 076,28	6 150 040,56	6 346 902,70

СОЛИҚЛАР ҲИСОБИ

минг сўм

СОЛИҚ ТУРИ	Ставка	1 йил	2 йил	3 йил	4 йил	5 йил	6 йил	7 йил	8 йил	9 йил	10 йил
Фойда солиғи	15%	215 463,09	621 638,40	870 772,06	1 147 966,67	1 454 920,38	1 884 182,46	2 210 809,90	2 798 961,12	3 087 313,03	3 287 487,68
Жами		215 463,09	621 638,40	870 772,06	1 147 966,67	1 454 920,38	1 884 182,46	2 210 809,90	2 798 961,12	3 087 313,03	3 287 487,68

СОЛИҚ ТУРИ	Ставка	1 йил	2 йил	3 йил	4 йил	5 йил	6 йил	7 йил	8 йил	9 йил	10 йил
<u>Ҳисобланган ККС</u>	15%	680 134	877 290	1 097 828	1 343 111	1 614 562	1 990 214	2 116 938	2 328 954	2 550 021	2 696 197
<u>ККС зачет</u>	15%	112 326	138 165	165 930	195 621	227 237	271 211	281 642	302 505	323 367	333 798
<u>ККС (фарқи)</u>		567 807	739 124	931 898	1 147 491	1 387 325	1 719 003	1 835 296	2 026 449	2 226 653	2 362 399

СОЛИҚ ТУРИ	Солиқ ставкаси	1 йил	2 йил	3 йил	4 йил	5 йил	6 йил	7 йил	8 йил	9 йил	10 йил
Сув ресурсларидан фойдаланганлик учун солиқ	0,182 минг.сўм 1 куб.м учун	332,15	398,58	465,01	531,44	597,87	664,30	664,30	664,30	664,30	664,30

ФОЙДА ВА ЗАРАРЛАР ТЎҒРИСИДАГИ ҲИСОБОТ

минг сўм

Кўрсаткичлар	1 йил	2 йил	3 йил	4 йил	5 йил	6 йил	7 йил	8 йил	9 йил	10 йил
ЖАМИ ТУШУМ	7 813 602,84	10 836 665,57	12 827 549,64	15 020 272,38	17 426 154,71	20 859 293,94	22 187 188,37	24 408 952,80	26 725 503,12	28 257 102,93
МАҲСУЛОТ ТАННАРХИ	6 143 640,87	6 447 191,13	6 765 507,05	7 098 588,62	7 446 435,83	7 994 473,77	7 133 174,83	5 410 576,97	5 781 427,11	5 966 852,17
ЯЛПИ ТУШУМ	1 669 961,97	4 389 474,44	6 062 042,59	7 921 683,76	9 979 718,87	12 864 820,18	15 054 013,53	18 998 375,83	20 944 076,02	22 290 250,76
Маъмурий харажатлар	181 440,00	190 512,00	199 584,00	208 656,00	217 728,00	235 872,00	244 944,00	263 088,00	281 232,00	290 304,00
Операцион харажатлар	52 101,39	54 706,46	57 311,53	59 916,60	62 521,67	67 731,80	70 336,87	75 547,01	80 757,15	83 362,22
ОПЕРАЦИОН ДАРОМАДЛАР	1 436 420,58	4 144 255,98	5 805 147,06	7 653 111,16	9 699 469,21	12 561 216,37	14 738 732,66	18 659 740,82	20 582 086,86	21 916 584,54
СОЛИҚ ТЎЛАНГУНГА ҚАДАР БЎЛГАН ФОЙДА	1 436 420,58	4 144 255,98	5 805 147,06	7 653 111,16	9 699 469,21	12 561 216,37	14 738 732,66	18 659 740,82	20 582 086,86	21 916 584,54
ФОЙДА СОЛИҒИ	215 463,09	621 638,40	870 772,06	1 147 966,67	1 454 920,38	1 884 182,46	2 210 809,90	2 798 961,12	3 087 313,03	3 287 487,68
БОШҚА СОЛИҚЛАР	8 212,15	8 038,58	7 865,01	7 691,44	7 517,87	7 344,30	7 104,30	6 864,30	6 624,30	6 384,30
СОФ ФОЙДА	1 220 957,50	3 522 617,58	4 934 375,00	6 505 144,49	8 244 548,83	10 677 033,92	12 527 922,76	15 860 779,69	17 494 773,84	18 629 096,86
<i>Жамғарилган фойда</i>	<i>1 220 957,50</i>	<i>4 743 575,08</i>	<i>9 677 950,08</i>	<i>16 183 094,57</i>	<i>24 427 643,39</i>	<i>35 104 677,31</i>	<i>47 632 600,07</i>	<i>63 493 379,77</i>	<i>80 988 153,60</i>	<i>99 617 250,46</i>
<i>Фойда тақсимооти</i>										
Ялпи даромад/Жами тушум	21%	41%	47%	53%	57%	62%	68%	78%	78%	79%
Соф фойда/Жами тушум	16%	33%	38%	43%	47%	51%	56%	65%	65%	66%

АЙЛАНМА КАПИТАЛ ҲАРАКАТИ

минг сўм

Кўрсаткичлар	Айланиш коэф.	Инвест. давр	1 йил	2 йил	3 йил	4 йил	5 йил	6 йил	7 йил	8 йил	9 йил	10 йил
ЖОРИЙ АКТИВЛАР		0	1 176 973	1 597 072	1 888 869	2 206 617	2 551 730	3 029 573	3 199 163	3 484 088	3 780 863	3 975 915
Дебитор қарздорлик	8	0	976 700	1 354 583	1 603 444	1 877 534	2 178 269	2 607 412	2 773 399	3 051 119	3 340 688	3 532 138
Хом-ашё захираси	3		36 027	45 394	55 481	66 289	77 817	93 669	97 272	104 477	111 682	115 285
Тайёр маҳсулот захираси	36	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
Эҳтиёт қисмлар	1	0	164 246	197 095	229 945	262 794	295 643	328 492	328 492	328 492	328 492	328 492
ЖОРИЙ ПАССИВЛАР		0	682 627	716 355	751 723	788 732	827 382	888 275	792 575	601 175	642 381	662 984
Кредитор қарздорлик	9	0	682 627	716 355	751 723	788 732	827 382	888 275	792 575	601 175	642 381	662 984
Айланма капитал		457 943	494 346	880 717	1 137 146	1 417 885	1 724 348	2 141 298	2 406 588	2 882 913	3 138 482	3 312 932
Айланма капиталдаги ўзгариш		457 943	36 403	386 371	256 429	280 738	306 463	416 950	265 289	476 326	255 569	174 450

	Қопланиш куни		Айланиш коэффиценти
			(360 / Қопланиш куни)
Тушум тушиш даври	45	кун	8
Омбордаги ва ишлаб чиқаришдаги хом-ашёлар қолдиғи	120	кун	18
Тайёр маҳсулот қолдиғи	10	кун	36
Эҳтиёт қисмлар қолдиғи	360	кун	1
Мол етказиб берувчилар билан ҳисоб китоблар	40	кун	9

ПУЛ ОҚИМИ ҲАРАКАТИ ТЎҒРИСИДА ҲИСОБОТ

минг сўм

Кўрсаткичлар	0 йил	1 йил	2 йил	3 йил	4 йил	5 йил	6 йил	7 йил	8 йил	9 йил	10 йил
ЖАМИ ТУШУМ	0	7 813 602,84	10 836 665,57	12 827 549,64	15 020 272,38	17 426 154,71	20 859 293,94	22 187 188,37	24 408 952,80	26 725 503,12	28 257 102,93
АЙЛАНМА КАПИТАЛДАГИ ЎЗГАРИШ	457 942,92	36 403,36	386 371,17	256 428,74	280 738,48	306 463,33	416 950,22	265 289,34	476 325,63	255 568,54	174 449,85
ТЎЛАНГАН ҚҚС		567 807,39	739 124,41	931 898,02	1 147 490,55	1 387 324,94	1 719 002,65	1 835 295,67	2 026 449,24	2 226 653,44	2 362 398,62
СОФ ТУШУМ	-457 942,92	7 209 392,09	9 711 170,00	11 639 222,87	13 592 043,35	15 732 366,44	18 723 341,07	20 086 603,35	21 906 177,93	24 243 281,15	25 720 254,46
ИШЛАБ ЧИҚАРИШ ТАННАРХИ	-457 942,92	2 970 218,87	3 273 769,13	3 592 085,05	3 925 166,62	4 273 013,83	4 821 051,77	5 006 476,83	5 377 326,97	5 748 177,11	5 933 602,17
ЯЛПИ ТУШУМ	0,00	4 239 173,22	6 437 400,86	8 047 137,82	9 666 876,74	11 459 352,61	13 902 289,31	15 080 126,52	16 528 850,96	18 495 104,04	19 786 652,29
Маъмурий харажатлар	0	181 440,00	190 512,00	199 584,00	208 656,00	217 728,00	235 872,00	244 944,00	263 088,00	281 232,00	290 304,00
Операцион харажатлар	0,00	52 101,39	54 706,46	57 311,53	59 916,60	62 521,67	67 731,80	70 336,87	75 547,01	80 757,15	83 362,22
ОПЕРАЦИОН ДАРОМАДЛАР	0,00	4 005 631,83	6 192 182,41	7 790 242,30	9 398 304,14	11 179 102,94	13 598 685,50	14 764 845,64	16 190 215,94	18 133 114,89	19 412 986,07
Ўз капитали	0,00										
Асосий капиталга инвестициялар	17 517 500,00										
Молиявий харажатлар	75 000,00										
Солиқ тўловлари		223 675,24	629 676,98	878 637,07	1 155 658,11	1 462 438,25	1 891 526,76	2 217 914,20	2 805 825,42	3 093 937,33	3 293 871,98
СОФ ПУЛ ТУШУМЛАРИ	-17 592 500,00	3 781 956,60	5 562 505,43	6 911 605,23	8 242 646,03	9 716 664,69	11 707 158,75	12 546 931,44	13 384 390,52	15 039 177,56	16 119 114,08
БАРЧА ТЎЛОВЛАРДАН КЕЙИНГИ СОФ ПУЛ МАБЛАҒЛАРИ	-17 592 500,00	3 781 956,60	5 562 505,43	6 911 605,23	8 242 646,03	9 716 664,69	11 707 158,75	12 546 931,44	13 384 390,52	15 039 177,56	16 119 114,08
Битимга асосан тўловлар	0,00	625 997,14	625 997,14	625 997,14	625 997,14	625 997,14	625 997,14	625 997,14	625 997,14		
СОФ ПУЛ ОҚИМЛАРИ	-17 592 500,00	3 155 959,45	4 936 508,29	6 285 608,09	7 616 648,88	9 090 667,55	11 081 161,60	11 920 934,30	13 384 390,52	15 039 177,56	16 119 114,08
КУМУЛЯТИВ ПУЛ ОҚИМЛАРИ	0,00	3 155 959,45	8 092 467,74	14 378 075,83	21 994 724,71	31 085 392,26	42 166 553,86	54 087 488,16	67 471 878,68	82 511 056,25	98 630 170,33

ЗАРАРСИЗЛИК НУҚТАСИ

Кўрсаткичлар	минг сўм
Тўлиқ ишлаб чиқариш қувватидаги тушум (ҚҚС билан)	20 293 758
Доимий ҳаражатлар	5 638 900
Ўзгарувчан ҳаражатлар	3 029 837
ЗАРАРСИЗЛИК НУҚТАСИ	33%

19-ИЛОВА

Соф дисконтланган пул оқимлари ҳисоб-китоби

минг сўм

Давр	Пул оқимлари	Дисконт ставкаси	Дисконтланган пул оқимлари	Соф дисконтланган пул оқимлари	IRR	Инвестициянинг фойдалилик коэффициенти
0 йил	-22 432 423	14,0%				0,0
1 йил	3 155 959	14,0%	2 768 385	-19 664 037		0,0
2 йил	4 936 508	14,0%	3 798 483	-15 865 555	-46%	0,2
3 йил	6 285 608	14,0%	4 242 606	-11 622 948	-18%	0,2
4 йил	7 616 649	14,0%	4 509 668	-7 113 281	-1%	0,2
5 йил	9 090 668	14,0%	4 721 408	-2 391 873	10%	0,2
6 йил	11 081 162	14,0%	5 048 428	2 656 555	17%	0,2
7 йил	11 920 934	14,0%	4 764 050	7 420 606	22%	0,2
8 йил	13 384 391	14,0%	4 692 019	12 112 625	25%	0,2
9 йил	15 039 178	14,0%	4 624 667	16 737 292	28%	0,2
10 йил	16 119 114	14,0%	4 348 031	21 085 323	29%	0,2

Хусусий капитал	минг сўм	18 025 442,92
Жалб қилинган маблағлар	минг сўм	4 406 980,00
Жами	минг сўм	22 432 422,92
Хусусий капитал улуши	%	80,4%
Жалб қилинган маблағлар улуши	%	19,6%
Хусусий капитал қиймати	%	29%
Жалб қилинган маблағлар қиймати	%	11,9%
Фойда солиғи	%	15%
WACC	%	25,78%

Қашқадарё вилояти Нишон туманида маиший чиқиндилар билан боғлиқ ишларни давлат-хусусий шериклик асосида бошқариш юзасидан амалга ошириладиган инвестиция тадбирлари

Амалдаги ҳолат

Худудда **155 525 нафар** аҳоли мавжуд бўлиб, шундан **105 577 нафар** (68 фоизи) санитар тозалаш хизматлари билан қамраб олинган

Мавжуд моддий техник базаси

1 та Самосвал

1 та Асенизатор

8 та чиқинди ташиш техникаси

1 та Экскаватор

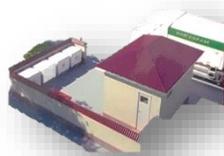
1 та Мультилифт

2 та Бульдозер

12 та чиқинди контейнерлари

3 та чиқинди йиғиш шахобчаси

Маъмурий бино ва гараж **мавжуд**

2 та Чиқинди тўплаш полигони

ДХШ лойиҳасини амалга оширишдан кутилаётган натижа

Ушбу лойиҳани амалга ошириш натижасида **155 525 нафар** бўлган аҳолининг чиқиндиларни олиб чиқиб кетиш билан боғлиқ бўлган қамров даражаси **100 фоизга** эришилади.

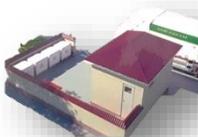
ДХШ лойиҳаси доирасида киритиладиган қўшимча моддий техник база

5 та чиқинди ташиш техникаси

50 та чиқинди контейнерлари

5 та чиқинди йиғиш шахобчаси

1 та Чиқиндиларни саралаш ускунаси

Чиқинди тўплаш полигони **1тага** қисқаради (**Оптималлашади**)

Аҳоли қамров даражаси

105 577

155 525

■ Ҳозирги ҳолат (68%) ■ ДХШ натижасида (100%)

Қўшимча иш ўринлари

50 та

Чиқиндини қайта ишлаш

38 фоиз

Инвестиция миқдори

1 236 700,0 АҚШ дол.

Қашқадарё вилояти Нишон туманида маиший чиқиндилар билан боғлиқ ишларни давлат-хусусий шериклик асосида бошқариш юзасидан амалга ошириладиган инвестиция тадбирлари

Маиший чиқинди полигони (Нишон тумани)

Чиқинди тўплаш шахобчаси

Чиқиндиларни саралаш линияси

Чиқинди ташиш техникаси

Чиқиндиларни қайта юклаш станцияси

Махсус техника Мультилифт

Қашқадарё вилояти Нишон туманида маиший чиқиндилар билан боғлиқ ишларни давлат-хусусий шериклик асосида бошқариш юзасидан амалга ошириладиган инвестиция тадбирлари

5 та махсус техника

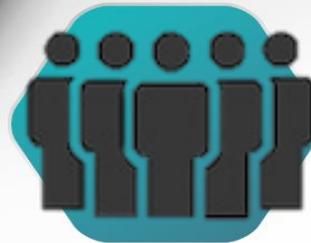
50 та чиқинди
контейнерлари ва
кутилари

1 та Чиқиндиларни
саралаш ускунаси

50 та янги иш ўринлари

5 та ер ости ва ер усти
чиқинди йиғиш шахобчаси

Қашқадарё вилояти Нишон туманида маиший чиқиндилар билан боғлиқ ишларни давлат-хусусий шериклик асосида бошқариш юзасидан амалга ошириладиган инвестиция тадбирлари

Аҳоли сони – **155 525** нафар

Чиқиндиларни кунлик чиқиш меъёри (**1 киши**) – **0,8** кг

Асос: Наманган вилояти хокимининг 2020 йил 16 мартдаги 89-сон фармойиши 1-банди

Чиқиндиларни **кунлик** чиқиш меъёри – **124,4** тонна

Чиқиндиларни **йиллик** чиқиш меъёри – **45406,0** МИНГ тонна

Қашқадарё вилояти Нишон туманида маиший чиқиндилар билан боғлиқ ишларни давлат-хусусий шериклик асосида бошқариш юзасидан амалга ошириладиган инвестиция тадбирлари

Нишон туманида хосил бўлаётган маиший чиқиндилар, аҳоли яшаш пунктларидан, ер ости ва ер усти чиқинди йиғиш шаҳобчаларидан, юридик ташкилотларда жойлашган чиқинди контейнерлари ва шаҳар шоҳ кўчалари бўйлаб ўрнатилиши режалаштириладиган чиқинди қутиларидан махсус чиқинди ташувчи техникалар (мусуравоз) ёрдамида ташиб кетилади. Бугунги кунда “Тоза ҳудуд” ДУК шаҳар филиали ҳисобидан 8 та махсус чиқинди ташувчи техникалар мавжуд. Шаҳардан йиғилган маиший чиқиндилар махсус техникалар ёрдамида лойиҳа доирасида ишга тушириладиган чиқиндиларни қайта юклаш станциясига келтирилади ҳамда шу ернинг ўзида саралашдан ўтказилади.

Ҳозирда Нишон туманида 155,5 минг аҳоли рўйхатга олинганлигини, маиший чиқиндиларни қайта юклаш станциялари орқали полгонларга жўнатиш тизими яратилиши ҳисобига, махсус техникалардан самарали фойдаланиш имкониятлари ошиши, яъни ҳар бир техникани бир кунлик қатнови камида 3 маротабага етишини ҳисобга олинса, ўртача ҳар 10,0 минг аҳоли учун 1 та чиқинди ташувчи техника лозим бўлади. Шу сабаб, лойиҳа доирасида хусусий шерик томонидан тўла қувватни таъминлаш учун қўшимча 5 та махсус чиқинди ташувчи техникаси сотиб олиш учун, дастлабки ҳисоб-китобларга кўра **3025,0 млн сўм** инвестиция киритилади.

Нишон туманида хосил бўлаётган маиший чиқиндиларни махсус чиқинди ташувчи техникалар ёрдамида, лойиҳа доирасида ишга тушириладиган чиқиндиларни қайта юклаш станцияга олиб келинади. Чиқиндилани қайта юклаш станцияси ҳудудида бир вақтнинг ўзида маиший чиқиндиларни саралаш ускунаси тушириш режалаштирилган.

Нишон туманида аҳоли сони ва чиқиндиларни тўпланиш меъёрларини ҳисоб-китоб қилган ҳолда, 2 сменада ишлаш ҳисобига йилига 100,0 минг тонна маиший чиқиндиларни саралаш имконини берувчи 1 та чиқиндиларни саралаш ускунаси сотиб олиб ўрнатиш учун, хусусий шерик томонидан дастлабки ҳисоб-китобларга кўра **9292,5 млн сўм** инвестиция киритилади.

- Қонунчиликка мувофиқ кўп квартирали аҳоли хонадонларидан маиший чиқиндиларни ташиб кетиш махсус чиқинди тўplash шаҳобчалари орқали амалга оширилиши белгиланган.
- Нишон туманида мавжуд кўп қаватли уйлар учун дастлабки ҳисоб-китобларга кўра 5 дона намунали чиқиндиларни йиғиш шаҳобчаларини қуришга эҳтиёж бор.
- Шу сабабли, лойиҳа доирасида хусусий шерик томонидан 5 та чиқиндиларни йиғиш шаҳобчалари қуриш учун, дастлабки ҳисоб-китобларга кўра **350,0 млн сўм** инвестиция киритилади.

- Лойиҳа доирасида Нишон туманида дастлабки ҳисоб китобларга кўра 5 дона намунали чиқиндиларни йиғиш шаҳобчаларини қуриш режалаштирилган.
- Мазкур чиқинди тўплаш шаҳобчаларига ва бошқа чиқинди тўпланиши мумкин бўлган ҳудудларга чиқинди контейнерлари ўрнатиш зарур ҳисобланади.
- Шу сабабли, лойиҳа доирасида хусусий шерик томонидан 50 та чиқиндиларни контейнерлари учун, дастлабки ҳисоб-китобларга кўра 215,0 млн сўм инвестиция киритилади.

**Қашқадарё вилоят "Тоза Худуд" ДУК Нишон тумани филиалига
қарашли махсус автотранспорт воситалари ҳақида
МАЪЛУМОТ**

т/р	Махсус техника тури	Махсус техника русуми	Давлат рақами	Техник паспорти (формуляр*) серияси, рақами	Ишлаб чиқарилган йили	Умумий техник ҳолати (соз-носоз)	Қиймати		
							баланс	кодиқ	баҳолаш
1	Мусоровоз	ISUZU NQR 71 PL	70/109 КВА	ААС 0146065	2021 йил	соз	0	0	580 000 000,00
2	Мусоровоз	ISUZU NQR 71 PL	70/923 ВВА	ААС 3036306	2014 йил	соз	146 301 048,92	175 327 957,98	324 600 000,00
3	Мусоровоз	ISUZU NQR 71 PL	70/924 ВВА	ААЕ 0274009	2014 йил	носоз	146 301 048,92	175 327 957,98	297 550 000,00
4	Мусоровоз	ISUZU NQR 71 PL	70/925 ВВА	ААЕ 0274073	2014 йил	соз	146 301 048,92	175 327 957,98	324 600 000,00
5	Мусоровоз	ISUZU NQR 71 PL	70/926 ВВА	ААЕ 0274038	2014 йил	соз	146 301 048,92	175 327 957,98	324 600 000,00
6	Мусоровоз	ISUZU NQR 71 PL	70/342 УАА	ААС 7570956	2014 йил	соз	146 301 048,92	175 327 957,98	297 550 000,00
7	Мусоровоз	ISUZU NQR 71 PL	70/542 УАА	ААС 7570955	2014 йил	соз	141 625 859,00	169 725 185,00	459 850 000,00
8	Мусоровоз	ISUZU NQR 71 PL	70/844 КАА	ААС 3036320	2018 йил	соз	414 000 000,00	436 637 520,00	432 800 000,00
9	Мусоровоз крантаз	ISUZU NQR 71 PL	70/415 ГВА	ААС 0415986	2018 йил	соз	396 200 000,00	470 105 971,29	329 074 000,00
10	Самосвал	ISUZU NQR 71 PL	70/341 УАА	ААС 7570958	2014 йил	соз	117 155 518,09	140 399 798,25	224 400 000,00
11	Бульдозер	YTO C-1402	70/327 JA	UZ AA 098341	2014 йил	носоз	146 633 418,00	174 430 820,63	115 225 000,00
12	Бульдозер	YTO C-1402	70/325 JA	UZ AA 098344	2014 йил	соз	146 633 418,00	174 430 820,63	116 381 000,00
13	Экскватор	VVS-30-25 D	70/324 JA	UZ AA 098334	2014 йил	носоз	193 556 111,76	230 248 683,24	223 850 000,00
15	Ассенизацион	ISUZU	70/917 ВВА	ААС 7570751	2017 йил	соз	211 600 000,00	253 582 569,52	331 500 000,00
Жами:		х	х		х	х	2 498 909 569,45	2 926 201 158,46	4 381 980 000,00

Қашқадарё вилоят "Тоза худуд" ДУК директори в.в.б

Қашқадарё вилоят "Тоза худуд" ДУК бош муҳандиси

Қашқадарё вилоят "Тоза худуд" ДУК Ишлаб чиқариш ва
Эксплуатация бўйича бўлим бошлиғи

С.Сулонов

Ж.Усмонов

У.Дононов

НЕЗАВИСИМАЯ ОЦЕНОЧНАЯ КОМПАНИЯ

«ISAEV HAMKORLIGI»

Лицензия на право осуществления
оценочной деятельности BL 001 № 0105

Утверждаю:

Директор ИСАЕВ А.Э.

ОТЧЕТ

по оценке спецтехники и транспортных средств

Регистрация № 02/01-И

Наименование объектов оценки: Специализированные автотранспортные средства предназначенные для погрузки, уплотнения, транспортировки и выгрузки мусора, такие как экскаватор, погрузочная техника, самосвалы, мусоровозы и т.д.

Место регистрации объектов оценки: Нишанский район город Янги Нишон улица Пахтакор;

Вид стоимости: рыночный.

Цель оценки: консультирование заказчика о рыночной стоимости объектов оценки.

Дата оценки: «08» января 2021 года.

Дата составления отчета: «13» января 2021 года.

Заказчик: ГУП «Тоза Худуд» Кашкадарьинской области.

Оценщик: ЧП «ISAEV HAMKORLIGI».

Карши – 2021

Оглавление

	Сопроводительное письмо	3
1	Введение	4
1,1	Общие сведения	4
1,2	Назначение результатов	4
1,3	Сертификат качества оценки	5
1,4	Оцениваемые права	5
1,5	Определение стоимости	5
1,6	Допущения и ограничивающие условия	6
1,7	Используемые определения	6
2	Методика и процедура оценки	7
2,1	Процедура оценки	8
2,2	Анализ рынка АТС, определение проблемы и выбор метода оценки	8
2,3	Идентификация объекта оценки	13
2,4	Краткая характеристика объекта	13
3	Расчет стоимости объекта	14
3.1	Затратный подход	14
3.2	Сравнительный подход	19
4	Согласование результатов и выбор итоговой величины	21
5	Вывод о рыночной стоимости объекта	25
	Приложения	26

Независимая оценочная компания «ISAEV HAMKORLIGI»

Кашкадарьинская область, город Шахрисабз улица Ипак йули дом № 90/2,
телефон(факс): (0375) 522 50 80 . Расчетный счет № 20208000404746569001 в Шахрисабзском филиале
АКБ Ипак Йулибанка, МФО № 01048; ИНН: 301028002; почтовый индекс: 181303

№ 02/01-И
13 января 2021 года

Директору ГУП «Тоза Худуд»
Кашкадарьинской области
господину С.А.Суюнову

Уважаемый Сирожиддин Ахмедович !

В соответствии с договором № 02/01 от 06 января 2021 года, заключенным между Вами и ЧП «Isaev hamkorligi» (Лицензия на оценочную деятельность ГКИ Республики Узбекистан серия BL001 № 0105 от 20.10.2009 года, страховой полис профессиональной ответственности оценщика национальной компания экспортно-импортного страхования «Узбекинвест» № 06-09/038117926 с 10.01.2020 года) был произведен осмотр и определение рыночной стоимости специализированных транспортных средств: предназначенных для погрузки, уплотнения, транспортировки и выгрузки мусора, такие как экскаватор, погрузочная техника, самосвалы, мусоровозы и т.д. по перечню, находящийся в регистрации по адресам: Нишонский район город Янги Нишон улица Пахтакёр. Собственник объектов: ГУП «Тоза Худуд» Кашкадарьинской области.

При проведении расчетов использованы Международные стандарты оценки МКСОИ и Единый национальный стандарт оценки Республики Узбекистан. Учтены методики и стандарты, принятые в мировой и отечественной практике оценки имущества и бизнеса, с учетом имеющегося у Исполнителя опыта оценочной деятельности на территории Узбекистана.

Результаты анализа и проведенных нами расчетов позволяют сделать вывод о том, что предполагаемая стоимость объекта оценки по состоянию на 08 января 2021 года составляет:

3 801 980 000 сум

(Три миллиард восемьсот один миллион девятьсот восемьдесят тысяч)

Выводы, содержащиеся в нашем отчете, основаны на расчетах, заключениях, на нашем опыте и профессиональных знаниях, а также на информации, полученной в результате исследования рынка и в ходе деловых встреч. Источники информации и методика расчетов, а также заключения приведены в соответствующих разделах отчета.

Обращаем внимание, что данное письмо не является отчетом о проведении оценки, а только предваряет отчет, приведенный далее.

Если у Вас возникнут какие-либо вопросы по результатам или по нашим рассуждениям, пожалуйста, обращайтесь непосредственно к нам.

Благодарим за возможность оказать Вам услуги !

Директор
ЧП «Isaev hamkorligi»

ИСАЕВ А.Э.

ПРИЛОЖЕНИЯ

Приложение 1: Копии правоустанавливающих документов.
Приложение 2: Копии заявлений заказчика на оценку и акта осмотра технического состояния.
Приложение 3: Информация из СМИ.
Приложение 4: Фотоснимки оцениваемых объектов.
Приложение 5: Копии лицензий на осуществление оценочной деятельности и квалификационной сертификации оценщика, справок об отсутствии конфликта интересов оценщика.

Примечание: Данная стоимость носит рекомендательный характер. Окончательная стоимость определяется специалистом объекта и назначается им из психологии восприятия, политическая обстановка, реакция других участников рынка, законов, регулирующих ценообразование. Ответственность за предоставленные первоначальные данные несет Заказчик.

№	Тип	Марка	Гос. номер	Рыночная стоимость, сум
1	Мусоровоз	ISUZU NQR 71 PL	70/342 UAA	297 550 000
2	Мусоровоз	ISUZU NQR 71 PL	70/926 BBA	324 600 000
3	КРЮК	ISUZU NQR 71 PL	70/415 GBA	329 074 000
4	Мусоровоз	ISUZU NQR 71 PL	70/923 BBA	324 600 000
5	Мусоровоз	ISUZU NQR 71 PL	70/925 BBA	324 600 000
6	Мусоровоз	ISUZU NQR 71 PL	70/844 KAA	432 800 000
7	Мусоровоз	ISUZU NQR 71 PL	70/924 BBA	297 550 000
8	Бульдозер	УТО-С1402	70/JA 325	116 381 000
9	Бульдозер	УТО-С1402	70/JA 327	115 225 000
10	Ассенизатор	ISUZU NPR82L KL5VA	70/917 BBA	331 500 000
11	Экскаватор Португалия	WZ30-25	70 JA 324	223 850 000
12	Самосвал	ISUZU NQR 71 PL	70/341 UAA	224 400 000
13	Мусоровоз	ISUZU NQR 71 PL	70/542 UAA	459 850 000
Итого:				3 801 980 000

Нишанский район

На основе фактов и анализа рынка АТС, на основе двух подходов к оценке, по нашему мнению, рыночная стоимость объектов по состоянию на 08 января 2021 года с учетом округления составляет:

Вывод о рыночной стоимости объектов

Отчет о рыночной стоимости спецтехники и транспортных средств

НЕЗАВИСИМАЯ ОЦЕНОЧНАЯ КОМПАНИЯ "ISAEV NAMKORLIGI"

Pazdeli

5

хуудаларда мавжуд маънавий чинкиди полигонлари бўйича маълумот*

1-жадвал

Т/р	Объектнинг номи	Кадастр объект мулкдорининг, эъзалик килувчи, фойдаланувчи ёки ижарага олувчининг номи	Кадастр объект мулкдорининг, эъзалик килувчи, фойдаланувчи ёки ижарага олувчининг маънавли	Илоравий мансублиги	Урнашган жойи	Ер участкасининг майдони (га)	Фойдаланишга туширилган санаси	Тўпланган чинкиди турлари	Тўпланган чинкидларнинг ҳажми (тн)	Санитария химоя зоналари тўғрисидаги маълумотлар***	
1	2	3	4	7	8	9	10	11	12	15	
Кашкадарё вилояти											
53	1	Гузар тумани марказий чинкидихонаси	Кашкадарё вилояти Гузар тумани "Тоға хууд" ДУК филиали	Кашкадарё вилояти, Гузар тумани "Чанок" МФЙ Мустақиллик кўчаси	Кашкадарё вилояти "Тоға хууд" ДУК бошкармаси	Кашкадарё вилояти, Гузар тумани, "Хумдон" МФЙ	3	1981 й.	Каттик маънавий чинкидлар	11 163,5	риоя этилмаган аҳоли уйи 100 метр
54	2	Дехқонобод тумани марказий чинкидихонаси	Кашкадарё вилояти Дехқонобод тумани "Тоға хууд" ДУК филиали	Кашкадарё вилояти, Дехқонобод тумани, "Каршина" кишлоғи	Кашкадарё вилояти "Тоға хууд" ДУК бошкармаси	Кашкадарё вилояти, Дехқонобод тумани, "Ўзбекистон" МФЙ Кўтирбулок участкаси	6	13.04.1992 й.	Каттик маънавий чинкидлар	46 359,6	риоя этилмаган аҳоли уйи 100 метр
55	3	Камаш тумани марказий чинкидихонаси	Кашкадарё вилояти Камаш тумани "Тоға хууд" ДУК филиали	Кашкадарё вилояти, Камаш тумани, "Юксалиш" кўчаси, 16-уй	Кашкадарё вилояти "Тоға хууд" ДУК бошкармаси	Кашкадарё вилояти, Камаш тумани, "Кизилтепа" МФЙ 744-контур	4,51	1978 й. (17.02.2014 й)	Каттик ва маънавий чинкидлар	70 174,0	500 метр
56	4	Карши тумани марказий чинкидихонаси	Карши тумани ҳокимлиги "Ободонлаштириш" бошкармаси	Кашкадарё вилояти, Карши тумани, Бешкент шаҳар, "Мустақиллик" кўчаси	Карши тумани ҳокимлиги	Кашкадарё вилояти, Карши тумани, "Чароғи" кўрғони	5	18.11.1998 й.	Каттик маънавий чинкидлар	5 528,0	500 метр
57	5	Касби тумани марказий чинкидихонаси	Кашкадарё вилояти Касби тумани "Тоға хууд" ДУК филиали	Кашкадарё вилояти, Касби тумани, "Муғлон" кишлоғи	Кашкадарё вилояти "Тоға хууд" ДУК бошкармаси	Кашкадарё вилояти, Касби тумани, "Мустақилобод" МФЙ	3,5	1971 й. (30.12.2014 й.)	Каттик маънавий чинкидлар	27 164,0	500 метр
58	6	Китоб тумани марказий чинкидихонаси	Кашкадарё вилояти Китоб тумани "Тоға хууд" ДУК филиали	Кашкадарё вилояти, Китоб тумани, Китоб шаҳар, "Т. Журабеков" кўчаси, 26-уй	Кашкадарё вилояти "Тоға хууд" ДУК бошкармаси	Кашкадарё вилояти, Китоб тумани, "Кайрабулок" МФЙ 23а-контур	6	24.08.1994 й. (20.10.2010)	Каттик маънавий чинкидлар	51 817,0	500 метр
59	7	Косон тумани марказий чинкидихонаси	МЧЖ "Косон коммунал фойдаланиш"	Кашкадарё вилояти, Косон тумани, Косон шаҳар, "Ш.Рашидов" кўчаси	"Косон коммуналчи" МЧЖ	Кашкадарё вилояти, Косон тумани, "Бурдоқчилик" ж/х	20	06.10.1999 й.	Каттик маънавий чинкидлар	46 120,0	500 метр
60	8	Миришкор тумани марказий чинкидихонаси Авазул бўлими	Кашкадарё вилояти Миришкор тумани "Тоға хууд" ДУК филиали	Кашкадарё вилояти, Миришкор тумани, "Ўзбекистон" кўчаси, ҳокимият биносид	Кашкадарё вилояти "Тоға хууд" ДУК бошкармаси	Кашкадарё вилояти, Миришкор тумани, "Авазўл" МФЙ	2	06.05.2016 й.	Каттик маънавий чинкидлар	1 300,0	500 метр
61	9	Нуристон тумани марказий чинкидихонаси	"Нуристон тозалаш" ХК	Нишон тумани "Нуристон" МФЙ	Нуристон тумани ҳокимияти	Нишон тумани "Нуристон" МФЙ	10	1991 й.	Каттик маънавий чинкидлар	4 350,0	500 метр
62	10	Карши шаҳар марказий чинкидихонаси	Кашкадарё вилояти Карши шаҳар, "Санитар тозалаш" МЧЖ	Кашкадарё вилояти, Карши шаҳар, "Насаф" кўчаси 325-уй	"Санитар тозалаш" МЧЖ	Кашкадарё вилояти, Чироччи тумани, "Чорвалдор" Ж.Ш.К., "Култиртов" массиви	46,95	09.07.1996 й.	Каттик маънавий чинкидлар	Айланма йўл қурилди. Қолган қисмида "Экогарис" МЧЖ ЧЮС қуриш учун хужжатларни қайта расмийлаштирмақда	500 метр
63	11	Чироччи тумани марказий чинкидихонаси	Кашкадарё вилояти Чироччи тумани "Тоға хууд" ДУК филиали	Кашкадарё вилояти, Чироччи тумани, "Чироччи МФЙ Мустақиллик кўчаси 7-уй	Кашкадарё вилояти "Тоға хууд" ДУК	Кашкадарё вилояти, Чироччи тумани, "Кахрамон" ҚФЙ	5,4	26.04.1991 й.	Каттик маънавий чинкидлар	97 802,0	500 метр
64	12	Шаҳрисаб тумани марказий чинкидихонаси	Шаҳрисаб тумани ҳокимлиги "Ободонлаштириш" бошкармаси	Кашкадарё вилояти, Шаҳрисаб тумани, Асли-Жаллоб 17-уй	Шаҳрисаб тумани ҳокимлиги	Кашкадарё вилояти, Шаҳрисаб тумани, Шаматон МФЙ "Бенгит" кишлоғи	2,5	28.12.1998 й.	Каттик маънавий чинкидлар	Фаолият юритмаётган Қурилиш полигоми қилиб қайта расмийлаштиришга тақлиф берилган	500 метр
65	13	Миришкор тумани марказий чинкидихонаси Помук бўлими	Кашкадарё вилояти Миришкор тумани "Тоға хууд" ДУК филиали	Кашкадарё вилояти, Миришкор тумани, "Ўзбекистон" кўчаси, ҳокимият биносид	Кашкадарё вилояти "Тоға хууд" ДУК бошкармаси	Кашкадарё вилояти, Миришкор тумани, "Помук" МФЙ	3	25.10.1991 (27.02.2014)	Каттик маънавий чинкидлар	633,0	500 метр
66	14	Нишон тумани марказий чинкидихонаси	Кашкадарё вилояти Нишон тумани "Тоға хууд" ДУК филиали	Кашкадарё вилояти, Нишон тумани, "Нишон" ҚФЙ	Кашкадарё вилояти "Тоға хууд" ДУК бошкармаси	Кашкадарё вилояти, Нишон тумани, "Нишон" ҚФЙ	4,0	27.05.2002	Каттик маънавий чинкидлар	10 007,0	500 метр
67	15	"Кашкадарё Эко Транс" МЧЖ қарашли чинкидихона	"Кашкадарё Эко Транс" МЧЖ	Кашкадарё вилояти Карши шаҳар Самарқанд йўли 2 км	"Кашкадарё Эко Транс" МЧЖ	Кашкадарё вилояти Гузор тумани Бустон массивига	29	11.04.2017	Каттик маънавий чинкидлар	42 336,0	500 метр
68	16	Муборак тумани марказий чинкидихонаси	Кашкадарё вилояти Муборак тумани "Тоға хууд" ДУК филиали	Кашкадарё вилояти Муборак тумани "Қурувчилар" МФЙ	Кашкадарё вилояти "Тоға хууд" ДУК бошкармаси	Кашкадарё вилояти, Муборак тумани "Муборак" МФЙ	2	17.02.2015	Каттик маънавий чинкидлар	35 755,0	500 метр
69	17	Шаҳрисаб тумани марказий чинкидихонаси	Кашкадарё вилояти Шаҳрисаб тумани "Тоға хууд" ДУК филиали	Кашкадарё вилояти, Шаҳрисаб тумани, Асли-Жаллоб 17-уй	Кашкадарё вилояти "Тоға хууд" ДУК бошкармаси	Кашкадарё вилояти Шаҳрисаб тумани Тудамайдон ҚФЙ Ғ.Бобоёров массиви 223к-контур	4,0	26.05.2017	Каттик маънавий чинкидлар	24 497,0	500 метр
70	18	Яккабоғ тумани марказий чинкидихонаси	Кашкадарё вилояти Яккабоғ тумани "Тоға хууд" ДУК филиали	Кашкадарё вилояти Яккабоғ тумани Янгиобод МФЙ А.Темур кўчаси	Кашкадарё вилояти "Тоға хууд" ДУК	Кашкадарё вилояти Яккабоғ тумани Науруз МФЙ 1к-контур	5,0	1991 й.	Каттик маънавий чинкидлар	12 844,0	500 метр
71	19	"Шўртаннефтьгаз" МЧЖ қарашли чинкиди полигоми	"Шўртаннефтьгаз" МЧЖ	Кашкадарё вилояти Гузор тумани Шўртан кўрғони	"Ўзбекинефтьгаз" АЖ	Кашкадарё вилояти Гузор тумани Шўртан кўрғони	1,6	1995 й.	Каттик маънавий чинкидлар	4 011,8	500 метр
72	20	"Шўртангаз қимё мажмуаси" МЧЖ қарашли маънавий чинкидларни жойлаштириш ва санаят чинкидларни вақтинча тушлаш полигоми	"Шўртангаз қимё мажмуаси" МЧЖ	Кашкадарё вилояти Гузор тумани Шўртан кўрғони	"Ўзнефтьгазқазибчиқариш" АЖ	Кашкадарё вилояти Гузор тумани Шўртан кўрғони	5,8	2000 й.	Каттик маънавий чинкидлар	17 889,7	500 метр
73	21	"Мубарек ГКНЗ" МЧЖ қарашли каттик ва маънавий чинкидлар ва санаят чинкидлар қўйиш полигоми	"Мубарек ГКНЗ" МЧЖ	Муборак тумани Санаят зонаси	"Ўзнефтьгазқазибчиқариш" АЖ	Мубарек тумани, "Мубарек Қарақул наслчилиш" ш/х	47	2008 й.	Каттик маънавий чинкидлар	55 213,0	500 метр
						203,26			564 964,5		

Қашқаларé вилонт "Тоэа Хууд" УК томонидан юридик ташкилотлар билан тузилган шартнома лар туэрасида текзор маълумот

01.02.2020 йил ҳолатида

Т/р	Хуудлар	Жами юридик ташкилотлар буйича (МЧКЖ, ХК, бюджет ва бош.)				Юридик (МЧКЖ, ХК ва бош.)				Бюджет ташкилотлари			
		Статистика буйича	Амалда	Миклори	%	Статистика буйича юридик ташкилотлар сови	Шундан амалда шартнома қилинган	% ҳисобида	Шартнома буйича йиллик миклори (м3)	Статистика буйича бюджет ташкилотлари сови	Шундан амалда шартнома қилинган	% ҳисобида (тузилмаган ташкилотларга нисбатан)	Шартнома буйича миклори (м3)
1	Гузор	870	87	162,0	0,10	845	87	0,10	49	25	6	0,24	113,4
2	Дехқонобод	246	46	63,0	0,19	231	46	0,20	19	15	5	0,33	44,1
3	Камлаши	410	48	1 882,6	0,12	389	48	0,12	565	21	3	0,14	1 317,8
4	Қарши т.	326	26	174,0	0,08	314	26	0,08	52	12	3	0,25	121,8
5	Қасби	331	37	1 076,8	0,11	309	37	0,12	323	22	5	0,23	753,8
6	Қитоб	410	30	272,0	0,07	391	30	0,08	82	19	3	0,16	190,4
7	Қосон	389	34	1 122,0	0,09	375	34	0,09	337	14	4	0,29	785,4
8	Мирашқор	298	9	30,0	0,03	283	9	0,03	9	15	2	0,13	21,0
9	Муборак	325	64	4 278,0	0,20	315	64	0,20	1 283	10	6	0,60	2 994,6
10	Нишон	215	15	168,5	0,07	206	15	0,07	51	9	1	0,11	118,0
11	Чирокчи	315	27	22 810,5	0,09	301	27	0,09	6 843	14	5	0,36	15 967,4
12	Яккабоғ	295	90	7 771,8	0,31	279	90	0,32	2 332	16	7	0,44	5 440,3
13	Шахрисабз ш.	576	49	5 663,0	0,09	552	49	0,09	1 699	24	3	0,13	3 964,1
14	Шахрисабз т.	274	14	671,0	0,05	262	14	0,05	201	12	3	0,25	469,7
	Жами:	5 280	576	46 145	0,11	5 052	576	0,11	13 844	228	56	0,25	32 302

Қашқаларé вилонт "Тоэа Хууд" ДУЖ директори э.б.

С.Сулонов

Қашқаларé вилонт "Тоэа Хууд" ДУЖ юридик ташкилотлар билан шартнома тузил буйича етисчи мухассис

И.Тураев

Мехнат харajatлари (иш хаёи)	минг сўм	7 357 878	496 074	363 482	648 075	448 282	642 887	607 224	409 153	581 200	481 962	505 422	562 896	922 678	688 543
Ягона ижтимоий тулов	минг сўм	1 839 470	124 018	90 870	162 019	112 070	160 722	151 806	102 288	145 300	120 491	126 356	140 724	230 670	172 136
Амортизация ажратмалари	минг сўм	6 818 794	444 272,4	382 165,2	535 416,7	700 702,9	503 217,0	502 556,8	373 848,4	625 124,0	460 565,2	348 340,2	472 967,3	777 131,5	692 486,4
Махсус кийим-бош харajatлари	минг сўм	169 546	9300	7068	12276	8928	10925	14858	9177	11799	13984	11799	17043	18791	23598
Метан газ ускунасини уриштириш (суммасини кайтариш)	минг сўм	480 087	16750,0	1500,0	92250,0	28500,0	42750,0	12250,0	1500,0	4349,1	10250,0	61987,5	46500,0	85500,0	76000,0
Жорий ва мукамал таъмирлаш харajatлари	минг сўм	981 288	74 660	46 295	73 065	87 163	51 384	80 311	52 568	67 135	76 233	54 485	101 434	125 223	91 333
Бошка харajatлар	минг сўм	18 461	750	300	3 150	900	1 350	1 650	300	453	450	1 958	2 100	2 700	2 400
IV. Зарур фойдала миқдори	минг сўм	7 666 987	417 789	287 454	918 635	515 497	610 488	599 640	296 815	422 775	407 553	645 682	692 073	989 189	863 398
V. Давр харajatлари	минг сўм	4 482 065	250 791	189 661	584 281	283 497	353 131	335 640	184 279	216 338	211 686	417 653	412 990	535 611	506 507
шу жумладан															
Маъмурий харajatлар	минг сўм	3 734 961	218 660,1	174 366,9	463 081,8	241 190,4	291 545,9	273 702,6	174 366,9	201 700,1	193 402,6	342 541,7	331 773,6	428 690,2	399 938,0
Бошқарув ходимлар иш хаёи	минг сўм	1 669 932	123 947,1	123 947,1	135 936,5	123 947,1	129 729,0	129 729,0	123 947,1	135 936,5	123 947,1	123 947,1	123 044,9	135 936,5	135 936,5
Ягона ижтимоий тулов (25%)	минг сўм	417 483	30 987	30 987	33 984	30 987	32 432	32 432	30 987	33 984	30 987	30 987	30 761	33 984	33 984
Бошка харajatлар	минг сўм	1 647 546	63 726,2	19 433,1	293 161,1	86 256,5	129 384,7	111 541,4	19 433,1	31 779,4	38 468,7	187 607,9	177 967,4	258 769,5	230 017,3
Бошка маъмурий харajatлар	минг сўм	747 105	32 130,7	15 294,3	121 198,9	42 306,9	61 585,3	61 937,6	9 912,3	14 637,5	18 283,5	75 111,5	81 216,3	106 921,0	106 568,8
шу жумладан															
Юқори турувчи ташкилотга ажратма	минг сўм	508 199	20400,7	7160,3	88932,9	28980,8	43471,2	40631,5	3410,3	7091,2	10740,4	50533,3	55121,9	74442,5	77282,2
Алоқа харajatлари	минг сўм	100 428	4080,0	1632,0	17136,0	4896,1	7344,1	8976,1	1632,0	2465,1	2448,1	10649,2	11424,4	14688,5	13056,6
Сафар харajatлари	минг сўм	7 384	300,0	120,0	1260,0	360,0	540,0	660,0	120,0	181,3	180,0	783,0	840,0	1080,0	960,0
Бошка харajatлар	минг сўм	131 093	7 350	6 382	13 870	8 070	10 230	11 670	4 750	4 900	4 915	13 146	13 830	16 710	15 270
Жами харajatлар	минг сўм	27 169 506	1 724 412	1 335 114	2 447 614	2 020 708	2 184 578	2 293 968	1 262 267	1 993 830	1 728 671	1 776 839	2 304 644	3 436 313	2 621 067
Даромал солиғи жами	минг сўм	496 008,5	33 959,8	17 773,9	43 594,3	35 714,7	38 105,0	38 783,0	20 864,8	44 028,0	36 080,2	29 732,6	36 004,4	71 753,6	49 614,3
Фойдала солиқ	минг сўм	281 545	20 039,8	9 133,9	23 914,3	21 794,7	22 265,0	22 847,0	11 744,8	22 428,0	20 720,2	16 772,6	22 084,4	39 593,6	28 206,3
Бошка солиқ (ККС)	минг сўм	214 464	13 920,0	8640,0	19 680,0	13 920,0	15 840,0	15 936,0	9120,0	21 600,0	15 360,0	12 960,0	13 920,0	321 60,0	21 408,0
Соф фойдала	минг сўм	1 850 196	133 039	58 342	155 691	145 908	147 437	151 609	77 008	142 872	136 588	110 039	148 032	258 193	185 438
Рентабельлик даражаси	%	8,5	9,0	5,2	9,0	8,6	8,4	8,0	7,2	8,1	9,1	8,7	8,2	9,3	9,3

"Қирғизғилиди"
 Тошхўдуд ДУК
 Директори
 С.Юлдошев

"Келишилди"
 Вилоят Экология ва атроф-муҳитни муҳофаза қилиш бошқармаси
 бошлиғи
 Ғ.Ибрагимов

"Келишилди"
 Вилоят молия бошқармаси
 бошлиғи
 А.Шукуров

180100, Ўзбекистон Республикаси, Қарши шаҳри, Мустақиллик кўчаси, 1-уй. Факс: (375) 221-12-88

2020 йил «27» февралъ

№ **HQ** - 191/02 -сонли

Қарши шаҳри

**Қаттиқ маиший чиқиндиларни турар ва нотурар жой биноларида
ўртача тўпланиши бўйича меъёрларни тасдиқлаш тўғрисида**

Ўзбекистон Республикаси Президентининг 2019 йил 17 апрелдаги ПҚ-4291-сон қарори билан тасдиқланган “2019-2028 йиллар даврида Ўзбекистон Республикасида қаттиқ маиший чиқиндилар билан боғлиқ ишларни амалга ошириш стратегиясини амалга ошириш бўйича ҳаракатлар дастури”нинг 40-банди ижросини таъминлаш мақсадида, Ўзбекистон Республикаси “Маҳаллий давлат ҳокимияти тўғрисида”ги Қонунининг 6-моддасига асосан

Қ А Р О Р Қ И Л А М А Н:

1. Ўзбекистон Республикаси Экология ва атропо муҳитни муҳофаза қилиш давлат кўмитасининг 2020 йил 13 январдаги 01-04/1-16-сонли хати ва Ўзбекистон Республикаси Экология ва атропо-муҳитни муҳофаза қилиш давлат кўмитаси томонидан қаттиқ маиший чиқиндиларларнинг тўпланиш меъёрларини аниқлаш бўйича ўтказилган тадқиқот ва хронометраж ишлари натижалари инобатга олинсин.

2. Вилоят миқёсида қаттиқ маиший чиқиндиларни турар ва нотурар жой биноларида ўртача тўпланиши бўйича меъёрлар (кейинги ўринда меъёрлар деб юритилади) иловага мувофиқ тасдиқлансин.

3. Белгилаб қўйилсинки, меъёрлардан:

қаттиқ маиший чиқиндиларни тўплаш ва олиб чиқиб кетиш билан боғлиқ ишларни амалга ошириш соҳасида хизмат кўрсатишга ихтисослашган ташкилотлар (кейинги ўринларда ихтисослашган ташкилотлар деб юритилади) фаолиятини олдиндан режалаштириш;

қаттиқ маиший чиқиндиларни ташиш техникалари, механизмлар ва ускуналарга бўлган талаб ва эҳтиёжларни ҳисоб-китоб қилиш;

ихтисослашган ташкилотларнинг қаттиқ маиший чиқиндиларни йиғиш ва аҳоли пунктларидан олиб чиқиш хизматини кўрсатиш учун юридик ва жисмоний шахслар билан шартномалар тузиш;

қаттиқ маиший чиқиндиларни утилизация қилиш, зарарсизлантириш, қайта ишлаш соҳаларининг услублари ва усулларини белгилаш ҳамда пировардида чиқиндиларнинг атропо-муҳитга салбий таъсирларини камайтириш мақсадларида фойдаланилади.

4. Экология ва атроф муҳитни муҳофаза қилиш вилоят бошқармасига (Ғ.Ибрагимов) ихтисослашган ташкилотлари билан биргаликда:

вилоятдаги қаттиқ маиший чиқиндиларни тўплаш ва олиб чиқиб кетиш билан боғлиқ хизматларни ушбу қарор билан тасдиқланган меъёр асосида ташкил этиш;

қаттиқ маиший чиқиндиларни йиғиш ва аҳоли пунктларидан олиб чиқиш хизматини кўрсатиш учун юридик ва жисмоний шахслар билан шартномалар тузиш, тузилган шартномаларга тегишли ўзгартириш ва қўшимчалар киритиш ишларини ташкиллаштириш;

қаттиқ маиший чиқиндиларнинг атроф-муҳитга салбий таъсирларини камайтириш бўйича чора-тадбирлар ишлаб чиқиш вазифаси юклатилсин.

5. Экология ва атроф муҳитни муҳофаза қилиш вилоят бошқармаси (Ғ.Ибрагимов):

бир ой муддатда вилоят бўйича ташкил этилиши лозим бўлган чиқинди тўплаш шаҳобчалари, қаттиқ маиший чиқиндилар полигонлари, утилизация қилиш ва қайта ишлаш билан шуғулланувчи ташкилотлар ҳамда қаттиқ маиший чиқиндиларни олиб чиқиб кетишга ихтисослашган автотранспорт воситаларига бўлган эҳтиёжлар юзасидан уларни ташкил этиш ва сотиб олиш ҳаражатларининг аниқ манбалари кўрсатилган, шу жумладан Экология ва атроф муҳитни муҳофаза қилиш давлат қўмитасининг Экология, атроф муҳитни муҳофаза қилиш ва чиқиндилар билан боғлиқ ишларни амалга ошириш жамғармаси маблағлари ҳисобидан ташкил этиш ва сотиб олиш бўйича таклифларни;

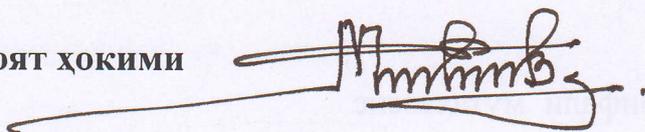
2020 йилнинг 1 декабрь кунига қадар ушбу қарор билан тасдиқланган меъёрларнинг амалиётда ишлашини барча туман ва шаҳарлар кесимида мониторинг ва таҳлил қилсин ҳамда натижаси бўйича аниқ ҳисоб-китобларга асосланган таклифларни вилоят ҳокимлигига тақдим этсин.

6. Ушбу қарор “Қашқадарё” ва “Новости Кашқадарьи” газеталарида эълон қилинсин ҳамда ҳокимликнинг qashqadaryo.uz расмий веб-сайтига жойлаштирилсин.

7. Ушбу қарор расман эълон қилинган кундан кучга киради.

8. Мазкур қарор ижросини назорат қилиш вилоят ҳокимининг ўринбосари С.Азизов зиммасига юклансин.

Вилоят ҳокими

З.Мирзаев

ВИЛОЯТ ҲОКИМИНИНГ
 2020 йил 27 февралдаги
 № 191/02-сон қарорига
 ИЛОВА

Қашқадарё вилояти ҳудудида қаттиқ маиший чиқиндиларни турар ва нотураар жой
 биноларида суткалик тўпланиш меъёрлари

№	Қаттиқ маиший чиқиндиларни йиғиш объектлари	Ҳисоб бирлиги	Қаттиқ маиший чиқиндиларнинг тўпланиш меъёрлари кт/ҳисоб бирлик	ҚМЧларнинг солиштирма оғирлиги кт/м ³
Турар жойлар				
1	Уй жой фонди (кўп квартирали уйлар ва яқка тартибдаги).	1 киши (истиколат қилувчи)	0,750	229,19
Нотураар жойлар				
2	Маъмурий ва бошқа муассасалар (ташкilotлар, офислар, идоралар, банклар ва х.к.)	1 ходим	0,220	166,52
3	Меҳмонхоналар, умумий ётоқхоналар, дам олиш масканлари ва х.к.	1 ўрин	0,212	241
4	Интернатлар, меҳрибонлик (болалар) уйлари, қариялар уйлари ва х.к.	1 ўрин	0,45	281,6
5	Умумий овқатланиш корхоналари (кафелар, ресторанлар, ошхоналар, барлар ва х.к.).	1 ўрин	0,864	278,53
6	Болалар боғчалари, яслилари ва х.к.	1 ўрин	0,102	245,3
7	Мактаблар, коллежлар, олий таълим муассасалари ва бошқа ўқув муассасалари.	1 ўқувчи, талаба	0,067	277,33
8	Поликлиникалар.	1 ташриф буюрувчи	0,082	204,5
9	Шифохоналар, санаториялар, сихатгоҳлар, бошқа даволаш-профилактика муассасалари ва х.к.	1 ётоқ ўрин	0,583	266,14
10	Театрлар, кинотеатрлар, концерт заллари, кутубхоналар, клублар, автомат ўйин заллари ва х.к.	1 ўрин	0,067	274,212
11	Саргарошхоналар, гўзаллик салонлари ва х.к.	1 ўрин	0,090	55,25

№	Қаттиқ маиший чиқиндиларни йиғиш объектлари	Ҳисоб бирлиги	Қаттиқ маиший чиқиндиларнинг тўпланиш меъёрлари кг/хисоб бирлик	ҚМЧларнинг солиштирма оғирлиги кг/м ³
12	Стадионлар, спорт ареналари, спорт майдончалари ва х.к.	лойиха бўйича 1 ўрин	0,010	211,5
13	Бозорлар, супермаркетлар, гипермаркетлар, озиқ-овқат дўконлари, саноат моллари дўконлари, ярмаркалар, хўжалик моллари дўконлари, савдо павильонлари, киоскалар, палаткалар ва х.к.	1 м ² савдо майдончаси	0,062	228,61
14	Дорихоналар.	1 м ² савдо майдончаси	0,036	128
15	Машинада туриб савдо қилиш, кўчма савдо дўконлари, лотоклар.	1 савдо ўрни	2,005	343,05
16	Музейлар, кўрғазмалар ва х.к.	1 м ² умумий майдон	0,706	225
17	Спорт, ракс, ўйин заллари ва х.к.	1 м ² умумий майдон	0,008	50,6
18	Улгуржи савдо базалари, озиқ-овқат, омборлари ва х.к.	1 м ² умумий майдон	0,028	146,2
19	Улгуржи савдо базалари, саноат моллари омборлари ва х.к.	1 м ² умумий майдон	0,132	219,25
20	Вокзаллар, автовокзаллар, аэропортлар ва х.к.	1 м ² умумий майдон	0,033	159,05
21	Маиший хизмат уйлари: аҳолига хизмат кўрсатиш.	1 м ² умумий майдон	0,013	95,532
22	Қирхоналар (қир ювиш), химчисткалар, кийим тикиш ва таъмирлаш ательелари, пойабзал таъмирлаш устaxonалари ва х.к.	1 м ² умумий майдон	0,012	202,3
23	Ҳаммомлар, сауналар ва х.к.	1 м ² умумий майдон	0,032	222,4
24	Маиший ва электрон техникаларни таъмирлаш устaxonалари ва х.к.	1 иш ўрни	0,242	358,25

№	Қаттиқ маиший чиқиндиларни йиғиш объектлари	Ҳисоб бирлиги	Қаттиқ маиший чиқиндиларнинг тўпланиш меъёрлари кг/ҳисоб бирлик	ҚМЧларнинг солиштирма оғирлиги кг/м ³
25	Автомобил турар жойлари, автомобил ювиш шохобчалари, автомобил таъмирлаш устaxonалари, ёқилғи қуйиш шохобчалари (АЁҚШ), гаражлар ва х.к.	1 машина-ўрни	1,345	190,8
26	Оммавий йиғилиш тадбирларини ўтказадиган юридик шахслар.	1000 қатнашувчи	0,112	102,9

